

17120
EESTI NSV RAHANDUSMINISTEERIUMI
MAKSUDE VALITSUS

**MAKSETE
SISSENÕUDMINE**

RK

„PEDAGOOGILINE KIRJANDUS“ • TALLINN

EESTI NSV RAHANDUSMINISTEERIUMI MAKSUDE VALITSUS

MAKSETE
SISSENÕUDMINE

RK

„PEDAGOOGILINE KIRJANDUS · TALLINN“ 1948

13815

A-17126

Sissejuhatusesks.

Maksude, lõivude, trahvide ja mittemaksuliste tulude maksed eelarvesse põhinevad NSV Liidu Valitsuse seadustel, seadlustel ja määrustel ning on kohuslikud kõigile ettevõtetele, asutistele, organisatsioonidele ja elanikkonnale, kelle kohta need maksed on seatud.

Kuni 1937. aastani tähtjaks tasumata kohuslikud maksed nõuti sisse kõigil juhtudel vaieldamatus (s. o. administratiivses) korras, sõltumata sellest, kes oli maksukohuslane. Teiste sõnadega, riiklike, kooperatiivsete (sealhulgas tööndusartellide ja kolhooside), ühiskondlike organisatsioonide, asutiste ja ettevõtete, samuti ka eraettevõtete ja üksikkodanike poolt tähtjaks eelarvesse kandmata jäänud maksed nõuti sisse administratiivsete (vaieldamatute, s. t. rahvakohtusse pöördumata) sissenõudmise vahendite kohaldamise teel.

Alates 1937. aastast tühistati administratiivne (vaieldamatu) sissenõudmise kord maksude ja trahvide maksmatiste sissenõudmisel tööndus-kooperatiivsetelt artellidelt, kolhoosidelt ja elanikkonnalt ning kehtestati maksmatiste sissenõudmise kord rahvakohtu otsuste alusel.

Samaaegselt kinnitati uus vara loetelu, millele ei saa pöörata sissenõudmist. (Viimases osas on erinevusi üksikute liiduvabariikide seadustes. Eesti NSV-s sissenõudmisel puutumatuks tunnustatud vara loetelu on toodud ära käesolevas raamatus lk. 33.)

Selline sissenõudmise kord (rahvakohtu kaudu) kindlus-

tab suuremal määral kodanike, kolhooside ja tööndusartelide huvide ja seaduslike õiguste silmaspidamist ja kõrvaldab seadusvastase maksustamise ja ebaõige maksude ja trahvide sissenõudmise võimaluse.

Hiljem osutus vajalikuks kohuslike maksete sissenõudmise korra lihtsustamine vahepeal tunduvalt tugevnenud tööndus-kooperatiivseilt artellidelt, millest tingitult taastati kuni 1937. aastani kohaldatud administratiivne sissenõudmise kord kõigi riiklike, kooperatiivsete ja ühiskondlike organisatsioonide suhtes. Kolhooside ja elanikkonna suhtes aga säilitati maksete kohtulik sissenõudmise kord. Samal ajal määrati kindlaks, et maksuvõlglaste üleskirjutatud vara realiseerimine peab toimuma riiklike jaehindadega riikliku või kooperatiivse kaubandusvõrgu kaudu. Põllumajandusaadused ja loomad aga tuleb müüa siiski riiklikele varumisorganeile piiris-sisseostu hindadega.

Maksude ja mittemaksuliste maksete sissenõudmise korda, mis on kindlaks määratud NSVL Rahvakomissaride Nõukogu määrustega, tuleb rakendada ainult nende maksete suhtes, mis on tähendatud neis seadusandlikes aktides. Selliste maksete hulka kuuluvad: rahalised maksulised ja mittemaksulised maksed liidu, vabariiklikesse ja kohalikesse eelarveisse, maksed maaelanikkonna endamaksustamise alal, sundkindlustuse ja sotsiaalkindlustuse maksed.

Seda korda ei või rakendada majanduslike organisatsioonide, asutiste ja ettevõtete omavaheliste, samuti ka nende ja üksikkodanike vaheliste arvelduste õiendamiste puhul lepingute, tehingute ja muude tsiviilõiguslike vahetordade aktide järgi.

Kohuslike maksete sissenõudmisel omakorda ei või rakendada tsiviilõiguslikke vahetordi reguleerivaid seadusandlikke akte. Nii ei kohaldata, näiteks, kohuslike maksete puhul eelarvesse aegumistähtaegu, mis on kindlaks määratud liiduvabariikide tsiviilkoodeksitega. Aegumistähtjad

võivad nende maksete puhul tulla rakendamisele ainult NSVL Valitsuse erimäärusega ettenähtud üksikjuhtumeil.

Maksmatise sissenõudmist võib pöörata nii vahetult maksuvõlglase juures olevale kui ka temale kuuluvale, kuid teiste organisatsioonide, ettevõtete või üksikkodanike juures olevale varale, kusjuures viimased on kohustatud teatama sissenõudmisorganeile nende valduses olevast maksuvõlglase varast.

Kui maksuvõlglasel on saada organisatsioonelt, ettevõttele või üksikkodanikelt mingisuguseid summasid, siis sissenõudmise organite nõudmisel tuleb need summad kanda panka maksmatise kattedeks. Neil juhtumeil kannab pank need maksuvõlglasele kuuluvad summad vahetult eelarve arvele, pidades silmas seadusega kindlaksmääratud maksete järjekorda¹. Seda korda nimetatakse sissenõudmiseks maksuvõlglase deebitorilt.

Maksude ja mittemaksuliste maksete sissenõudmiseks kindlaksmääratud korra kohaselt toimub ka eelarvesse kandmisele kuuluvate trahvide sissenõudmine, kuid maksuvõlglase vara eelüleskirjutuseta. Rahvakohtute poolt määratavad trahvid põllumajanduslike sundnormide mittetäitmise eest, samuti tähtajaks andmata jäänud toiduainete turuväärtuse sissenõudmist reglementeerivad NSVL Rahvakomissaride Nõukogu erimäärused. Ka naturaals- ja rahaliste maksete sissenõudmine kolhoosidelt MTJ tööde eest toimub erikorras.

*

Käesolev tõlge koosneb kahest osast, esiteks NSVL Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendist nr. 264 „Maksude ja mittemaksuliste maksete sissenõudmise korra kohta“ ja õppevahendist tähtajaks tasumata maksete sissenõudmise alal.

¹ Vt. lk. 73.

Esimene osa on tõlgitud NSVL Rahanduse Rahvakomisariaadi poolt 1944. aastal trükitud avaldatud vastava juhendi ametliku väljaande järgi („Инструкция Народного Комиссариата Финансов СССР о порядке взыскания не внесенных в срок налогов и неналоговых платежей“, Госфиниздат 1944 г.).

Teksti on sisse võetud kõik hilisemad muudatused ja täiendused kuni 1. novembrini 1947. a. Juhendi § 63 lõppu on veel täienduseks paigutatud märkusena väljavõtte Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 17. oktoobri 1945. a. määrusest nr. 918 „Maksu- ja mittemaksuliste võlgade sissenõudmisel võlgade katteks kodanikelt äravõtmisele mittekuuluva varanduse liikide nimekirja kinnitamise kohta“.¹

Teine osa on tõlgitud V. J. Aleksandrovi ja S. J. Majeva poolt koostatud ja G. L. Marjahhini toimetusel NSVL Rahandusministeeriumi Õppeasutiste Valitsuse poolt väljaantud õrpevahendi järgi (В. И. Александров, З. И. Маева „Взыскание налогов и неналоговых платежей“, Госфиниздат 1946 г.).

Kuigi tõlke teine osa on mõeldud peamiselt õrpevahendiks Rahandustehnikumile, kursustele ja iseõppijaile, võivad ka juhendi tegelikud rakendajad leida selles kasulikke selgitusi, tõlgendusi ja näpunäiteid sissenõudmise teostamisel.

Tõlkija.

¹ Vt. lk. 33.

I osa.

NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi

JUHEND

tähtajaks tasumata maksude ja mittemaksuliste maksete sissenõudmise korra kohta 17. maist 1944. a. nr. 264.

(Avaldatud vastavalt määrusele maksude ja mittemaksuliste maksete sissenõudmise kohta, mis kinnitatud NSVL KTK ja RKN-i otsusega 17. septembrist 1932. a. — LSKK 1932. a., nr. 69, art. 410-a ja 410-b; 1933. a., nr. 68, art. 408; 1937. a., nr. 77, art. 193; nr. 60, art. 259; NSVL KTK ja RKN-i otsusega 11. aprillist 1937. a. — LSKK 1937. a. nr. 30, art. 120, NSVL RKN-i otsusega 28. aprillist 1944. a., nr. 473 ja NSV Liidu Rahvakomissariide Nõukogu määrusega 2. septembrist 1945. a., nr. 2257.)

I. Üldeeskirjad.

§ 1. Käesoleva juhendi alusel nõutakse sisse riiklikelt, ühistegelikelt ja ühiskondlikelt organisatsioonidelt, ettevõtetelt ja asutistelt kui ka kodanikelt tähtajaks tasumata:

a) maksulised ja mittemaksulised maksed kui ka trahvid, mis kuuluvad tasumisele liidu, vabariiklikesse ja koha-

likesse eelarvetesse, vaatamata sellele, kas nende maksete sissenõudmine toimub vahetult rahandusorganite või muude asutiste poolt, kui nende maksete sissenõudmiseks pole nähtud ette teisi eeskirju¹;

b) iga liiki varalise sundkindlustuse maksed ja transpordiorganisatsioonide poolt võetavad reisijate sundkindlustuse summad;

c) sotsiaalkindlustuse maksed;

d) maaelanikkonna maksed endamaksustamise alal.

II. Sissenõudmise organid.

§ 2. Käesoleva juhendi § 1 tähendatud maksete sissenõudmist teostab asutis, kelle peale on pandud antud makse arvutamine või vahetu järelevalve selle tasumise üle.

¹ Rahatrahvide sissenõudmine, mis määratud rahvakohtute poolt põllumajandussaaduste alal riigile kohustuslike sundnormide mittetäitmise eest, või vastavatel juhtudel ka mittetähtajal äraantud saaduste turuväärtuse sissenõudmine toimub korras, mis on määratud kindlaks NSVL Kohtu Rahvakomissariaadi, NSVL Varumise Rahvakomissariaadi ja NSVL Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendiga, mis kinnitatud NSVL Rahvakomissaride Nõukogu määrusega 24. nov. 1942. a., nr. 1882 all „Vastutusest kolhoositalude ja üksiktalunike majapidamiste poolt põllumajandussaaduste alal riigile kohustuslike sundnormide täitmata jätmise eest“ ja täiendatud NSVL Rahvakomissaride Nõukogu korraldusega 13. märtsist 1943. a., nr. 5476-r all.

Trahvide sissenõudmine kolhoosidelt põllumajandussaaduste alal riigile kohustuslike sundnormide mittetäitmise eest teostatakse korras, mis on toodud NSVL Rahandusministeeriumi kirjas 20. apr. 1946. a., nr. 303 all „Kolhoosidelt rahatrahvide sissenõudmise korra kohta põllumajandussaaduste alal kohustuslike sundnormide mittetäitmise eest“.

Naturaal- ja rahaliste maksete sissenõudmine kolhoosidelt MTJ tööde eest toimub korras, mis on määratud kindlaks NSVL Põllutöö Rahvakomissariaadi, NSVL Varumise Rahvakomissariaadi ja NSVL Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendiga 17. maist 1943. a., nr. 400 „Kolhooside arvete kohta MTJ-dele teostatud tööde eest, mis kuuluvad tasumisele natuuras ja rahas“.

§ 3. Liiduvabariikide rahanduse rahvakomissariaatide ülesandeks on:

a) liidu eelarvesse maksete sissenõudmise korraldamine, mille võtmine on tehtud ülesandeks vabariiklikele või kohalikele rahandusorganeile, kui ka maksete sissenõudmine vabariiklikesse ja kohalikesse eelarveisse;

b) järelevalve autonoomsete vabariikide rahanduse rahvakomissariaatide, kraide, oblastite, ringkondade, rajoonide ja linnade rahandusosakondade töö üle maksete sissenõudmise alal.

§ 4. Autonoomsete vabariikide rahanduse rahvakomissariaatide, kraide, oblastite, ringkondade, rajoonide ja linnade rahandusosakondade ülesandeks on:

a) vastava administratiivüksuse piires liidu ja vabariiklikesse eelarvetesse maksete sissenõudmise korraldamine, mille võtmine on kohalike asutiste ülesandeks, kui ka maksete sissenõudmine kohalikesse eelarvetesse;

b) järelevalve alamalseisvate rahandusorganite töö üle maksude ja mittemaksuliste maksete sissenõudmise alal kui ka külanõukogude töö üle — endamaksustamissummade sissenõudmise alal.

§ 5. Vabariikide, kraide ja oblastite Riikliku Kindlustuse valitsused korraldavad ja peavad järelevalvet maksete sissenõudmise töö üle, mis arvutatakse Riikliku Kindlustuse alamalseisvate organite poolt.

§ 6. Rajoonide ja linnade rahandusosakonnad ja Riikliku Kindlustuse inspeksioonid teostavad maksmatiste sissenõudmist riigitulude, maksude, lõivude, rahatrahvide ja sundkindlustuse alal vastavalt riigitulude, maksu- või kindlustusinspektorite kaudu.

Maksu-, lõivu-, rahatrahvide (peale rahatrahvide põllumajanduslike sundnormide alal ja riigile andmata jäetud saaduste turuväärtuse) kui ka määralise sundkindlustuse maksmatiste sissenõudmise teostamist elanikkonnalt ja kol-

hoosidelt on keelatud panna maksuagentidele ning teistele töötajatele, peale maksu- ja kindlustusinspektorite.

§ 7. Maksmatiste sundsissenõudmist maaelanikkonna endamaksustamise alal teostavad valla tööraha saadikute nõukogud.

§ 8. Tähtajaks tasumata sotsiaalkindlustuse maksete sundsissenõudmist teostavad ametiühingute organid.

§ 9. Teiste linnade organisatsioonidelt ja ettevõtetelt (sealhulgas ka maksuvõlglaste deebitoridena esinevatelt organisatsioonidelt ja ettevõtetelt) maksmatiste sissenõudmist teostavad nende organisatsioonide ja ettevõtete asukoha järgsed rahandusorganid — vastavate rahandusorganite ülesandel.

Märkus: Rajoonilise jaotusega linnades teeb pangale korraldusi maksuvõlgniku deebitoride arvelduskontole aresti panemiseks kreditori asukoha rahandusosakond.

§ 10. Maksukohuslase elama asumisel alalisse elukohta teise maakonda (linna), ja kui maksustamise asukohas puudub võimalus määratud summade sissenõudmiseks, annavad maksed määranud organid selle sissenõudmise üle vastavatele organitele maksukohuslase uue elukoha järgi. Sissenõudmise üleandmisel tuleb teatada: lahkunud maksukohuslase perekonna-, ees- ja isanimi ja uus aadress, samuti ka kontrollitud andmed tema isiklikust arvest.

Organ, kellele sissenõudmine on üle antud, on kohustatud 10 päeva jooksul maksu määranud organile teatama nende summade sissenõudmiseks vastuvõtmisest või maksukohuslase mitteleidmisest.

Pärast teate saamist üleantud maksete sissenõudmiseks vastuvõtmise kohta suleb maksu määranud organ lahkunud maksukohuslaste isiklikud arved.

Sissenõudmiseks makseid vastuvõtnud organ avab juurdetulnud maksukohuslasele isiklikud arved.

Maksukohuslase uue elukoha järgi sissenõutud maksud kantakse vastavasse eelarvesse sissenõudmise koha järgi.

§ 11. Maksete sissenõudmisel riigi- ja kohalikku eelarvesse mitte rahandusorganite, vaid teiste asutiste poolt kehtivad nende kohta vastavalt käesolevas juhendis tähendatud õigused ja kohustused.

§ 12. Sissenõudmist korraldavate asutiste nõudmisel on kõik ettevõtted, asutised, organisatsioonid ja kodanikud kohustatud, täites valitsuse vastavaid seadusi ja määrusi, andma teateid selle kohta, kas on nende juures maksuvõlgniku vara ja kas pole võlgnikul õigus neilt summade saamiseks. Sissenõudmist teostavate organite korraldusel tuleb maksuvõlgnikule kuuluvad summad üle kanda pangasutistesse maksmatise katteks (peale rahasummade, millele seaduse järgi ei saa maksmatiste nõudmist pöörata — käesoleva juhendi § 64).

§ 13. Miilitsaorganid, külade ja asulate töörahva saadikute nõukogud, linnades ja linnaasulates aga majavalitsused on kohustatud andma abi maksete sissenõudmist teostavaile organeile ja ametiisikuile.

Miilitsaorganite kaasabi avaldub abiandmises kõigil juhtudel, mil on tegemist vastupanu avaldamisega või takistamisega muul viisil, mis segab ametikohuste täitmist ja loomulikku töökäiku sissenõudmise alal.

On keelatud panna miilitsa ja majavalitsuste töötajatele ülesandeid maksuvõlgade vahetu sissenõudmise alal.

III. Maksete maksmatiseks arvamine ja viivise võtmine.

§ 14. Käesoleva juhendi § 1 tähendatud maksete tähtajaks tasumata summad arvatakse neid määranud asutise poolt maksmatiseks ja nõutakse sisse ühes viivisega.

Kooskõlas põllumajandusmaksu seadusega 1. septembrist 1939. a., NSV-Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus-

tega: sõjamaksu kohta 29. detsembrist 1941. a., kohalike maksude kohta 10. aprillist 1942. a., elanikkonnalt võetava tulumaksu kohta 30. aprillist 1943. a. ning maksu- ja mittemaksuliste maksete sissenõudmise määrusega võetakse viivist järgmistes määrades:

a) maksmatistelt kõikide maksete alal riiklikelt, kooperatiivsetelt (sealhulgas kolhoosidelt) ja ühiskondlikelt organisatsioonidelt, ettevõtetelt ja asutistelt (välja arvatud maksmatise kohalike maksude alal) — 0,05% maksmatise summalt iga viivitatud päeva eest;

b) maksmatistelt kohalike maksude alal ettevõtetelt, asutistelt ja organisatsioonidelt, maksu alal vallalistelt, üksikutelt ja vähelapselistelt NSV Liidu kodanikelt, riigimaksu alal üksiktalunike hobustelt, maaelanikkonna endamaksustamise alal, kodanike vara määralise sundkindlustuse ja üksikute kodanike ja eraorganisatsioonide kasutada oleva riikliku vara määralise sundkindlustuse alal — 0,1% maksmatise summalt iga viivitatud päeva eest;

c) kodanikelt võetava tulu-, põllumajandus- ja sõjamaksu ning hoonetemaksu ja maarendise maksmatistelt — 0,2% võlasummalt iga viivitatud päeva eest.

§ 15. Viivis arvutatakse alates järgnevast päevast peale maksu tasumise tähtaega kuni tasumise päevani, viimane kaasa arvatud. Näiteks maksu tasumise tähtpäevaks on 22. detsember; maks tasutakse 29. detsembril; viivis arvutatakse 7 päeva eest (alates 23. kuni 29. detsembrini, viimane kaasa arvatud).

Juhul, kui maksu tasumise tähtpäev langeb puhkepäevale, arvutatakse viivis alates teisest päevast peale puhkepäeva.

§ 16. Viivis arvutatakse maksmatisele täisrublades, maksmatise summasid alla 50 kop. ei võeta arvesse, kuna 50 kop. ja enam arvatakse rublaks.

Viiviselt ja trahvilt viivist ei võeta.

Maksmatise sissenõudmisel kohtu teel viivise võtmine lõpetatakse alates päevast, mil tehakse otsus võlgniku vara äravõtmise kohta.

§ 17. Makse sissemaksu päevaks loetakse:

a) sularahas tasumisel — vastavasse kassasse raha sissemaksmise päev;

b) raha saatmisel posti teel või krediitasutise kaudu — raha sissemaksmise päev postile või krediitasutisesse;

c) raha ülekandmisel maksniku arvelt krediitasutises — krediitasutise poolt summa ümberkirjutamise päev vastava eelarve või Riikliku Kindlustuse organi arvele.

§ 18. Viivis maksusummale, mis maksniku poolt arvatud vähemas suuruses ja mis avastati rahandusorganite poolt majanduslike organisatsioonide maksuaruannete kontrollimisel, arvutatakse järgmiselt:

a) juhtudel, kui riigitulude inspektori poolt viispäevaku õiendiste kontrollimistel ettevõtetes, kes tasuvad käibemaksu iga päev või kord iga viie päeva sees, kui ka dekaadiaruannete kontrollimisel (ettevõtetes, kes tasuvad maksu dekaaditi) tehakse kindlaks, et maksnik arvutas maksu dekaadi, viispäevaku või mõne üksiku päeva eest (igapäevase tasumise juures) vähemal määral, kui tegelikult tuli tasuda, arvutatakse viivis antud tähtaja järgi vähem arvutatud summalt alates tasumise tähtajale järgnevast päevast;

b) majanduslike ettevõtete kuu- ja aasta-aruanne ümberarvestuste järgi eelarvesse ülekandmisele kuuluvalt summadelt, mis ei ole tähtajaks tasutud, arvutatakse viivis alates kuu- või aasta-aruanne esitamiseks määratud päevale järgnevast päevast;

c) kuuliste maksuaruannete kontrollimise tagajärjel juurdearvutatud käibemaksusummadelt ettevõtetes, kes tasuvad käibemaksu iga päev, kord viie päeva sees või dekaaditi, arvutatakse viivis alates selle kuu esimesest päevast,

mis järgneb maksustamise kuule, näit.: jaanuarikuu maksetelt — alates 1. veebruarist, veebruarikuu maksetelt — alates 1. märtsist jne.

Märkus: Ettevõtetele, kes tasuvad maksu iga kuu ühel tähtajal — 22. kuupäeval, arvutatakse viivis alates 23. kuupäevast;

d) aasta-aruannete kontrollimise tagajärjel käibemaksule juurdearvutatud summadel arvutatakse viivis alates aruande aastale järgneva aasta 1. jaanuarist;

e) neil juhtudel, kui iga päev või kord iga viie või kümne päeva sees käibemaksu maksvate ettevõtete viispäevaku-õiendused või dekaadiaruanded maksu kuuaruannete kontrollimise ajaks osutusid mingil põhjusel mitte kontrollituks, kontrollib riigitulude inspektor viispäevaku-õiendused või dekaadiaruanded, vaatamata kuuaruande kontrollimisele, ja arvutab viivise mitteõigeaegselt tasutud summadel iga üksiku päeva eest (igapäevase tasumise juures) või iga üksiku maksutasumise tähtaja järgi (iga 5- või 10-päeviti tasumise juures) kuni selle kuu 30.—31. kuupäevani, viimane kaasa arvatud, mil toimusid maksed;

f) täiendavalt juurdearvatud eelarvesse kuuluvate maksete juures, millele pole ette nähtud kindlaid tasumistähtaegu (hindade ületamisel tekkinud summad, põllumajanduslike toorainete üleandjatele väljamakstud summad jne.), arvutatakse viivis alates päevast, mis järgneb kas koostatud aktiga või vastavate asutiste otsusel majandusliku ettevõtte revideerimisel kindlaksmääratud tähtajale.

§ 19. Maksed, mis on täiendavalt juurde arvutatud kolhoosidele ja elanikkonnale, jaotatakse tähtaegadele samas protsentuaalses vahekorras, mille alusel neile tähtaegadele oli jaotatud esialgne maksumäär.

Kui esimesed maksutähtajad on möödunud, jaotatakse juurdearvatud summad ülejäänud maksutähtaegadele ühesuurustes osades, kuid nii, et juurdearvatud summade tasumiseks jääks maksnikule vähemalt 15 päeva.

Kui maksnikult nõutakse maksu või määralise sundkindlustuse alal arvutatud summasid peale kõigi tähtaegade möödumist, mis seatud antud liigi maksete tasumiseks jooksva aastal või möödunud aastate eest, toimub arvutatud summade tasumine kahes ühesuuruses osas kahel tähtajal: pärast ühe kuu möödumist maksuteate (kindlustustunnistuse) kätteandmise päevast arvates ja pärast ühe kuu möödumist peale esimest tähtpäeva.

§ 20. Maksnike maksukäsud maksete ülekandmiseks nende arvelduskontolt (jooksvalt arvelt) vastavasse eelarvesse või Riiklikule Kindlustusele võetakse krediitasutise poolt vastu vaatamata arvelduskonto (jooksva arve) seisule. Kui arvel leidub summasid küllaldaselt, toimub ülekanne otsekohe, summade piisamatusel aga kantakse üle kogu arvel leiduv summa, kuna puudujääv summa kantakse üle järgnevatest laekumistest maksniku arvele.

Maksukäsud, mis on saadud krediitasutises enne operatsiooniaja lõppu, tuleb täita samal päeval, peale operatsiooniaja lõppu saadud maksukäsud täidetakse aga hiljemalt järgmisel päeval.

§ 21. Maksnikult laekunud summad kantakse maksete katteks, mille tasumiseks raha sisse makstakse. Maksnikult laekunud summasid ei ole lubatud ilma tema nõusolekuta kanda muude maksete katteks, olgugi et nende tasumistähtajad on möödunud.

§ 22. Juhtudel, kui maksnikul peale jooksvate maksete on tasuda maksmatis ja trahv, tuleb tingimata pidada kinni järgmisest laekuvate summade maksete katteks kandmise järjekorrast:

a) riiklike, kooperatiivsete (peale kolhooside) ja ühiskondlike organisatsioonide, ettevõtete ja asutiste maksete alal tasutakse kõigepealt maksmatis, siis viivis ning peale nende summade katmist trahv;

b) kolhoosidelt ja elanikkonnalt laekunud summade

alal: esimeses järjekorras kaetakse möödunud aastate maks-
matis, siis järjekorras — viivis sellelt maksmiselt, siis
jooksva aasta esimese tähtaja maksmiselt, viivis sellelt
maksmiselt, edasi jooksva aasta teise tähtaja maksmiselt,
viivis sellelt maksmiselt jne.; peale selle kaetakse trah-
vid ning lõpuks jooksvad maksed.

Maksmatise sundsissenõudmisel kaetakse esmajoones
sissenõudmise kulud.

Kui maksnikul antud maksuliigi alal pole maksuvõlga
ega trahve, kantakse laekunud summad antud maksuliigi
järjekordsete maksete katteks.

§ 23. Maksete mitteõigeaegse ülekanndmise eest maksniku
arvelduskontolt (jooksvalt arvelt) eelarvesse või Riikliku
Kindlustuse arvele maksavad krediitasutised eelarvesse
või Riikliku Kindlustuse organile viivist iga viivitatud
päeva eest 0,05% määral.

Maksnikult nende päevade eest viivist ei võeta.

Märkus: Riigipanga asutistelt viivist käibemaksu mitteõige-
aegse ülekanndmise eest bilansiarvelt nr. 30 ei võeta.

§ 24. Laekunud maksete mitteõigeaegse ülekanndmise
eest pangaasutisse eriliste kogujate kassade, s. o. asutiste,
organisatsioonide ja ettevõtete poolt, kelle peale on pan-
dud maksete sissenõudmine, näit. metsatulude alal —
metsatööstuse majandite poolt, reisijate sundkindlustuse
maksete alal — transpordiorganisatsioonide poolt, maksu-
summade alal töolistelt, teenistujatelt ja nendega võrdsusta-
tud kodanikelt — ettevõtete, asutiste ja organisatsioonide
poolt jne., tasuvad viimased viivist 0,05% määral päevas
alates päevast, mis järgneb tähtpäevale, mis on kindlaks
määratud tähendatud maksete pangaasutistesse sissemaks-
miseks.

§ 25. Töolistelt, teenistujatelt ja nendega maksustamise
alal võrdsustatud isikuilt, kirjanduse ja kunsti alal tööta-
jatelt maksude mittekinnipidamise või ebaõige kinnipida-

mise eest, vedude alal tegutsevatelt kodanikelt avansiliste maksete mittekinnipidamise või ebaõige kinnipidamise kui ka kinnipeetud summade pangaasutistesse mitteõigeaegse sissemaksamise eest ettevõtete, asutiste ja organisatsioonide pea- (vanemaid) raamatupidajaid karistatakse rahatrahviga mitte üle 100 rbl.

§ 26. Käesoleva juhendi § 1 tähendatud kindlaksmääratud tähtaegadeks tasumata maksete summad nõutakse sisse sunniviisiliselt (vaieldamatus korras või kohtu teel). Nende maksete sissenõudmisel (peale maksuliste maksete, mis peetakse kinni töölistelt, teenistujatelt ja maksustamise alal nendega võrdsustatud isikutelt ettevõtete, asutiste ja organisatsioonide poolt) aegumistähtaega ei kohaldata.

Juhul, kui töölistelt, teenistujatelt ja maksustamisel nendega võrdsustatud isikutelt ei ole maksulisi makseid peetud kinni või on kinni peetud vähemal määral, kui tuli pidada, peetakse saamata jäänud summad kinni tähendatud isikutelt, kuid mitte enam kui kolme viimase kuu eest, järgmise kolme kuu jooksul ühesuurustes osades.

Eriliste kogujate kassadesse laekunud kui ka töölistelt, teenistujatelt ja nendega võrdsustatud isikutelt kinnipeetud maksulised ja mittemaksulised maksed, mis seatud tähtajaks eelarvesse (Riiklikule Kindlustusele) üle andmata, nõutakse sisse vaieldamatus korras.

IV. Maksmatiste, viiviste ja trahvide sundsissenõudmise kord riiklikelt, kooperatiivsetelt (välja arvatud kolhoosid) ja ühiskondlikelt organisatsioonidelt, ettevõtetelt ja asutistelt.

§ 27. Maksmatiste, viiviste ja trahvide sundsissenõudmine riiklikelt, kooperatiivsetelt (välja arvatud kolhoosid) ja ühiskondlikelt organisatsioonidelt, ettevõtetelt ja asutis-

telt toimub rahandusorganite poolt vaieldamatus korras, s. o. ilma asja kohtusse andmata.

§ 28. Käesoleva juhendi § 27 tähendatud maksukohustuste suhtes kohaldatakse neilt maksmatiste, viiviste ja trahvide sissenõudmisel järgmisi vaieldamatus korras sissenõudmise abinõusid:

a) krediitasutises oleva maksuvõlglaste arveldus-, jooksvalt või eriarvelt või maksuvõlglastele avatud akreditiivilt summade mahakirjutamine eelarve või Riikliku Kindlustuse arvele;

b) arest ja raha äravõtmine maksuvõlglaste kassas käesoleva juhendi § 33 tähendatud korras;

c) kaupade üleskirjutamine ja nende müük;

d) maksuvõla ja trahvi katmine summadest, mis teatud majandusasutisele antud eelarvelise finantseerimise korras;

e) nõudmise pööramine summadele, mis maksuvõlglastel on saada tema deebitoridelt;

f) nõudmise pööramine summadele, mis on ettevõtete arvetel, kes kuuluvad seatud tähtajaks oma makseid mittetasunud organisatsiooni koosseisu;

g) nõudmise pööramine trustide, liitude ja teiste majanduslike organisatsioonide arvetel olevatele summadele maksete katmiseks, mis nende koosseisu kuuluvate ettevõtete poolt on tähtajaks jäänud tasumata;

h) nõudmise pööramine maksuvõlglastele määralise sundkindlustuse järgi kuuluvatele kindlustussummadele — ainult määralise sundkindlustuse maksmatiste katteks.

Märkus: Käesoleva paragrahvi p. c all tähendatud sundsissenõudmise abinõud võivad tulla kohaldamisele igal üksikul juhul ainult NSV Liidu rahanduse rahvakomissari loaga.

§ 29. Maksuvõlglaste arvetel olevate summade mahakirjutamine teostatakse krediitasutiste poolt rahandusorganite (Riikliku Kindlustuse organi) korralduse põhjal.

Korraldus koostatakse kolmes eksemplaris blanketil vorm nr. 1-sn (lisa nr. 1). Üks eksemplar korraldusest jääb krediitasutise toimikusse, teine lisatakse maksukohuslase arve väljavõtte juurde, kolmas aga tagastatakse rahandusorganile kui krediitasutise tõend korralduse saamise ja täitmise kohta.

Rahandusorganite (Riikliku Kindlustuse organite) korraldused võetakse krediitasutiste poolt vastu olenemata maksniku arve seisust. Kui maksniku arvel leidub raha küllaldasel määral, teostatakse mahakirjutamine viivitamatult; vahendite mitteküllaldasel määral olemise juhul kirjutatakse maha arvelolev summa, kuid puuduv summa võlgnevuse katteks kirjutatakse maha järgnevatest laekumistest maksukohuslase arvele.

Rahandusorganite (Riikliku Kindlustuse organi) korralduse saamise momendist arvates on krediitasutis kohustatud katkestama igasugused väljamaksed, ülekanded ja mahakirjutused maksuvõlgniku arvel, välja arvatud maksed, millel on prioriteet eelarvesse toimuvate maksete ees.

Maksniku arvele sissetulevad summad kannab krediitasutis üle eelarvesse (Riikliku Kindlustuse arvele) nende sissetuleku päeval, ootamata maksuvõla katteks vajaliku kogu summa maksniku arvele kogunemist.

Maksuvõlglaste arvelt mahakirjutamise korraldused peab krediitasutis täitma samal päeval, kui korraldus on saadud enne operatsioonitundide lõppu; pärast operatsioonitundide lõppu saadud korraldused tuleb täita hiljemalt järgmisel päeval.

§ 30. Mitme kreditori nõudmiste esinemisel maksukohuslase vastu kaetakse võlgnevus maksete järgi eelarvesse või Riiklikule Kindlustusele vahetult pärast eesõigustatud nõudmiste täitmist, mis NSVL KTK ja RKN-i otsusega 6. veebruarist 1929. a. „Nõudmiste rahuldamise järjekorra kohta“ (LSKK 1929. a., nr. 11, art. 98; 1932. a., nr. 24, art. 148,

III osa) on arvatud esimesse liiki, s. o. pärast järgmisi nõudmisi:

a) tööliste ja teenistujate nõudmised, mis tulenevad seadusandlusest töö kohta, samuti ka kollektiiv- ja töölepingutest;

b) nõudmised hüvitusele vigastuste ja surma puhul, sealhulgas ka seatud korras kapitaliseeritud maksete kujul;

c) autorite ja nende pärijate nõudmised tasule nende ainuõiguse täieliku või osalise võõrandamise eest;

d) autorite ja nende pärijate nõudmised tasule leiutiste eest, mille kohta on välja antud autoritunnistused, ja teostamisele võetud tehniliste ja organisatsiooniliste täiustuste eest, samuti ka tasule osas, mis ei ületa 6000 rubla, leiutiste eest, mille kohta on välja antud patendid;

e) väärismetallide otsijate nõudmised, vastavalt NSVL KTK ja RKN-i 8. mai 1929. a. määruse „Kulla ja plaatina-tööstuse ja kulla ja plaatina hoidmise ning käibe kohta“ §-le 45 (LSKK 1929. a., nr. 53, art. 292);

f) nõudmised sotsiaalkindlustuse alal ühes juurdetulevate viivistega;

g) nõudmised summadele majandusorganite (välja arvatud jaemüügi kaubanduslikud organisatsioonid) edasilükkamatute vajaduste kuludeks, vastavalt NSVL RKN-i otsusele 26. jaanuarist 1938. a. (LMKK 1938. a., nr. 7, art. 47).

§ 31. Maksete ülekandmine majandusorganite arvelt liidu, vabariiklikesse ja kohalikesse eelarvetesse toimub enne krediitasutiste poolt väljaantud igasuguste laenude kustutamist, ehkki nende tasumise tähtajad on möödunud.

Eesõigustatult kuuluvad krediitasutiste nõudmised rahuldamisele enne maksete ülekandmist eelarvesse ainult järgmistel juhtudel:

a) pangale panditud laenusaajate varanduse müügist saadud summade arvel, kui majandusorganite panditud

varanduse müük toimub vahetult panga poolt laenude sissenõudmiseks, mille tähtajad on möödunud;

b) tähtajaks tasumata pangalaenude alal, mis on majandusorganitele antud NSVL Rahvakomissaride Nõukogu 20. juuni 1935. a. määruse „Varujate arvete õiendamise kohta kolhoosidega põllumajanduslike varumiste alal, varujate krediteerimise korra kohta Riigipanga poolt ja tööstuste arvete õiendamise kohta varumisorganisatsioonidega“ (LSKK 1935. a., nr. 40, art. 336) korras ning mis arvestatakse erilise laenu arve järgi;

c) laenude alal, mis on antud NSVL RKN-i 4. juuni 1936. a. määruse „Kaubakäibe krediteerimissüsteemi muutmise kohta“ (LSKK 1936. a., nr. 31, art. 278) korras kauplevate organisatsioonide kaubamüügist saadud raha arvel, mis kuulub kandmisele erilaenude arvetele.

Varumis- ja kauplevate organisatsioonide maksete maksmatiste sissenõudmine eelarvesse toimub nende arvel- (jooksvalt) arvelt.

§ 32. Riigipanga asutised on kohustatud rahandus- asutiste ja Riikliku Kindlustuse organite töötajaid laskma takistamatult kontrollida Riigipanga asutiste poolt eelarvesse või Riikliku Kindlustuse organitele kuuluvate maksete ülekandmise õigsust ja õigeaegsust, samuti andma rahandusorganitele (Riikliku Kindlustuse organitele) nende nõudel teatise majandusorganite arveldus-, jooksvate ja eriarvete seisu kohta.

§ 33. Maksmatiste sissenõudmisel rahandusorgan (Riikliku Kindlustuse organ) on õigustatud panema aresti maksuvõlglase kassale.

Arest vormistatakse aktiga, millega sissenõudja asutis kohustab maksuvõlglast viivitamata sularaha sisse maksma maksmatise katteks. Majandusorganisatsioonide kassadest raha äravõtmine vahetult rahandusorganite (Riikliku Kindlustuse organi) poolt pole lubatud.

§ 34. Kui maksuvõlglasel on deebitorilt saada võlga, võib maksmatist sissenõudev organ sundsissenõudmise pöörata maksuvõlglasemale kuuluvatele rahasummadele, mis temal deebitoridelt on saada, tingimusel, et deebitor oma võlgnevust kinnitab või kui on olemas täiteleht sissenõudmise kohta deebitorilt.

Kooskõlas NSVL RKN-i 5. aug. 1936. a. määrusega „NSVL RKN-i 4. juuni 1936. a. määruse „Kaubakäibe krediteerimissüsteemi muutmisest“ täiendamise kohta“ (LSKK 1936. a., nr. 44, art. 380), täitedokumentide hulka, mis annavad rahandusorganitele õiguse deebitori arveldusarvele aresti panemiseks, kuulub ka aktsepteeritud (mille tähtaeg möödunud) maksuvõlglaste nõudmine deebitori vastu.

Maksuvõlglaste deebitorilt sissenõutud summad kantakse vahetult eelarvesse või Riikliku Kindlustuse arvele, möödaminnes maksuvõlglaste arveldusarvest.

Deebitoridelt-kolhoosidelt summade sissenõudmine toimub ainult kohtuotsuse järgi korras, mis tähendatud käesoleva juhendi § 43.

Maksuvõlglasel Riikliku Kindlustuse organilt sündkindlustuse alusel saada olevale kindlustustasule pole lubatud maksmatise sissenõudmist pöörata, peale juhtude, mis näidatud käesoleva juhendi § 28 p. h.

§ 35. Kui maksuvõlglasteks osutub majanduslik organisatsioon (liit, trust jne.), mille koosseisu kuulub mitu ettevõtet, ja maksmatise sissenõudmine on seotud raskustega või osutub võimatuks, peavad rahandusorganid neil juhtudel pöörama sissenõudmise ka organisatsiooni kuuluvate ettevõtete arvetele ja kaupadele maksuvõlglaste näitamise järgi. Organisatsiooni keeldumisel sellisest näitamisest pöörab rahandusorgan sissenõudmise ettevõtete vastu oma äranägemise järgi.

§ 36. Ettevõtte või majandusliku organisatsiooni likvideerimisel kannavad vastutust maksude ja mittemaksuliste

maksete õigeaegse tasumise eest eelarvesse likvideerimiskomisjonid, kelle suhtes kohaldatakse kõiki käesolevas juhendis ettenähtud sundsissenõudmise abinõusid.

Neil juhtudel, kui maksete tasumise tähtaeg eelarvesse ei ole veel kätte jõudnud, on likvideerimiskomisjon kohustatud enne oma tegevuse lõpetamist eelarvesse kuuluvad summad sisse maksma või need summad võtma üles bilanssi likvideeritava ettevõtte või majandusliku organisatsiooni õigusjärglasele üleandmisel, vormistades seda eriaktiga. Aktis tuleb ära näidata likvideeritava ettevõtte või majandusliku organisatsiooni õigusjärglased, kes on vastutavad eelarvesse maksete tasumise eest, kui ka summad ja maksete tasumise tähtajad, mis igal juhul ei või olla hilisemad nende maksete jaoks seadusega kindlaksmääratud tähtaegadest. Likvideerimiskomisjoni ja õigusjärglaste poolt allakirjutatud aktide ära kirjad tuleb esitada vastavatele rahandusorganitele.

Kui kontrollimisel selgub, et maksesumma, mis likvideeritava ettevõtte või majandusliku organisatsiooni poolt kuulub tasumisele eelarvesse, on suurem aktis näidatud summast, on õigusjärglane kohustatud tasuma täielikult kogu tasumisele kuuluva makse, tehes vastava paranduse likvideerimiskomisjonilt saadud bilansis.

V. Maksmatiste, viiviste ja trahvide sundsissenõudmise kord kolhoosidelt.

§ 37. Maksmatiste, viiviste ja tähtajaks tasumata jäänud trahvide sundsissenõudmine kolhoosidelt (sealhulgas tööduskolhoosidelt ja kalurite artellidelt) toimub makside, määralise sundkindlustuse ja trahvide alal ainult rahvakohtu otsusel.

§ 38. Organid, kes teostavad käesoleva juhendi § 37 näidatud maksete alal maksmatiste sissenõudmist, on kohus-

tatud enne sissenõudmise asja kohtusse edasiandmist andma kätte maksuvõlglastele kirjaliku hoiatuse (allkirja vastu) selles, et maksmatise sissenõudmise asi antakse kohtule üle juhtumil, kui maksmatist ei tasuta ära 10 päeva jooksul, arvates hoiatuse kättesaamise päevast. Hoiatus koostatakse vorm nr. 2-sn (lisa nr. 2) järgi.

§ 39. Avaldus maksmatiste sissenõudmiseks antakse kohtusse kirjalikult rajooni (linna) rahandusosakonna juhataja või tema asetäitja ja maksuinspektori (kindlustusinspektori) allkirjadega.

Avaldus antakse kostja asukoha järgsele rahvakohtule. Avalduses peab olema tähendatud:

a) kostja nimi ja tema alaline asukoht;

b) seadus, mille alusel kostja on maksustatud maksuga või tasub arvutatud sundkindlustuse makseid, samuti ka maksu- või sundkindlustuse maksete summa ja nende tasumise tähtajad;

c) sissenõudmisele kuuluva maksmatise summa ja tähtaeg, mille järgi seda nõutakse.

§ 40. Avaldusele kolhoosilt maksmatiste sissenõudmiseks peab olema lisatud juurde:

a) maksuteate (kindlustustunnistuse) ärakiri või väljavõtte kostja isiklikust arvest ühes temale maksuteate (kindlustustunnistuse) kätteandmise aja, maksustamise või kindlustamise objektide, maksu- või kindlustusmaksete suuruse ja tähtaegade äratähendamisega;

b) ärakiri kostjale kätteantud kirjalikust hoiatusest (ühes allkirjaga kätteandmise kohta) asja kohtusse edasiandmise kohta juhul, kui maksmatist ei tasuta ära 10 päeva jooksul, arvates hoiatuse kätteandmise päevast.

§ 41. Tehtud kohtuotsuste järgi nõuavad rahandusorganid maksmatised sisse Riigipanga osakonnas olevalt kolhoosi jooksvalt arvelt korras, mis nähtud ette NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu 27. märtsi 1935. a. määruse

„Finantside ja aruandluse korraldamise kohta kolhoosides“
p. 2 (LSKK 1935. a., nr. 16, art. 125).

§ 42. Sissenõudmine pööratakse ka summadele, mis kolhoosil on saada deebitorilt.

Deebitoridelt sissenõutud summad kantakse vahetult eelarve või Riikliku Kindlustuse arvele, mööda minnes kolhoosi arvest.

Kohtuotsuse olemasolul kolhoosilt maksmatise sissenõudmise kohta võib seda sisse nõuda riiklikelt, kooperaatiivsetelt (peale kolhooside) ja ühiskondlikelt organisatsioonidelt, kes on kolhoosi deebitoriks, vaieldamatus korras. Neil juhtudel, kui deebitoriks on teine kolhoos, toimub sissenõudmine temalt ainult kohtukorras.

Kolhoosi deebitorilt sissenõutud summad kantakse kolhoosil oleva maksmatise katteks ainult 70% ulatuses, ülejäänud 30% arvatakse kolhoosi arveldus- (jooksvale) arvele.

§ 42-a. Määralise sundkindlustuse alal kolhoosidele väljamaksmisele kuuluvatest kindlustustasu summadest peetakse kinni ainult kohustuslikud kindlustusmaksed ja nende maksmatised.

Vabatahtliku kindlustuse juures ei teostata kindlustustasu summadest mingisuguseid kinnipidamisi.

§ 43. Kolhoosi jooksvalt arvelt kui ka tema deebitoride arvetelt mahakirjutamist teostab Riigipanga osakond rahvakohtu täitehtede järgi, mis saadud sissenõudmist teostavalt organeilt.

Kolhoosi arvelt on lubatud maha kirjutada mitte üle 70% mahakirjutamise päeval arvel olevast rahasumma ülejäägist; ülejäänud rahasumma 30 protsendile sissenõudmist ei pöörata.

Kui kolhoosi jooksva arvel oleva rahasumma 70% ei kata kogu maksmatist, siis edaspidine mahakirjutamine toimub samuti ainult 70% piires kõikidest järgnevatest kol-

hoosi jooksvale arvele laekumistest kuni maksmatise täieliku katmiseni.

§ 44. Mitme kreditori nõudmiste olemasolul kaetakse maksmatised rahuldamise järjekorras, mis näidatud käesoleva juhendi § 30.

VI. Maksmatiste, viiviste ja trahvide sundsissenõudmise kord elanikkonnalt.

§ 45. Maksuvõlgade ja viiviste sundsissenõudmine elanikkonnalt toimub ainult rahvakohtu otsusel.

Maksuvõlgade ja viiviste sundsissenõudmine elanikkonnalt vaieldamatus (administratiiv-) korras on keelatud.

Trahvide sissenõudmine üksikult kodanikelt toimub samuti ainult rahvakohtu otsusel, välja arvatud trahvid, mis määratakse sanitaar- ja kaubandusinspeksiooni ning tööinspeksiooni poolt, trahvid tulekahjuvastaste eeskirjade rikkumise eest ja muud trahvid, mis nõutakse sisse ametisikute töötasust vaieldamatus (administratiiv-) korras NSVL Valitsuse erimääruste alustel.

§ 46. Üksikutelt majapidamistelt ja kodanikelt varanduse äravõtmise asjad nende tähtjaks tasumata maksete katteks antakse sissenõudvate organite poolt üle rahvakohtule maksuvõlglaste alalise elukoha järgi.

Maksmatiste sissenõudmise asjad käsitööliselt, kes töötavad ja keda maksustatakse väljaspool piirkonda, kus asub nende alaline elukoht, antakse üle rahvakohtule maksuvõlglaste maksustamise asukoha järgi.

§ 47. Varanduse äravõtmise asjad riigi- ja kohalike maksude võlgade ning määralise sundkindlustuse maksete katteks antakse üle rahvakohtule rajooni või linna rahandusosakonna kirjaliku avaldusega, alla kirjutatud selle osakonna juhataja või tema asetäitja ning vastava maksu- või kindlustusinspektori poolt.

Tähtajaks tasumata jäetud maaelanike endamaksustamise korras määratud maksete sissenõudmise asjad (NSVL KTK ja RKN-i otsus 11. septembrist 1937. a. — LSKK 1937. a. nr. 60, art. 258) antakse üle rahvakohtule külanõukogu esimehe kirjaliku avaldusega.

Administratiivkorras määratud ja tähtajaks tasumata trahvide sissenõudmise asjad antakse üle rahvakohtule selle organi juhataja kirjaliku avaldusega, kes trahvi määras või kellele vahetult allub trahvi määranud ametiisik.

Neil juhtudel, kui trahvid määratakse töörahva saadikute nõukogude poolt rajooni loomakasvatuse osakondade peazootehnikute, hobusekasvatuse inspeksiooni jne. ettepanekul, antakse tähtajaks tasumata trahvide sissenõudmise asjad rahvakohtule tähendatud inspeksioonide kirjalikul avaldusel.

Avaldus koostatakse vorm nr. 3-sn järgi (lisa nr. 3).

§ 48. Maakonna või linna rahandusosakonna avalduses peab olema tähendatud:

a) kostja perekonna-, ees- ja isanimi ning tema alaline elukoht (alaline asukoht);

b) seadus, mille alusel kostja on maksustatud maksuga või tasub sundkindlustuse makseid, samuti ka maksu- või sundkindlustuse maksete summa ja nende tasumise tähtajad;

c) sissenõudmisele kuuluva maksuvõla summa ja ajavahemik, mille eest seda nõutakse.

§ 49. Maakonna või linna rahandusosakonna avaldusele tuleb juurde lisada:

a) maksuteate (kindlustustunnistuse) ärakiri või väljavõtte maksuvõlglase isiklikust arvest ühes temale maksuteate (kindlustustunnistuse) kätteandmise aja kui ka maksustamise või kindlustamise objektide, määratud summade suuruse ja tasumistähtaegade äratähendamisega;

b) maksuvõlglase varanduse üleskirjutusakt.

§ 50. Külanõukogu esimehe kirjalikule avaldusele tuleb juurde lisada:

a) väljavõtte kodanike üldkoosoleku otsusest endamaksustamise läbiviimise ja endamaksustamise summa kohta, mis kinnitatud koosoleku poolt maksniku majapidamisele;

b) maksuvõlgniku varanduse üleskirjutusakt.

§ 51. Trahvi määranud organi avalduses peab olema ära tähendatud:

a) trahvitu perekonna-, ees- ja isanimi ning tema alaline elukoht;

b) seadus, seadlus või määrus, mille alusel trahv määratud;

c) määratud trahvi suurus, tasumiseks määratud tähtaeg ja sissenõudmisele kuuluv summa;

d) trahvitu töökoha asukoht või osutamine sellele, et tema ei ole palgalises töös ega ole töündusartelli liige.

Avaldusele peavad olema lisatud juurde:

a) trahvimääramise otsuse ärakiri ja ärakiri protokollist või aktist, mille alusel trahv määratud;

b) trahvitu allkiri temale hoiatuse kätteandmise kohta selles, et trahvi sissenõudmise asi antakse kohtule üle juhul, kui määratud trahvi ei tasuta 10 päeva jooksul, arvates hoiatuse kätteandmise päevast.

§ 52. Neil juhtudel, kui maksuvõlglasel ei ole varandust, millele seaduse järgi võib maksmatise sissenõudmist pöörata, on maksu- (kindlustus-) inspektor kohustatud kontrollima, kas maksuvõlglane ei ole palgalises töös ja kas temal ei ole saada muid rahasummasid üksikult kodanikelt, asutistelt, ettevõtetelt või organisatsioonidelt. Jaataval korral koostab maksu- (kindlustus-) inspektor akti maksuvõlglasel varanduse puudumise kohta, millele seaduse järgi võib maksmatise sissenõudmist pöörata, ja rajooni rahandusosakond saadab toimiku selle aktiga kohtule, näidates avalduses, missugustelt isikutelt ja organi-

satsioonidelt on maksuvõlglasel rahasummasid saada, millele seaduse järgi võib maksmatise sissenõudmist pöörata.

Kohtule antavale avaldusele tuleb neil juhtudel juurde lisada õiendis maksuvõlglase töökohast või organisatsioonidelt (üksikuilt kodanikelt) maksuvõlglasele kuuluvate rahaliste summade kohta.

§ 53. Kooskõlas NSVL Ülemkohtu Pleenumi otsusega 27. juulist 1942. a., nr. 13/M/9/U majandi liikme tegev-armeesse või sõja-merelaevastikku kutsumise korral kuulub majandile langevate maksmatiste sissenõudmine peatamisele Vene NFSV TsPK § 113 ja teiste liiduvabariikide TsPK vastavate §§ korras, kui peale sõjaväkke kutsutu majandisse ei jäänud teisi töövõimelisi perekonnaliikmeid ja kui majandis ainsaks töövõimelisena tegevaks osutub kutsutu naine või ema lastega kuni seitsme aasta vanuseni.

Tegevväkke või sõja-merelaevastikku kutsutud kodaniku isiklike maksmatiste sissenõudmise asi kuulub peatamisele Vene NFSV TsPK § 113 ja teiste liiduvabariikide TsPK vastavate paragrahvide alusel, olenemata kutsutu majandis olevate töövõimeliste isikute arvust.

§ 54. Rahvakohus vaatab tähtjaks tasumata maksete sissenõudmisasja läbi NSVL Kohtu RK vastavate juhenditega kindlaksmääratud korras.

Vajalike kirjalike volitustega varustatud maksu- (kindlustus-) inspektorid on kohustatud kohtus esinema ja oma seletustega kaasa aitama asjade kiireks, igakülgeks ja õigeks läbivaatamiseks kohtu poolt.

§ 55. Sissenõudmist toimetavad organid on kohustatud maksuvõlglase varanduse äravõtmise asjad kohtule üle andma ka sel korral, kui maksuvõlglane on määratud summade mittetasumise pärast võetud kriminaalvastütusele.

§ 56. Oma otsuse täitmiseks annab rahvakohus sissenõudmist toimetavale organile välja täitelehe.

Pärast kohtuotsuse täitmist on sissenõudmist toimetav organ kohustatud sellest teatama vastavale rahvakohtule.

§ 57. Rahvakohtu otsuste peale võivad pooled kaevata kõrgemalseisvale kohtule 10 päeva jooksul otsuse kuulutamisest arvates.

Kaebuse andmine ei peata edasikaevatud otsuse täitmist.

§ 58. Maksmatiste, viiviste ja trahvide sundsissenõudmist rahvakohtu otsusel võidakse pöörata nii maksuvõlglaste enese kui ka temaga ühist majapidamist omavate perekonnaliikmete varandusele, töötasule ja muudele töötuludele, välja arvatud maksuvõlglaste perekonnaliikmete isiklik varandus ja töötasu, kui nad on töölised, teenistujad või kooperatiivsete artellide liikmed, kes töötavad ühistes töökodades, samuti ka Punaarmees ja sõja-merelaevastikus olevate perekonnaliikmete isiklik varandus.

§ 59. Maksmatiste nõudmine kolhoosnike majapidamistelt ja nende majapidamiste liikmetelt pööratakse nende ühiskonnastamata varandusele.

Maksmatiste sissenõudmine maksete alal, mis määratud nii kogu talule kui ka taluliikmele isiklikult, pööratakse varandusele, mis kuulub majapidamise peale kui ka teistele taluliikmetele. On keelatud pöörata sissenõudmist kolhoosnike varandusele, mis on ühiskonnistatud kolhoosis, samuti kolhoosilt tööpäevade järgi kolhoosnikule kuuluvatele, kuid veel väljaandmata rahalistele summadele ja toiduainetele.

On keelatud ka pöörata maksmatiste sissenõudmist maksete alal, mis määratud talule või isiklikult taluliikmele, kolhoosi ja üksiktalu teiste liikmete isiklikule varandusele ja töötasule, kui nad on töölised, teenistujad või kooperatiivartellide liikmed ja töötavad ühistes töökodades, samuti ka majapidamise teiste, Punaarmees ja sõja-merelaevastikus olevate liikmete isiklikule varandusele.

§ 60. Maksmatised majandeilt, mis hiljem jaotatud, nõutakse sisse majandilt, mis võttis nende tasumise kohustuse enda peale jaotusakti järgi.

Kui seda kohustust jaotusaktis ei ole ära tähendatud, nõutakse maksmatig sisse uuel kujunenud majandilt sissenõudmist toimetava organi vastava arvestuse järgi.

§ 61. Sissenõudmine maksuvõlglaste varandusest, kelle asukoht teadmata, võib toimuda pärast niisuguste kodanike tunnistamist teadmata äraolijateks ja pärast nende varandusele hoolekande sisseseadmist Vene NFSV Tsiviilkoodeksi § 12 ja teiste liiduvabariikide tsiviilkoodeksite vastavate §§ alusel.

§ 62. Maksnikul olevate maksmatiste, viiviste ja trahvikatteks ei või üles kirjutada ja ära võtta järgmist varandust ja väärtusi:

a) elumaja ühes majapidamishoonetega või selle osad, välja arvatud juhud, mil maksuvõlglaste ja tema perekond temale kuuluvas majas tegelikult ei ela, annavad selle maja üürile või kasutavad seda muul teel või hoopiski ei kasuta, vaid elavad alaliste üürilistena teises majas;

b) üks lehm või lehma puudumisel üks mullikas, kolhoosnikuil aga peale selle lambad, kitsed ja sead poole normi piirides, mis kindlaks määratud põllumajanduslike artellide põhikirjaga, ja kodulinnud; toit loomade ja lindude jaoks.

Märkus: Maksmatiste katteks ei või ära võtta üht lehma või lehma puudumisel üht mullikat, vaatamata sellele, kas majapidamises on veel loomi või mitte. On maksuvõlglastel lehm ja mullikas, võib nõudmise pöörata mullikale.

Kolhoosnikute juures võib maksmatiste sissenõudmist pöörata väikeloomadele tingimusel, et pärast sissenõudmist jääb majapidamises iga liiki väikeloomi (lambaid, kitsi, sigu) mitte alla poole normi, mis kindlaks määratud antud piirkonna kolhoosnikuile põllumajanduslike artellide põhikirjaga.

Uksiktalus, millel pole ei lehma ega mullikat, ei või maksuvõla katteks ära võtta majapidamise ainukest lammast, kitse või siga.

Hobuseid võib maksuvõlgade katteks ära võtta sõltumata sellest, et maksuvõlgased kasutavad neid veotöönduses;

c) emapõdrad ja noored põdrad, samuti ka sõidupõdrad hulgal, mis on vajalik majapidamisele liiklemise otstarbel Kaug-Põhja taiga ja tundra piirkondades;

d) riided, jalanõud, pesu, voodipesu, köögiriistad, voodid, laudad, toolid, kastid, lambid, mis on maksuvõlgase ja tema perekonna isiklikuks kasutamiseks;

e) kõik laste asjad;

f) toiduained, mis vajalikud maksuvõlgasele ja tema perekonnale kuni uue lõikuseni;

g) sotsiaalhoolekande organitelt saadud summad; toetused ja pensionid, mida saavad sõjaväelaste perekonnad, samuti ka laste rohkuse tõttu saadavad abirahad;

h) maksukohuslasele vajalikud tööriistad käsitöönduse jätkamiseks;

i) Riikliku Kindlustuse organite poolt väljamaksmisele kuuluvad kindlustustasu summad kahjude puhul, välja arvatud kindlustustasu summad määralise sundkindlustuse alal, millest peetakse kinni ainult kohustuslikud kindlustusmaksed ja nende võlad;

k) riigilaenude ja raha ning asjade loteriide võidusummad;

l) NSV Liidu ja liiduvabariikide ordenite järgi väljamakstavad rahasummad;

m) maksuvõlgasele kuuluv kütteaine tema eluhoone kütmiseks kütmise hooajal vajalikul hulgal;

n) massiliste riigilaenude obligatsioonid ja raha- ning asjade loterii piletid;

o) hoiusummad töö-hoiukassades, välja arvatud hoiusummade äravõtmine maksmatiste katteks kohtute ja kohutuliku uurimise organite otsustel kriminaalasjus;

p) posti teel saadetavad summad, olenemata sellest, kas maksuvõlglaseks on rahasaatja või rahasaaja.

Vastavalt NSVL RKN-i määrusele 2. septembrist 1945. a., nr. 2257 Leedu NSV-s, Läti NSV-s, Eesti NSV-s, Moldaavia NSV-s ja Ukraina NSV lääneoblastites ja Valge-Vene NSV-s peale käesolevas tähendatud varanduste ei kuulu äravõtmisele ka järgmine varandus: üks sahk, üks vedruäke, üks vanker, üks regi, üks hobune rakmetega, kaks lammast, üks siga ja põllumajanduslike kultuuride seemned kohalike maaorganite poolt kindlaksmääratud normide järgi.

§ 63. Käesoleva juhendi § 62 p. d tähendatud majapidamise tarbeesemete hulk, maksuvõlglasele ja tema perekonnale kuni uue lõikuseni vajalik toiduainete hulk, loomasööda hulk, mis vajalik maksuvõlglasele kuuluvate loomade toiduks kuni uute söötade kogumiseni või kuni loomade karjamaale laskmiseni, sõidupõtrade arv, mis vajalik majapidamisele liiklemisotstarbeks Kaug-Põhja taiga ja tundra piirkondades, käsitöõriistad, mis vajalikud maksuvõlglasele käsitöönduse jätkamiseks, millele ei või maksimatiste sissenõudmist pöörata, määratakse kindlaks liiduvabariikide seadusandlusega.

Märkus: Eesti NSV-s ei kuulu maksu- ja mittemaksuliste võlgade sundsissenõudmisel võlgade katteks kodanikelt äravõtmisele järgmine varandus:

1. Elumaja ühes majandushoonetega või selle osad, välja arvatud juhud, kui võlgnik ja tema perekond tegelikult ei ela neile kuulavas majas, üürivad välja selle maja või kasutavad seda teisel teel või ei kasuta üldse, elades alaliste üürnikkudena teises majas.

2. Põllumajanduslik inventar ning töö- ja koduloomad iga talumajapidamise kohta järgmiselt: üks sahk, üks vedruäke, üks vanker, üks regi, üks hobune rakmetega, üks lehm või lehma puudumisel üks mullikas, kaks lammast ja üks siga.

3. Loomasööt, mis on vajalik maksuvõlglasele kuuluvate loomade toitmiseks kuni uue söödasaagi koristamiseni või loomade karjamaale laskmiseni, arvestades heinu ühe kuu kohta lehmadele — 325 kg, väike-

kariloomadele — 48 kg, vasikaile ja mullikaile — 212 kg ning iga hobuse kohta 70 kg kaeru ja 425 kg heinu kuus.

Märkus: Maksuvõlglase sellekohasel avaldusel võidakse heinu asendada vastava hulga õlgedega ühes selle juurde kuuluva tarviliku jahu või kliide lisandiga või vastava hulga jõusöödaga.

4. Põllumajanduslike kultuuride seemned kohalike maaorganite poolt kindlaksmääratud normide järgi.

5. Maksuvõlglast ja tema perekonnaliikmeid teenindav kodune sisseseade:

a) kantavad tali- ja suviriided — iga isiku kohta üks suvi- või sügispalitu, üks talipalitu või kasukas, üks taliülikond (naisisikuile kaks talirietust), üks suviülikond (naisisikuile kaks suvirietust), üks suvipeakate ja üks talipeakate, naisisikuile — kaks suvirätikut ja üks soe rätik või sall — iga isiku peale ja peale selle üks lambanahast kasukas perekonna peale, kes alaliselt on tegevuses põllumajanduses; peale selle iga töölkäija isiku tööriietus;

b) jalanõud — üks paar nahast kingi või saapaid, üks paar kummi- ja üks paar viltjalatseid iga isiku kohta;

c) pesu — kolm vahetust iga isiku kohta;

d) üks magamiskomplekt (üks madrats, üks padi, kaks voodilina, kaks padjapüüri, üks vooditekk, kaks isiklikku käterätikut) iga isiku kohta;

e) Kööginõud — teemasin (kohvi- või teekann või katel vee keetmiseks), priimus (või petrooleumi- või elektrikeetja), kaks ämbrit, üks pada, lamp, köögilaud, söögikapp, kaks laudlina, kaks teerätikut ja kaks köögirätikut iga perekonna kohta; üks komplekt söögiriistu (taldrik, kahvel, kauss, nuga, lusikas) ja üks komplekt joogiriistu (kann või tass, alustass) iga isiku kohta;

f) üks kapp (või muu seda asendav riietehoiumahuti) ja üks laud perekonna peale; üks tool (või taburett) ja üks voodi iga isiku kohta, üks lamp iga toa kohta, milles elab maksuvõlglase perekond.

Märkus: Samade normide ulatuses ei kuulu äravõtmisele ka ajutiselt äraolevate perekonnaliikmete vara.

6. Kõik lastetarbed.

7. Toiduaineid maksuvõlglase ja tema perekonna toitmiseks kuni uue lõikuseni, arvestades kuu kohta igale isikule:

a) 14 kg jahu (või 16 kg teravilja);

b) 16 kg kartuleid;

c) 2 kg tangu;

- d) 1,5 kg soola;
- e) 400 g rasvaineid;
- f) 4 kg iga liiki aedvilja, 1 kg liha (või 2 kg kala) või vastavalt tapaloomi.

8. Kütteaineid määral, mis on vajalik maksuvõlglaste ning tema perekonna eluruumide soojendamiseks küttehooaja jooksul ning toidu keetmiseks.

9. Maksukohuslastele ning tema perekonnaliikmeile vajalikud tööriistad käsitöönduse jätkamiseks, samuti ka instrumendid, raamatud jm., mis on tarvilikud nende elukutseliseks tegevuseks.

10. Rahasummad, mis saadud sotsiaalhoolekandeorganeilt, toetusrahad ja pensionid, mida saavad sõjaväelaste perekonnad, samuti ka toetusrahad lasterikastele ja üksikemadele.

11. Riikliku kindlustuse organite poolt kahjude hüvitamiseks makstavad kindlustustasud.

Märkus: Nende summade peale võib pöörata sissenõudmisi ainult sundkindlustuse maksete ja nende võlgade alal.

12. Rahasummad, mis makstakse välja NSV Liidu ja liiduvabariikide ordenite järgi.

13. Riigilaenu obligatsioonid ning raha ja asjade loteriide piletid.

14. Võidusummad riigilaenuude ning raha ja asjade loteriide alal.

15. Hoiusummad riigi tööhoiukassades, välja arvatud juhud, kui hoiusummade äravõtmine toimub maksuvõlglaste katteks, mis määratud kohtu- ja järelevalveorganite otsustega kriminaalasjades.

16. Posti teel saadetavad rahasummad sõltumata sellest, kas maksuvõlglasteks on rahasaatja või rahasaaja.

(Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 17. oktoobr. 1945. a. määrus nr. 918, Eesti NSV Teataja 1945, 35, 552).

§ 64. Maksuvõlglaste töötasule lubatakse kohtuotsusel sissenõudmist pöörata ainult osas, mis ei ületa:

10% töötasust palga puhul mitte üle 100 rbl. kuus;

20% töötasust palga puhul üle 100 rbl. kuni 300 rbl. kuus;

30% töötasust palga puhul üle 300 rbl. kuus.

Sissenõudmist ei või pöörata tööriistade, riiete kulumise jne. amortisatsiooniks antavatele summadele, samuti ka mitte vallandamistoetusele.

Summadele, mis kuuluvad maksuvõlglastele müüdnud toodete ja ainete eest kui ka mitte palgalisena kaupade veo ja muude tööde täitmise eest, võib sissenõudmist pöörata maksuvõla kustutamiseks vajalikul määral.

§ 65. Kodanikelt maksude ja lõivude määralise sundkindlustuse ja maaelanikkonna endamaksustamise alal kindlaksmääratud tähtaegadeks tasumata maksete sissenõudmisel toimub maksuvõlglaste varanduse üleskirjutamine enne asja üleandmist kohtule.

Kohtule avalduse andmisel trahvitu varandusele trahvi sissenõudmise pööramiseks trahvitu varanduse eelüleskirjutamist ei teostata.

Tehtud kohtuotsus trahvi sundsissenõudmiseks täidetakse kohtutäituri poolt, kes kirjutab trahvitu varanduse üles.

Kohtuotsus trahvi sundsissenõudmiseks, mis on määratud rahandusorganite poolt, viiakse täide nende organite poolt.

§ 66. Varanduse üleskirjutamine toimub tingimata maksuvõlglaste või tema perekonnaliikme ja kahe tunnistaja juuresolekul ja selle kohta kindlaksmääratud vormi järgi akti koostamisel, mis kirjutatakse alla tähendatud isikute poolt, üleskirjutatud varanduse täpse loetelu ja hindamisega.

§ 67. Varanduse üleskirjutamisel on maksu- või kindlustusinspektoril, maaelanikkonna endamaksustamisel määratud maksmatiste sissenõudmisel aga külanõukogu poolt sissenõudmiseks volitatud isikul õigus pääseda kõikidesse maksuvõlglaste käes või tema varanduse all olevatesse ruumidesse, kui ka õigus maksuvõlglaste hoiukohtade üle vaatamiseks.

Varanduse üleskirjutamist toimetava ametiisiku nõudel on maksuvõlglane kohustatud avama kõik kinnised ruumid, samuti ka kirstud, kapid ja muud hoiukohad.

Maksuvõlglaste poolt vastupanu avaldamise juhul ruumidesse pääsemiseks ja hoiukohtade ülevaatamiseks on üleskirjutamist toimetav ametnik kohustatud kutsuma miilitsa või kohaliku (küla, asula) nõukogu esindaja, kelle juuresolekul toimub ruumide ja hoiukohtade avamine ja koostatakse varanduse üleskirjutamise akt.

Maksuvõlglaste poolt vastupanu avaldamise kohta koostatakse akt tema vastutusele võtmiseks.

Maksuvõlglaste ja tema perekonnaliikmete isiklikku läbiotsimist toimetada on keelatud. On keelatud ka avada kinnisi ruume ja hoiukohti ilma miilitsa või kohaliku (küla, asula) nõukogu esindaja juuresolekuta.

§ 68. On keelatud võtta nimekirja varandust, millele seaduse järgi ei või pöörata maksuvõla nõudmist.

§ 69. Varanduse nimekirja koostatakse eristel varanduse üleskirjutamise aktide jaoks ettenähtud trükitud blankettidel vorm nr. 4-sn (lisa nr. 4).

Tähendatud blankette tuleb hoida kui range arvestuse blankette rajooni (linna) rahandusosakonnas, Riikliku Kindlustuse rajooni (linna) inspeksioonis ja külanõukogus.

§ 70. Varanduse üleskirjutusakt tuleb koostada loetavalt ja selgesti kolmes eksemplaris (kopeerimis-paberi läbi). Üks eksemplar aktist tuleb anda maksuvõlglastele, teine saadetakse rahvakohtule, kolmas jääb rahandusosakonda, Riikliku Kindlustuse inspeksiooni või valla nõukogusse — kuuluvuse järgi.

§ 71. Varanduse üleskirjutusaktis tuleb tähendada:

- a) üleskirjutusakti koostamise kuupäev ja koht;
- b) akti koostaja ametinimetus, perekonna-, ees- ja isanimi;
- c) maksuvõlglaste perekonna-, ees- ja isanimi, tema isikliku arve number, maksustamise liik ja maksuvõlglaste ülalpidamisel olevate perekonnaliikmete arv;
- d) tunnistajate perekonna-, ees- ja isanimi;

e) tähtjaks tasumata maksu nimetus ja maksmatise summa;

f) varanduse üleskirjutusakti sissevõetud varanduse täpne nimetus ühes selle hulga või kaalu äratähendamisega kui ka tundemärkide, eritunnuste ja varanduse kõlblikkuse astme märkimisega;

g) varanduse üleskirjutusakti sissevõetud iga liiki varanduse hinne eraldi ja kogu üleskirjutatud varanduse väärtus;

h) maksuvõlglasel oleva ühte liiki varanduse hulk, mis üleskirjutusakti sisse võtmata ja tuleb jätta maksuvõlglasemale ning tema perekonnaliikmetele (toiduained, loomad, loomasööt jne.).

Varanduse üleskirjutamist toimetavad ametiisikud on kohustatud hinnalised esemed plombeerima või kinni pitseerima, külgepandud plommid või pitserid tuleb hoida terved kuni varanduse realiseerimiseni.

§ 72. Kui üleskirjutamisel maksuvõlglaste või tunnistajate poolt tuuakse ette suulisi avaldusi, märkusi või kaebusi üleskirjutusakti ebaõige koostamise kohta, kantakse need akti, kirjaliku avalduse andmisel aga tuleb selle kohta aktis teha märge ühes sissetulnud kirjalike avalduste juurdelisamisega. Akti koostaja on kohustatud avaldama oma seisukoha maksuvõlglaste ja tunnistajate avalduste, märkuste ja kaebuste kohta.

Varanduse üleskirjutamise akt (kolmes eksemplaris) kirjutatakse alla akti koostaja, maksuvõlglaste (tema äraolekul täisealise perekonnaliikme) ja üleskirjutamise juures olnud tunnistajate poolt.

Üleskirjutusaktid nummerdatakse järjekorra numbritega aasta algusest peale iga maksuliigi kohta eraldi.

§ 73. Üleskirjutatud varanduse hindamine, välja arvatud loomad, linnud, põllumajandussaadused, hooned ja valuutalised väärtused, toimub riikliku kaubanduse hindade varanduse kulumise arvesse võtmisega.

Loomad, linnud ja põllumajandussaadused hinnatakse riiklike sisseostuhindade alusel, hooned — möödunud aastal kindlustusmaksete võtmiseks kehtinud hinde alusel.

Eriti hinnaliste, haruldaste või tavalist hinda mitte omavate esemete hindamiseks kutsutakse asjatundjad isikud — eksperdid.

§ 74. Väeringulised väärtused (kuld, hõbe, plaatina ja plaatinagrupi metallid toodetena, tükkidena, kangidena, müntidena; kalliskivid ja pärlid, välisvaluuta müntides, pangatähtedes, tšekkides, väärtpaberites jne.) peab üleskirjutusakti sisse kantama, kohe ära võetama, tehes selle kohta aktis märkuse ja antama 24 tunni jooksul Riigipanga kohalikku osakonda hoiule.

§ 75. Üleskirjutatud varandus, välja arvatud väeringulised väärtused, antakse kuni kohtuotsuse alusel müügiks äravõtmiseni maksuvõlglasele hoiule allkirja vastu üleskirjutusaktil.

Varanduse nimekirja koostaja on kohustatud hoiatama maksuvõlglast vastutuse eest üleskirjutatud varanduse alalhoiu kohta kui ka ära näitama, missugust varandust kuni tema äravõtmiseni maksuvõlglane võib ajutiselt kasutada ja missugust varandust kasutada on keelatud.

§ 76. Kui maksuvõlglane keeldub üleskirjutatud varandust hoiule võtmast või muudel asjaoludel, mis ei luba üleskirjutatud varandust maksuvõlglase kätte hoiule usaldada, annab nimekirja koostaja varanduse hoiule mõnele teisele isikule allkirja vastu aktil. Varanduse hoiule võtnud isikutele on õigus saada hoiutasu 1,5⁰% määral varanduse hindest ja saada tasu varanduse hoidmisega seoses olnud tegelikult kantud vajalike kulude katteks, missugused kulud tasutakse maksuvõlglase arvel.

§ 77. Sissenõudmist toimetava organi juhataja on õigustatud andma luba maksuvõlglasele üleskirjutatud varanduse või selle osa müümiseks maksuvõla katteks.

§ 78. Varanduse nimekirja koostanud isik on kohustatud hiljemalt järgmisel päeval saatma üleskirjutusaktist kaks eksemplari rajooni rahandusosakonnale või teisele organile, kelle korraldusel sissenõudmine toimus.

Kõik sissenõudmise organile sissetulnud üleskirjutusaktid tuleb kanda registrisse vorm nr. 7-sn (lisa nr. 7).

§ 79. Sissenõudmist toimetava organi juhataja on kohustatud kolme päeva jooksul läbi vaatama ja kontrollima varanduse üleskirjutuse ja hindamise õigsust. Vajalikel juhtudel tuleb üleskirjutusaktis ära tähendada, missugune varandus kuulub nimekirjast väljajätmisele kui ebaõigelt üles kirjutatud.

Varanduse üleskirjutusaktid, mis koostatud maksude, rahandusorganite poolt määratud trahvide ja määralise sundkindlustuse maksete alaste maksmatiste sissenõudmiseks, kinnitab rajooni (linna) rahandusosakonna juhataja, maaelanikkonna endamaksustamise maksmatiste alal — külanõukogu esimees.

§ 80. Ettevõtted, asutised ja organisatsioonid ning üksikud kodanikud, esitades nõudmisi üleskirjutatud varanduse kohta, tõendavad oma õigsust sellele kohtukorras.

Tõendamise kohustus varanduse kuuluvuse küsimuses lasub kolmandatel isikutel, kes avaldavad nõudmisi selle varanduse peale, juhtudel, kui varandus on ruumis, kus asub maksuvõlglane ühes oma perekonnaliikmetega, kui ka ruumis, mida maksuvõlglaste poolt kasutatakse töönduse otstarbel.

Juhul, kui varandus on maksuvõlglaste suhtes kõrvalise isiku või maksuvõlglastest eraldi elunevate sugulaste ruumis, lasub varanduse kuuluvuse tõendamise kohustus sissenõudval organil.

§ 81. Kohtuotsus maksuvõlglaste varanduse äravõtmise kohta maksude alal viiakse kohe täide, trahvide alal aga —

kümnepäevase tähtaja möödumisel kohtuotsuse tegemise päevast.

§ 82. Maksuvõlglaste üleskirjutatud varanduse äravõtmine toimub vastavalt maksu-, kindlustusinspektorite või külanõukogu volinike poolt maksuvõlglaste või ühe tema täisealise perekonnaliikme ja kahe tunnistaja kohustuslikul juuresolekul.

§ 83. Varanduse äravõtmine vormistatakse aktiga. Akt koostatakse kahes eksemplaris (kopeeripaberi läbi) vormil nr. 5-sn (lisa nr. 5).

Aktis peab olema tähendatud:

äravõtmise kuupäev;

äravõtmist toimetava ametiisiku perekonna-, ees- ja isanimi;

maksuvõlglaste perekonna-, ees- ja isanimi;

maksuvõlglaste isikliku arve number, maksustamise liik ja maksuvõlglaste täpne aadress;

tunnistajate perekonna-, ees- ja isanimi;

täitelehe väljaandnud rahvakohtu nimetus ja selle lehe väljaandmise kuupäev;

äravõetud varanduse üksikasjaline loetelu ühes selle eritunnuste äratähendamisega;

järjekorra numbrid, mille all äravõetud varandus on sisse kantud vastavasse üleskirjutusakti;

äravõetud varanduse iga liigi hulk või kaal ja hinne üleskirjutusakti järgi, mis kinnitatud rajooni (linna) rahandusosakonna juhataja või külanõukogu esimehe poolt ja äravõetud varanduse koguväärtus.

Aktil kirjutab alla varanduse äravõtnud isik, maksuvõlglane või tema perekonna täisealine liige ja tunnistajad.

Akti teine eksemplar antakse maksuvõlglastele allkirja vastu esimesel eksemplari.

Maksuvõlglane või tema perekonna täisealine liige ja tunnistajad on õigustatud tegema aktil kirjalikke avaldusi

nende arvates varanduse äravõtnud isiku poolt toimunud ebaõige tegevuse kohta. Sel juhul on varanduse äravõtnud ametiisik kohustatud nende avalduste sisu kohta avaldama oma seisukoha.

§ 84. Sissenõudmist toimetavad organid on kohustatud, lähtudes maksuvõlglaste üleskirjutatud varanduse väärtusest, pöörama sissenõudmise ainult varandusele, mis on vajalik maksuvõlglaselt kuuluva maksuvõlasumma, viiviste ja trahvide, samuti ka äravõetud varanduse realiseerimise kulude katteks.

Maksuvõlglaste poolt esemete kättejuhatamine, millele esimeses järjekorras tuleb sissenõudmine pöörata, võetakse arvesse sissenõudva organi poolt, kui selle kättejuhatamise läbi ei kannata eelarve huvid.

§ 85. Äravõetud varandus, välja arvatud hooned, loomad, linnud, põllumajandussaadused, põllumajanduslik inventar ja vääringulised väärtused, antakse sissenõudmist toimetava organi poolt üle riiklikule või kooperatiivsele kaubandusorganisatsioonile, kellega sõlmitakse leping tähendatud varanduse realiseerimise kohta.

Lepingus tuleb ette näha varanduse realiseerimise tingimuste kõrval ka kord maksuvõlglaste realiseeritud varanduse arvestamise kohta kaubandusorganisatsiooni poolt iga üksiku maksuvõlglaste kohta eraldi.

Varanduse realiseerimise eest maksavad sissenõudmise organid kaubandusorganisatsioonile komisjonitasu kuni 15% ulatuses varanduse hindesummast (NSVL RKN-i 13. okt. 1936. a. määruse § 5 — LSKK 1946. a., nr. 55, art. 435).

§ 86. Maksuvõlglaste äravõetud varanduse hoidmine rahandusosakondade, Riikliku Kindlustuse inspeksioonide ja külanõukogude juures on keelatud.

§ 87. Loomad, linnud, põllumajandussaadused, põllumajanduslik inventar ja hooned, mis ära võetud kohtu-

otsusel, müüakse sissenõudeorganite poolt käesoleva juhendi § 73 korras toimunud hinde järgi:

a) tööloomad, tõuloomad, piimalehmad ja põllumajanduslik inventar — kolhoosidele või sovhoosidele;

b) lihaloomad, linnud ja põllumajandussaadused — riiklikele varumisorganisatsioonidele;

c) hooned — riiklikele asutistele ja ettevõtetele, kolhoosidele ja muudele kooperatiivsetele ning ühiskondlikele organisatsioonidele.

Kui ostjate puudumisel hooned jäävad müümata, antakse need tasuta rajoonide (linnade) töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedele või küla töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedele. Neil juhtudel maksmatis kirjutatakse maha summas, mis ei ületa hoone hinnet.

Hoonete, põllumajandusliku inventari kui ka põllumajandussaaduste, loomade ja lindude müük üksikuile kodanikele on keelatud.

§ 88. Väeringuliste väärtuste üleandmine Riigipanga osakonda, nende hoidmine ja realiseerimine peab toimuma NSVL Rahanduse RK ja NSVL Riigipanga juhatuse poolt erijuhenditega kindlaksmääratud korras.

Väeringuliste väärtuste müük sissenõudmist toimetavate organite poolt on keelatud.

§ 89. Eriekspertiisi poolt muinsus- ja kunstiesemeteks tunnistatud asjad, millel on muuseumiline või teaduslik tähtsus ja mis kuuluvad erilisele arvelevõtmisele, antakse sissenõudeorganite poolt tasuta üle vastava liiduvabariigi muuseumide ja teaduslike asutiste korraldusse. Maksmatis neil juhtudel kirjutatakse maha nende esemete väärtuse summas, mis on ekspertiisi poolt kindlaks määratud.

§ 90. Äravõetud varanduse müügi kui ka vastava varanduse üleandmise kohta kaubandusorganisatsioonile müügiks koostatakse äravõetud varanduse realiseerimise akt vorm nr. 6-sn järgi (lisa nr. 6).

Selles aktis tuleb ära tähendada: realiseerimise kuupäev, järjekorra number varanduse üleskirjutusakti järgi, müü-
dud või müümiseks üleantud varanduse üksikasjaline loe-
telu ja eritunnused, organisatsiooni nimetus, kellele varan-
dus müüdnud või müügiks üle antud, müügist saadud summa
või varanduse müügile võtnud organisatsiooni poolt kind-
laksmääratud müügihind.

Ostja või varanduse müügile võtnud organisatsioon on
kohustatud andma allkirja varanduse müügiaktil varan-
duse omandamise või selle müügile võtmise kohta.

§ 91. Sissenõudmist teostavate organite töötajad ei ole
õigustatud ostma maksuvõlglaste üleskirjutatud varandust
ei enesele isiklikult ega oma asutise vajadusteks.

§ 92. Varanduse ostnud organisatsioon kui ka varan-
duse müügile võtnud organisatsioon kannab varanduse eest
laekuvad summad üle Riigipanga osakonda sissenõudmist
teostanud organi arvele.

Varanduse müügile võtnud organisatsioon on kohusta-
tud varanduse realiseerima hiljemalt kuu aja jooksul selle
varanduse saamise päevast arvates.

Pärast Riigipanga asutiste teatamist varanduse realisee-
rimisest saadud summade ülekandmise kohta teevad sisse-
nõudeorganid varanduse müügiakti vorm nr. 6-sn osas
„Märkmeid saadud summade Riigipanga osakonda üle-
kandmise kohta“ vastavad märkmed.

§ 93. Varanduse realiseerimisest saadud summad jao-
tatakse käesoleva juhendi § 22 kindlaksmääratud korras
pärast maksmatise sundsissenõudmisel tehtud tegelike
kulude katmist.

Maksmatise tasumise korral enne üleskirjutatud varan-
duse äravõtmist sissenõudmise kulusid ei nõuta, välja arva-
tud summad, mis kuuluvad väljamaksmisele üleskirjutatud
varanduse hoiule võtnud isikule.

§ 94. Varanduse realiseerimisest saadud summad kantakse vastavate maksnike isiklikesse arvetesse.

Varanduse realiseerimisest ülemäära sissetulnud summad makstakse maksnikule tagasi ülemäära tasutud summade tagasimaksmise kohta kindlaksmääratud korras. Maksniku nõusolekul võib ülemäära sissetulnud summased kanda temal võlgu olevate muude maksete katteks.

§ 95. Kui on olemas kohtuotsus sissenõudmise pööramise kohta maksuvõlglase varandusele ja kui äravõetud varanduse väärtus ei kata kogu maksuvõlga, võib sissenõudmist pöörata ilma täiendava kohtuotsuseta maksuvõlglase töötasule ja muudele temale kuuluvatele summadele.

Sissenõudmist teostavad organid on kohustatud sel juhul teatama ettevõtetele, asutistele ja organisatsioonidele, kellelt maksuvõlglasel on rahasummasid saada (palgalise töö eest või muus korras), maksuvõlglaselt kinnipidamisele kuuluva summa suuruse ja makse nimetuse, mille katteks kinnipidamine toimub, ning korraldama järelevalvet nende summade laekumise üle.

Kinnipeetud summad kantakse ettevõtete, asutiste ja organisatsioonide poolt üle Riigipanga asutisse maksuvõlglase perekonnanime kui ka makseliigi äratähendamisega, mille katteks peab kinnipeetud summad arvestatama.

VII. Maksete pikendamine ja ajatamine.

§ 96. Makseid arvutavad ja sissenõudvad organid kui ka nende kõrgemalseisvad organisatsioonid võivad erijuhitudel maksnikele maksete tasumist pikendada või ajatada.

§ 97. Pikendatud või ajatatud summad tasutakse viivise juurdearvamiseega või ilma viivist juurde arvamata vastavalt organi otsusele, kes pikendas või ajatas makset.

§ 98. Avaldused pikendamise ja ajatamise kohta vaadatakse läbi organi poolt, kes pikendab või ajatab makset, kümnepäevasel tähtajal avalduse saamisest.

Avalduse andmine ei peata maksmatise sissenõudmist. Kuid organile, kellele avaldus antud, on antud õigus sissenõudmise vahendite rakendamist katkestada kuni pikenduse või ajatamise küsimuse otsustamiseni.

§ 99. Kui summa, mis on pikendatud või ajatatud ilma viivist arvestamata, ei laeku kindlaksmääratud tähtjaks, siis peale selle tähtaja möödumist uuendatakse viivise nõudmine kogu pikendatud tähtjaks tasumata jäänud võla-summalt seatud määral selle maksmatiseks muutmise päevast arvates.

§ 100. Igal makse pikendamise ja ajatamise andmise juhul on vastavad organid kohustatud tegema otsused, milles peavad olema ära näidatud konkreetset põhjused, mis kutsusid välja pikenduse või ajatamise andmise vajaduse.

§ 101. Riiklikelt, kooperatiivsetelt (peale kolhooside) ja ühiskondlikelt organisatsioonidelt, ettevõtetelt ja asutistelt liidu eelarvesse laekuvate maksete pikendust ja ajatamist võivad lubada igal erijuhul kvartaali piirides:

a) liiduvabariikide rahanduse rahvakomissariaadid (peale Vene NFSV) — summas mitte üle 1 milj. rbl.;

b) Vene NFSV Rahanduse Rahvakomissariaat — summas kuni 3 milj. rbl.;

c) kraide ja oblastite rahandusosakonnad ja autonoomsete NSV rahanduse rahvakomissariaadid — summas mitte üle 200 tuh. rbl.;

d) Moskva Linna Rahandusvalitsus ja Leningradi Rahandusosakond — summas mitte üle 500 tuh. rbl.

Märkus: 1. Liidu eelarvesse vastavate maksete pikendust ja ajatamist suurematele summadele kui üldtähenatud, võib anda ainult NSV Liidu rahanduse rahvakomissari loal.

2. Kraide ja oblastite rahandusosakonnad kui ka autonoomsete NSV rahanduse rahvakomissariaadid võivad üksikutele rajoonide ja linnade rahandusosakondadele anda õiguse pikendada ja ajatada liidu eelarvesse laekuvaid makseid kvartaali piirides mitte üle 25 000 rbl.

3. Liidu eelarvesse kasumist mahaarvamiste pikendamist ja ajatamist võib anda ainult NSVL Rahanduse RK loal.

§ 102. Riiklikelt, kooperatiivsetelt (peale kolhooside) ja ühiskondlikelt organisatsioonidelt, ettevõtetelt ja asutistelt vabariiklikesse eelarvetesse laekuvate maksete pikendust ja ajatamist võivad lubada igal erijuhul kvartaali piirides:

a) oblastite, kraide rahandusosakonnad ja autonoomsete NSV rahanduse rahvakomissariaadid — summas mitte üle 200 tuh. rbl.;

b) liiduvabariikide rahanduse rahvakomissariaadid — summas üle 200 tuh. rbl.

Märkus: Vabariiklikesse eelarvetesse kasumist eraldamise pikendamised ja ajatamised toimuvad ainult vastava liiduvabariigi rahanduse rahvakomissariaadi loal.

§ 103. Riiklikelt, kooperatiivsetelt (peale kolhooside) ja ühiskondlikelt organisatsioonidelt, ettevõtetelt ja asutistelt vahetult kohalikesse eelarvetesse arvatavate maksete pikendamised ja ajatamised teostatakse kohalike rahandusorganite poolt kuuluvuse järgi.

§ 104. Kodanikele võivad makseid pikendada ja ajatada jooksva aasta piires rajoonide ja linnade rahandusosakonnad, kolhoosidele aga maa ja linna tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteed vastavate rajoonide (linnade) rahandusosakondade ettepanekul.

Liiduvabariikide rahvakomissaride nõukogud, kui need vabariigid pole jaotatud oblastitesse, autonoomsete vabariikide rahvakomissaride nõukogud, kraide ja oblastite tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteed võivad üksikutele kolhoosidele, kes on kannatanud looduslike õnnetuste läbi, anda pikendusi tulumaksu maksmiseks kuni üheks aastaks, arvates viimase maksutähtaja möödumise ajast.

VIII. Maksmatiste kustutamine ja ebaõigelt laekunud summade tagasimaksmine.

§ 105. Sissenõudmise lootusetuse juhul kustutatakse maksmatist.

§ 106. Sissenõudmiseks lootusetuid maksmatisti riiklikelt, kooperatiivsetelt (peale kolhooside) ja ühiskondlikelt organisatsioonidelt, ettevõtetelt ja asutistelt liidu eelarvesse laekuvate maksete alal võib kustutada igal üksikul juhul:

a) oblastite ja kraide rahandusosakondade ja autonoomsete NSV rahanduse rahvakomissariaatide poolt — summas mitte üle 25 tuh. rbl.;

b) liiduvabariikide rahanduse rahvakomissariaatide poolt — summas mitte üle 50 tuh. rbl.

Tähendatud maksete alal üle 50 tuh. rbl. tõusvaid maksmatisti võib kustutada ainult NSVL Rahanduse Rahvakomisariaadi loal.

§ 107. Sissenõudmiseks lootusetuid maksmatisti riiklikelt, kooperatiivsetelt (peale kolhooside) ja ühiskondlikelt organisatsioonidelt, ettevõtetelt ja asutistelt vabariiklikesse eelarvetesse laekuvate maksete alal võib kustutada igal üksikul juhul:

a) oblastite ja kraide rahandusosakondade ja autonoomsete NSV rahanduse rahvakomissariaatide poolt — summas mitte üle 25 tuh. rbl.;

b) liiduvabariikide rahanduse rahvakomissariaatide poolt — summas üle 25 tuh. rbl.

§ 108. Maksmatiste sissenõudmise lootusetuse juhul maksete alal riiklikelt, kooperatiivsetelt (peale kolhooside) ja ühiskondlikelt organisatsioonidelt, ettevõtetelt ja asutistelt, mis laekuvad vahetult kohalikesse eelarvetesse, toimub maksmatiste kustutamine kohalike rahandusorganite poolt kuuluvuse järgi.

§ 109. Üksikute kolhooside maksuliste maksete kustutamine toimub kas täielikult või osaliselt, sõltuvalt loodusõnnetuse läbi tekkinud kahju suurusest liiduvabariikide rahvakomissaride nõukogude poolt autonoomsete vabariikide rahvakomissaride nõukogude, kraide, oblastite, linnade ja rajoonide tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede taotlusel.

§ 110. Elanikkonnale võib sissenõudmise lootusetuse tagajärjel maksmatisi kustutada käesoleva juhendi § 114 ettenähtud korras järgmistel juhtudel:

a) kui ei ole võimalik maksmatist sisse nõuda aasta jooksul pärast selle tekkimist varanduse või rahaliste tuluallikate puudusel, millele seaduse järgi võib pöörata sissenõudmist ja mis on tõendatud maksuvõlgniku kolmekordse ülevaatusesega;

b) maksuvõlgniku mitteleidmisel, kes ühes perekonnaga on lahkunud oma alalise elukoha rajoonist, ühe aasta jooksul elukohast lahkumise ajast ja endise elukoha järgi varanduse puudumisel, millele seaduse järgi võib pöörata sissenõudmist.

§ 111. Maksmatiste sissenõudmise lootusetus elanikkonnalt peab igal üksikul juhul olema tõestatud maksuvõlglase ülevaatuses aktiga.

Ülevaatus toimub maakohtades maksu- või kindlustusinspektorite poolt koos maksuagentidega, linnades ja töölisasulates — maksu- ja kindlustusinspektorite poolt majavalitsuste esindajate juuresolekul.

§ 112. Ülevaatusaktis peab olema tähendatud: akti koostamise kuupäev; akti koostaja perekonna-, ees- ja isanimi; maksuvõlglase perekonna-, ees ja isanimi, tema aadress, isikliku arve number ja liik maksustamise järgi, arvutatud ja laekunud summa ja maksmatise suurus iga makse alal eraldi; maksuvõlglase perekonna koosseis, töövõimetute

perekonnaliikmete arv ja töövõimeliste perekonnaliikmete tegevusala; maksuvõlglaste varandus ja tuluallikad ülevaatusena päevaks ja muud asjaolud, mis kinnitavad maksmatise sissenõudmise lootusetust.

§ 113. Akt ülevaatusena tulemuste kohta koostatakse ühes eksemplaris ja kirjutatakse alla maksu- või kindlustusinspektori ja maksuagendi poolt (maakohtades) või majavalitsuse esindaja poolt (linnades ja töölisasulates).

Ülevaatusaktid peavad olema hoolikalt kontrollitud vanema maksu- (kindlustus-) inspektori poolt ja kinnitatud rajooni (linna) rahandusosakonna juhataja poolt.

§ 114. Elanikkonnalt sissenõudmiseks lootusetute maksuvõlglaste kustutamine üksikult maksuvõlglastelt teostatakse: summas kuni 1000 rbl. rajoonide ja ilma rajoonilise jaotuseta linnade ning maakondade rahandusosakondade poolt; summas üle 1000 rbl. kuni 10.000 rbl. — autonoomsete vabariikide rahandusministeeriumide, kraide, oblastite, ringkondade ja rajoonilise jaotusega linnade ning maakondade rahandusosakondade poolt; summas üle 10.000 rbl. — liiduvabariikide rahandusministeeriumide poolt.

Liiduvabariikide ja autonoomsete vabariikide rahanduse rahvakomissariaadid, kraide ja oblastite rahandusosakonnad (Riikliku Kindlustuse vabariiklikud, kraide ja oblastite valitsused) on kohustatud kontrollima rajoonide (linnade) rahandusosakondade töö õigsust maksmatiste kustutamise alal.

§ 115. Kustutada maksmatist, mis nõutakse sisse kohtuotsuse alusel maksuvõlglaste töötasust kinnipidamise teel, pole lubatud.

§ 116. Maksmatised elanikkonnalt kõigi maksete alal summas mitte üle 3 rbl., põllumajandusmaksu ja endamakustamise alal aga summas mitte üle 1 rbl. võib arvelt maha kanda ilma maksniku vastava avalduseta selle kohta.

§ 117. Ülemäära tasutud maksesummad arvestatakse

maksnikul tasuda olevate muude maksete maksmatise katteks, nende puudumisel aga kantakse maksniku järjekordsete maksete katteks või tagastatakse temale avalduse põhjal. Ülemäära makstud summade arvessevõtmine või tagastamine toimub mitte enam kui ühe aasta eest.

§ 118. Avaldused ülemäära laekunud summade tagastamise kohta võetakse läbivaatamisele, kui nende summade laekumisest pole veel möödunud üheaastane tähtaeg.

IX. Kaebuse kord ametiisikute tegevuse ja korralduste peale maksete sissenõudmise alal.

§ 119. Kaebused ametiisikute ebaõige tegevuse või korralduste peale, mis nende poolt tehtud maksete sissenõudmise alal, antakse samale organile, kellele need isikud vahetult alluvad või kelle korraldusel toimub sissenõudmine.

Kaebused vaadatakse läbi ja otsused neis asjus tehakse hiljemalt 5 päeva jooksul, arvates kaebuse saamisest.

Nende otsuste peale võib kaevata kuulisel tähtajal vahetult kõrgemalseisvale asutisele.

§ 120. Kaebuse andmine ei pane seisma maksu sissenõudmist.

Uksikjuhtudel võib maksniku palvel rajooni või linna rahandusosakonna juhataja, krai, oblasti rahandusosakonna juhataja või liidu- ja autonoomse vabariigi rahanduse rahvakomissari korraldusel maksmatise sissenõudmist peatada (kas terves summas või osaliselt) kuni kaebuse läbivaatamiseni.

§ 121. Kui kaebuse läbivaatamisel tehakse kindlaks, et maksuvõlglase üleskirjutatud varanduse realiseerimine toimub ebaõigelt, on sissenõudmist teostavad asutised kohustatud seadusevastaselt realiseeritud varanduse maksnikule tagastama, selle võimaluse puudumisel aga — asendama

Ex bibl. 1117

selle üheväärilise varaga realiseerimisele kuuluva varanduse hulgast või tagastama varanduse realiseerimisest teelikult saadud summad.

X. Vastutus maksete sissenõudmise eeskirjade rikkumise eest.

§ 122. Riiklike, kooperatiivsete ja ühiskondlike organisatsioonide ametiisikud, kes on vastutavad abinõude tarvitusele võtmise eest asutistel või organisatsioonidel lasuvate kohustuste täpses täitmisel, kannavad, kui nad neid abinõusid tarvitusele ei võtnud, vastutust nii distsiplinaar- kui ka vastavatel juhtudel — kriminaal- ja tsiviilkorras.

§ 123. Kriminaalkorras võetakse vastutusele:

- a) maksest kuritahtlikult kõrvalehoidumise eest;
- b) massilise maksetest keeldumise eest;
- c) üleskirjutatud ja hoiule antud maksuvõlglaste varanduse raiskamise eest;
- d) sissenõudmist teostavatele organitele nende nõudmise peale maksnike varanduse üle andmete andmisest keeldumise kui ka teadlikult valeandmete andmise eest.

Märkus: Käesoleva paragrahvi p. c ja d tähendatud süütegudes süüdiolivatelt isikutelt nõutakse, peale vastutuse kriminaalkorras, sisse riigile tehtud kahjusumma.

XI. Juhendi rakendamise kohta.

§ 124. Käesolev juhend hakkab kehtima alates 1. juunist 1944. a.

§ 125. Alates 1. juunist 1944. a. kaotavad kehtivuse:

- 1) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhend 15. jaanuarist 1933. a. nr. 14-k „Määruse kohaldamise kohta maksuliste ja mittemaksuliste maksete sissenõudmise kohta ühiskonnastatud sektori maksete alal“;

2) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi ringkiri 15. märts. 1934. a. nr. 143 „NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendi 15. jaanuar. 1933. a. nr. 14-k § 24 kohaldamise kohta“;

3) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi telegramm 23. juunist 1934. a. nr. 480 „Kolhoosidele ja kolhoosnikuile müüdnud varanduse natuuras tagastamise keelamise kohta“;

4) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi ringkiri 20. augustist 1934. a. nr. 504 „Keelu kohta anda korraldusi kolhooside arvetelt maksude tasumiseks summade ülekandmiseks enne maksete tähtaegade saabumist“;

5) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi ringkiri 20. novembr. 1934. a. nr. 683 „Rahandusorganite poolt maksamatiste tasumise katteks äravõetud majade ja korterite omandamise keelamise kohta“;

6) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi käskkiri 9. detsembr. 1934. a. nr. 721 „Üksikmajapidamistelt nende poolt riiklike kohustuslike normide ja rahaliste maksude mittetäitmise eest saabunud loomade realiseerimise korra kohta“;

7) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi telegramm 26. veebruarist 1935. a. nr. 190 „Üksikmajapidajailt elamukultuurmaksu mittetasumise pärast äravõetud hobuste kolhoosidele üleandmise kohta“;

8) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi ringkiri 9. juulist 1935. a. nr. 642 „Riigiettevõtete likvideerimiskomisjonidelt maksude ja mittemaksuliste tulude alal maksamatiste sissenõudmise korra kohta“;

9) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi ringkiri 7. detsembr. 1935. a. nr. 1240 „Rahandusorganite kontrollist külanõukogude töö üle maksude sissenõudmise alal“;

10) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi ringkiri 2. veebruarist 1936. a. nr. 95 „Posti rahasaadetistele maksu-

alaste maksmatiste sissenõudmise pööramise keelamise kohta“;

11) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi ringkiri 1. novembr. 1936. a. nr. 889 „Maksuliste ja mittemaksuliste eelarveliste maksete sissenõudmisest teiste linnade organisatsioonidelt“;

12) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi ja NSV Liidu Riigipanga valitsuse kiri 27. märtsist 1938. a. nr. 148/41 (RRK) ja nr. 119 (Riigipank) „Kaubanduslikelt organisatsioonidelt, kes NSV Liidu Rahvakomissariide Nõukogu määrusega 4. juunist 1936. a. viidud üle krediteerimisele, eelarvesse maksete sissenõudmisest“;

13) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi direktiivkiri 13. juunist 1938. a. nr. 335 „Maksude mittetasumise juhul kohtuotsuse järgi tööloomade äravõtmise korra kohta“;

14) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi direktiivkiri 26. septembr. 1938. a. nr. 522/200 „Maksulistest maksetest üksiktalupoegade majapidamistelt“;

15) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi direktiivkiri 1. oktoobr. 1938. a. nr. 531 „Tähtajaks tasumata endamaksustamise summade sissenõudmise korra kohta“;

16) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi direktiivkiri 13. detsembr. 1938. a. nr. 658/248 „Hobuste maksuga ebaõige maksustamise peale kaebuste andmise korra kohta“;

17) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi radiogramm 14. veebruarist 1939. a. nr. 86/41 „Töönduslikelt artellidelt riiklike ja kohalike maksude alal maksmatiste vaieldamata korras sissenõudmise praktika lõpetamise kohta“;

18) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi direktiivkiri 22. juunist 1940. a. nr. 435 „bilansiarvelt nr. 30 käibemaksu riigi eelarvesse mitteõigeaegse ülekandmise eest Riigipanga asutistelt viivise mittevõtmise kohta“;

19) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi direktiivkiri 4. septembr. 1940. a. nr. 657/111 „Võlgnevuse sissenõudmisest teiste linnade deebitoridelt“;

20) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi direktiivkiri 21. septembr. 1940. a. nr. 703 „Põllumajandusmaksu alal maksuvõlglaste asjade kohtusse saatmisest“;

21) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi direktiivkiri 3. aprillist 1941. a. nr. 258/61 „NSV Liidu Kohtu Rahvakomissariaadi käskkirja 21. oktoobrist 1939. a. nr. 82 kehtivuse laiendamisest elanikkonnalt võetava tulumaksu ja tulumaksuga maksustatavalt elanikkonnalt võetava elamu-kultuurmaksu alal maksmatiste sissenõudmise asjadele“;

22) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi direktiivkiri 11. juulist 1941. a. nr. 584 „Vabariiklikku ja kohalikku eelarvesse laekuvate riigitulude maksete pikendamise, ajatamise ja kustutamise korra kohta“;

23) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi direktiivkiri 2. veebruarist 1942. a. nr. 31 „Riigi ja kohalike maksete ning määralise sundkindlustuse maksmatiste sissenõudmisest“;

24) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi direktiivkiri 6. oktoobrist 1942. a. nr. 633 „Maksete eelarvesse arvestamise järjekorrast“;

25) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi direktiivkiri 13. juulist 1943. a. nr. 428 „Maksmatiste sissenõudmisest maksude alal“;

26) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi direktiivkiri 6. novembrist 1943. a. nr. 723 „Viiviste juurdearvamise korrast“.

NSV Liidu rahanduse rahvakomissari

asetäitja *F. Urjupin.*

(rahandusorgani nimetus ja aadress)

Operatsiooni nr. Operatsiooni liik nr.

Riigipanga osakonnale
(adresseeritakse Riigipanga osakonnale, kus on maksniku arve)

KORRALDUS nr.

194 .. a.

Deebet

Kirjutage maha arveldus- (jooksvalt) arvelt nr.
(maksniku arve)

(maksniku täielik nimetus)

ja kandke riigieelarvesse järgmiste maksmatiste katteks:

Maksu liik	Osa	§	Artikkel	Summa	Kreedit
					Nr. (rahandusorgani arve)

(riigipanga osakonna nimetus, kus asub rahandusorgani arve)

rbl.

(kokku summa väljakirjutatult)

(numbrites)

P. K. Allkiri:

Tasutud täielikult

Kuupäev
Kontrolör, operatsioonist,
žurnaali pidajaRahandusosakonna juhataja
Inspektor

Pöördkülg

Märkused osalise tasumise kohta

Kuu- päev	Orderi nr	Maksusumma		Tasumata maksujääk		Allkiri
		rbl.	kop.	rbl.	kop.	
						kontrolör, operatsioonist

Lisa nr. 2 NSVL Rahanduse RK
17. mai 1944. a. juhendile
nr. 264.

HOIATUS

Kolhoosi juhatusesele
(kolhoosi nimetus)

(kolhoosi täpne aadress)

Maksuteate (kindlustustunnistuse) kohaselt „.....“ 194.....
aastast nr. Teie olite kohustatud tasuma rbl. kop.
alljärgnevail tähtaegadel:
(maksu nimetus)

(tähtajad ja suurus)

(tasumise protsendid)

Tähendatud makse arvel „.....“ 194..... a. on Teil maks-
matis summas rbl. kop.

Panen ette viivitamatult katta nimetatud maksmatis ja viivis sellelt
.....% suuruses iga viivitatud päeva eest.

Kui kümne päeva jooksul, arvates käesoleva hoiatuse Teile kätte-
andmisest, Teie ei tasu täielikult maksmatist ja viiviseid
rajooni (linna) rahandusoskond, NSVL KTK ja RKN-i 11. aprilli 1937. a.
määruse alusel, esitab rahvakohtule avalduse maksmatise ja viiviste
sissenõudmiseks sundkorras.

..... 194.... a.

Maksu
Kindlustus inspektor

Lõikejoon

ALLKIRI

Hoiatuse maksmatise tasumise asjas alal
(maksu nimetus)
summas rbl. kop., ja viiviste osas kätte saanud
.....

Allkiri. Kolhoosi esimees

Maakonna
Linna

TÄITTEVKomitee
RAHANDUSOSAKOND

„.....“ 194... a.

№

Vorm nr. 3-sn.

Lisa nr. 3 NSVL Rah. RK
juhendile 17. maist 1944. a.
nr. 264.

..... rahvakohtule

Kodanikult
(perekonna-, ees- ja isanimi)

elukoht
(võlgniku täpne aadress)

.....
(maksu nimetus)

..... maksuvõla sissenõudmise asjas.

Võlasumma rbl.

AVALDUS

Kodanikule , kes omab
(perekonna-, ees- ja isanimi)

..... , anti
(tuluallika nimetus)

„.....“ 194... a. kätte maksuteade

rbl. kop. peale järgmiste maksetähtpäevadega:

.....
(tähtpäevad ja maksumäärad (protsendid))

Vaatomata maksetähtpäevade möödumisele kodanik

..... ei ole kuni käesoleva ajani tasunud

(perekonna-, ees- ja isanimi)

rbl. kop. Seoses sellega Maakonna

(Linna) Rahandusosakond vastavalt NSVL KTK ja RKN-i määrusele
11. aprillist 1937. a. (LSKK 1937. a., nr. 30, art. 120) palub rahvakohut

teha otsus sissenõudmise pööramise kohta kodaniku
(perekonna-, ees- ja isanimi)

varale maksuvõla ja igalt möödalastud päevalt viivise ...% tasumiseks.

Lisa: 1) Maksuteate ärakiri.

2) Vara üleskirjutamise akt „.....“ 194... a. nr.

Maakonna

Linna

Rahandusosakonna

juhataja

Maksuinspektor

AKT

Vorm nr. 5-sn.

üleskirjutatud vara äravõtmise kohta.

Lisa nr. 5 NSVL Rah. RK
juhendile 17. maist 1944. a.
nr. 264.

Nr. " 194... a.

Võlgniku isik- liku arve nr.	Võlgniku liik- maksustamisel

(linn, vald)

maa (linna) Rahandusosakonna maksuinspektor
(inspektori perekonna-, ees-

kodaniku (võlgniku perekonna-, ees- ja isanimi)

ja isanimi)
ja tunnistajate (tunnistajate perekonna-, ees- ja isanimid)

juuresolekul toimetas

maa

linna

jaoskonna rahvakohtu täitelehe

„.....“ 194... a. nr. alusel kodaniku
(võlgniku perekonna-, ees- ja isanimi)

juures üleskirjutamise aktis „.....“ 194... a.

nr. loeteldud vara hulgast järgmise vara äravõtmist:

Järjekorra nr. üles- kirjutamise aktis	Müügiks äravõetava vara üksikasjaline nimetus ja selle eritundemärgid	Hulk või kaal	Maa (linna) rahan- dusosakonna juha- taja poolt kinnita- tud vara hinne üleskirjutamisakti järgi	Märkusi
1	2	3	4	5

Vara võeti ära üldse summas eest.
(kirjatähi)

Vara äravõtnud inspektori allkiri Tunnistajad

Ärakerja aktist saanud
(võlgniku või tema täisealise perekonnaliikme allkiri)

Võlgniku või tunnistajate avaldused, märkused ja kaebused vara ära-
võtmisel

Inspektori otsus võlgniku või tunnistajate avalduste, märkuste ja kae-
buste kohta

AKT

Vorm nr. 6-sn.

äravõetud vara realiseerimise kohta.

Lisa nr. 6 NSVL Rah. RK
juhendile 17. maist 1944. a.

nr. 264.

Nr. " " 194... a.

Võlgnikult ära võetud aktiga
(perekonna-, ees- ja isanimi)

„ „ 194... a. Nr.
(võlgniku aadress)

..... maa (linna) Rahandusosakonna maksuinspektor

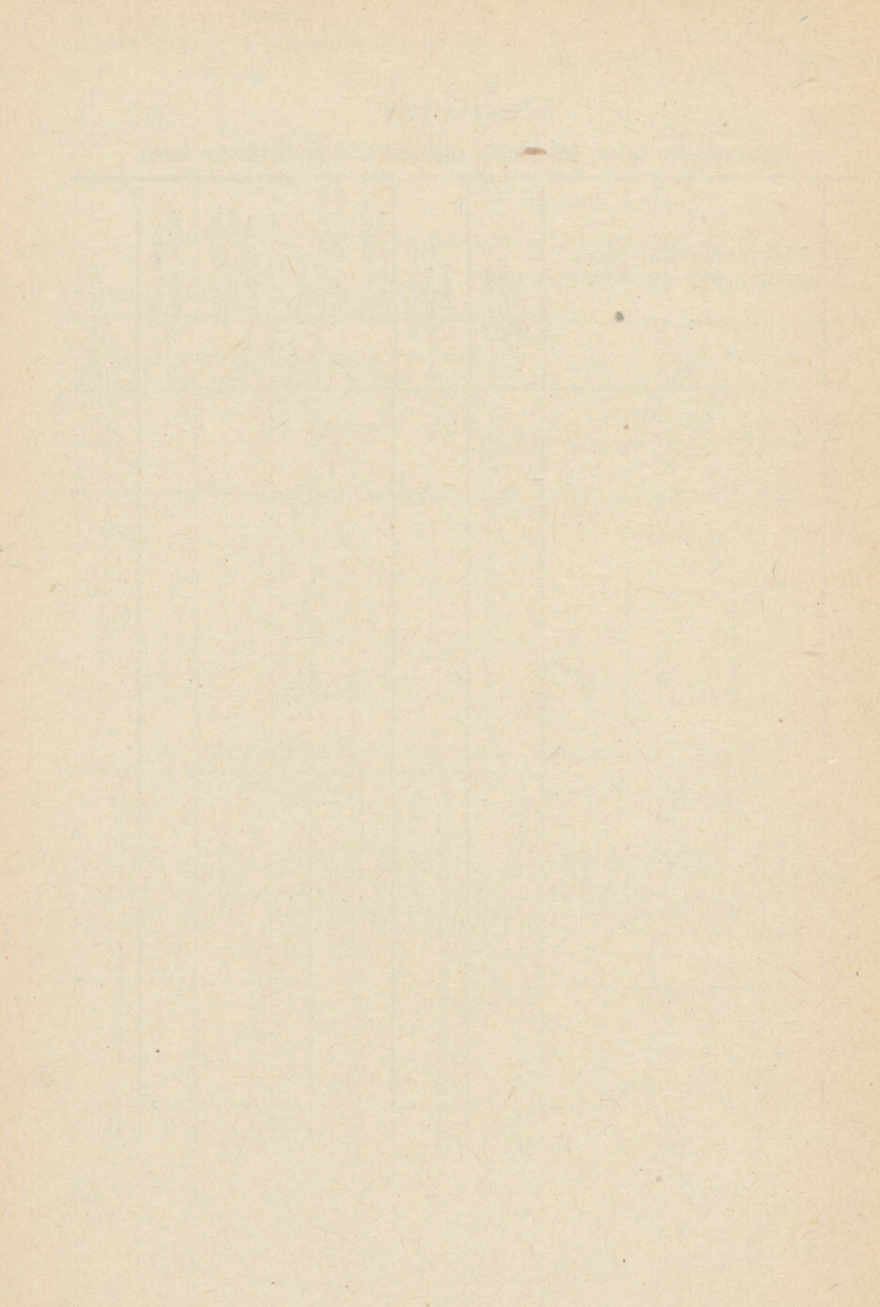
..... andis üle (müüs) järgmise vara.

(inspektori perekonna-, ees- ja isanimi)

Järjekorra nr. üleskirjutamisaktis	Müüdüd või müügiks üleantud vara üksikasjaline nimetus ja selle eritundemärgid	Kellele (organis. nimetus) müügiks üle antud või kellele müüdüd ja ostja aadress	Müügisumma või vara müügiks vastu võtnud organisat.iooni poolt määratud hinne	Ostja või vara müügiks vastu võtnud organisat. voliniku allkiri	Vara üle andnud (müünud) inspektori allkiri	Märkusi
1	2	3	4	5	6	7

Märkusi müügist saadud summade edasisaatmise kohta.

Kokku vara müügist saadud (summa)	SAADUD SUMMAST				Saadud summade panguasutistele üleandmise või ülekanndmise aeg ja pangja teate nr.	Kokku vara müügist saadud (summa)	SAADUD SUMMAST				Saadud summade panguasutistele ül andmise või ülekanndmise aeg ja pangja teate nr.	
	kaetakse sisenõudmise kulud (summa)	kantakse eelarvesse (summa)	antakse võlgnikule tagasi kui ülemäära laekunu (summa)				kaetakse sisenõudmise kulud (summa)	kantakse eelarvesse (summa)	antakse võlgnikule tagasi kui ülemäära laekunu (summa)			
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5			

II osa.

Õppevahend maksude ja mittemaksuliste maksete sissenõudmiseks.

I. Sissenõudmise organid.

Maksed nõutakse sisse selle organi poolt, kellele on pandud antud maksu arvutamine või kes vahetult valvab selle tasumise järele.

Rahandusorganite poolt arvutatavaid makse ja määrata-
vaid trahve, samuti ka varumisorganite poolt riigile põllu-
majanduslike sundnormide andmata jätmise eest määrata-
vate trahvide maksmatise nõuavad vahetult sisse vanemad
maksuinspektorid ja maksuinspektorid.

Nende maksete (välja arvatud rahatrahvid põllumajan-
duslike sundnormide alal ja riigile andmata jäänud põllu-
majapidamissaaduste turuväärtus) sissenõudmist on keela-
tud teha ülesandeks maksuagentidele (abimaksuinspekto-
reile) või kellelegi teistest töötajaist.

Miilitsaorganeid võib kasutada ainult sissenõudvate isi-
kute abistajatena, kui viimaseid takistatakse töö läbivi-
misel.

Maksmatiseid maaelanikkonna endamaksustamise alal
nõutakse sisse vahetult külanõukogu esimeeste või teiste
nende poolt selleks volitatud isikute poolt külanõukogu
liikmete seast. Kõrgemalseisvad rahandusorganid organi-
seerivad ja kontrollivad määraliste maksete sissenõudmise
tööd vabariigi, krai, oblasti ulatuses. Rajooni rahandusosa-
konnad viivad läbi vahetult maksude, lõivude ja mittemak-
suliste maksete sissenõudmise tööd ja jälgivad külanõuko-
gude tööd endamaksustamise maksmatiste sissenõudmise
alal.

Neil juhtudel, kui maksniku elukoht ei ühti makset arvutanud organi tegevuspiirkonnaga, nõutakse viimase ülesandel maksmatis sisse selle organi poolt, kelle tegevusrajoonis on maksuvõlglaste alaline elukoht.

Kui maksete sissenõudmine osutub võimatuks maksete määramiskoha järgi maksukohustlase alalise elukoha muutmise tõttu, antakse sissenõudmine üle maksukohustlase uue elukoha järgsele organile. Sissenõudmise üleandmisel teatatakse maksniku perekonna-, ees- ja isanimi ja uus aadress ning kontrollitud väljavõtte tema isiklikust arvest. Seejuures see organ, kellele on üle antud sissenõudmine, on kohustatud teatama makset arvutanud organile kümnapäevasel tähtajal sissenõudmise vastuvõtmisest või maksukohustlase mitteleidmisest.

Maksete sissenõudmine eelarvesse võib olla pandud seadusega või valitsuse määrusega mitte rahandusorganeile, vaid teiste ametkondade organeile. Need ametiorganid on seejuures eri maksukogujate kassadeks ning neile on omistatud kõik rahandusorganite õigused ja kohustused.

Eri maksukogujate kassadeks loetakse näiteks asutised, ettevõtted ja organisatsioonid, kes peavad töolistelt ja teenistujatelt ja nendega maksustamisel võrdsustatud kodanikelt kinni makse palgatulult; turgude valitsused, kes koguvad turumaksu, transpordi-organisatsioonid, kes võtavad sundkindlustusmaksu reisijatelt, ja teised organid, kelle ülesannetesse kuulub maksete võtmine riigieelarvesse. Need kassad on õigustatud võtma vastu eelarvesse ainult neid makseid, mille vastuvõtmine on neile pandud; teiste maksete vastuvõtmine on neile kategooriliselt keelatud.

Maksete vastuvõtmise ja vastavatesse eelarvetesse kandmise kassaoperatsioone teostavad Riigipanga asutised, kellele on pandud riigieelarve täitmine.

Peale selle rakendatakse maksete vastuvõtmisele postitelegraafi asutised, hoiukassad ja kommunaalpannad.

NSVL Rahanduse Rahvakomissariaadi ja NSVL Riigipanga 20. juuni 1942. a. instruksiooni kohaselt tsentraaltöehoiukassad, rajooni töehoiukassad ja I järgu töehoiukassad, samuti kommunaalpanga sissetuleku kassad võivad vastu võtta ainult elanikkonnalt võetava tulumaksu, vallaalistelt, üksikutelt ja vähelapselistelt NSVL kodanikelt võetava maksu, hoonetemaksu, maarendise ja muude kohalike maksude sissemaksid.

II. Maksete arvamine maksmatiseks ja viiviste arvutamine.

Elanikkonna, samuti asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide kohustuslikud maksed kuuluvad eelarvesse kandmisele rangelt kindlaksmääratud tähtaegadel.

Tasumistähtjad määratakse kindlaks seaduste, seadluste ja valitsuste määrustega iga maksulise ja mittemaksulise maksu kohta. Üksikjuhtumel volitab Valitsus NSV Liidu Rahandusministeeriumi määrama maksete tasumistähtaega.

Kohuslike maksete sissenõudmine sundkorras enne tasumistähtaja saabumist on keelatud.

Kindlaksmääratud tähtajaks eelarvesse kandmata jäänud kohusliku makse summa nimetatakse maksmatiseks (maksuvõlaks). Maksnikku, kes ei ole tähtajaks eelarvesse kandnud määralist maksu või selle osa, nimetatakse maksuvõlglaseks.

Maksed arvatakse maksuvõlaks maksu arvutanud organi poolt.

Makse maksmatiseks arvamise momendist teostatakse makse sissenõudmine arvutatud viivisega.

Viivis arvutatakse protsentides maksmatise summast iga viivitatud päeva pealt. Viivise arvutamine algab maksutähtaja saabumisele järgnevast päevast kuni tasumise päevani. Tasumise päev loetakse samuti viivitatud päevade hulka. Kui

tasumise tähtaeg langeb puhkepäevale, algab viivise võtmine esimesele tööpäevale järgnevast päevast.

Maksmatise sissenõudmisel rahvakohtu otsuse alusel arvutatakse viivis kuni maksuvõlglaste vara äravõtmise kohta käiva kohtuotsuse tegemise päevani.

Sissenõudmise määruste ja vastavate maksude seadustega on kindlaks määratud järgmised viivise määrad:

a) riiklikelt, kooperatiivsetelt (nende seas kolhoosidelt) ettevõtetelt, asutistelt ja ühiskondlikelt organisatsioonelt, kõikide maksete pealt 0,05% suuruses, kohalike maksude pealt aga 0,1% päevas;

b) elanikkonnalt 0,2% päevas maksmatise summast tulu-, põllumajandus-, hoonetemaksu ja maarendise osas; muude maksude, maaelanikkonna endamaksustamise ja määralise sundkindlustuse osas — 0,1%.

Viivis arvutatakse põhimaksmatise täisrubladelt, kusjuures summasid kuni 50 kop. ei arvestata, 50 kopikat ületavad summad ümardatakse täisrublaks ülespoole.

Viivist ei võeta viiviselt ja trahvidelt.

Maksu tasumise päevaks loetakse see päev, mil tasuti maks vastavasse kassasse või tehti ülekanne posti teel.

Näiteks: kingsepp Soosaar peab tasuma tulumaksu 15. augustil 3560.— rubla suuruses summas. Maksu tasumine toimus 26. augustil. Viivis arvutatakse 11 päeva eest (16-st kuni 26. augustini incl.) 78 rbl. 32 kop.

Kui raha kantakse eelarvesse maksniku panga-arvelt, loetakse maksu tasumise päevaks summa eelarvesse ülekandmise päev.

Kui maksniku arvel on pangas raha, on pank kohustatud teostama ülekannet eelarvesse maksudokumendi saabumise päeval. Maksete ülekandmine eelarvesse järgmisel päeval on lubatud ainult neil juhtudel, kui maksudokument saabus peale operatsioonitundide lõppu.

Kui krediitasutis oma süü läbi teostab makse ülekannet

eelarvesse mitte õigeaegselt, siis maksab viivist krediitasutis iga viivitatud päeva eest 0,05% ulatuses; maksnikelt nende päevade eest viivist ei võeta.

Näiteks: tööstusettevõtte peab tasuma 15. mail hoonetemaksu ja maarendist 4255.— rbl. 60 kop.

Maksukäsk saabus panga osakonda 20. mail kell 11 hommikul. Maksete ülekandmine aga ettevõtte arvelt kohalikku eelarvesse teostus 22. mail. Antud juhul võetakse viivist 7 päeva eest üldsummas 25 rbl. 54 kop. ja nimelt: ettevõttelt 5 päeva eest (16.—20. mai) 21 rbl. 28 kop., ülejäänud osa aga, 2 päeva eest (21., 22. mai) 4 rbl. 26 kop. panga osakonnalt.

Samas ulatuses maksavad viivist erikogujate kassad nende poolt vastuvõetud maksete mitteõigeaegse ülekandmise korral pangaasutisesse.

Näiteks: 25. juulil tegi maksuinspektor kindlaks, et töötasu väljamaksmisel 16. juulil peeti kinni tulumaks töölistelt ja teenistujatelt 3345 rbl. suuruses summas, mis jäi õigeaegselt eelarvesse üle kandmata. Oletame, et maksuinspektori ettepanekul asutis andis 26. juulil korralduse pangale põhimaksmatise 3345 rubla ülekandmiseks eelarvesse. Antud juhul on asutis kohustatud üle kandma ka 16 rubla 73 kop. viivist 10 päeva eest (17. kuni 26. juulini incl.).

Maksuliste maksete ja trahvide sissenõudmine ei ole piiratud aegumistähtaegadega, välja arvatud tööliste ja teenistujate ja nendega maksustamisel võrdsustatud kodanike töötasudest kinnipeetavad maksed. Erandi moodustavad ka trahvid, mis pannakse kodanikele administratiivkorras kohalike täitevkomiteede sundmääruste alusel. Nende trahvide sissenõudmisel kohaldatakse aegumistähtaegu, mis määratakse kindlaks liiduvabariikide seadusandlusega. Näiteks Vene NFSV-s (ka Eesti NSV-s) kohaldatakse 5-kuist aegumistähtaega nii trahvi määramiseks kui ka sissenõudmiseks.

Asutistel, ettevõtetel ja organisatsioonidel on lubatud pidada kinni tagant järgi tööliste, teenistujate ja nendega maksustamisel võrdsustatud kodanike töötasudest vähemkinnipeetud maksude arvel maksusid mitte enam kui 3 eelneva kuu eest. Seejuures nende summade kinnipidamine

toimub võrdsetes osades järgneva kolme kuu töötasudest. Vallandatud töölistelt ja teenistujailt ei ole lubatud sisse nõuda kinnipidamata jäänud maksusummasid.

Täiendavalt arvatud maksusummad kolhoosidelt ja elanikkonnalt jaotatakse organite poolt, kes teostavad nende maksete arvutamist, aasta lõpuni veel jäänud maksutähtaegade peale võrdsetes osades selliselt, et maksnikul jääks aega täiendavalt määratud makse esimese osa tasumiseni 15 päeva.

Näiteks: käsitöölisele Soo'le arutati 10. augustil (samal päeval anti kätte ka maksuteade) täiendavalt tulumaksu rbl. 1000.—. Aasta lõpuni on käsitöölisel jäänud veel kaks tulumaksu tasumise tähtaega — 15. august ja 15. november. Antud juhul jaotatakse täiendavalt arvatud tulumaks kahele maksutähtajale, kuid esimese poole tasumiseks antakse eritähtaeg — 15 päeva peale maksuteate kätteandmist — s. t. 25. augusti! — teise poole tasumise tähtajaks jääb 15. november.

Kui makse tasumise tähtajad jooksva aastal on kõik möödunud, tasutakse täiendavalt arvatud summad (välja arvatud maksed tööliste, teenistujate ja nendega maksustamisel võrdsustatud kodanike töötasudelt) kahel tähtajal: esimene pool kuu aega peale maksuteate kätteandmist ja teine pool kuu aega peale esimese poole tasumistähtaega.

Näiteks: rätsep Männale arutati täiendavalt tulumaksu rbl. 1500.— ja anti kätte maksuteade 20. novembril. Maksu tasumise tähtajad on antud juhul 20. detsember ja 20. jaanuar, kuna tulumaksu jooksvate maksete viimane tähtaeg möödus 15. novembril.

Maksnikelt laekunud summad tuleb suunata tingimata nende maksete katteks, mille katteks need on sisse makstud.

Teatud makse katteks sisse makstud summade kandmine mõne teise makse katteks maksniku sellekohase nõusolekuta on keelatud.

Näiteks: kingsepp Kask tasus Riigipanka oma tulumaksu arvele jooksvaks tähtajaks 1250 rubla. Samal käsitöölisel on aga maksmatist lastetusmaksu arvel 500 rbl. Ilma kod. Kase kirjaliku nõusolekuta ei tohi laekunud summast katta tema maksmatist lastetusmaksu osas ka siis, kui tal tekiks tulumaksu arvel ülemääramakse.

III. Maksmatiste sissenõudmise kord ja vahendid asutistelt ja organisatsioonidelt (välja arvatud kolhoosid).

Hoonetemaksu, maarendise, viiviste ja trahvide maksmatisted nõutakse sisse riiklikelt, kooperatiivsetelt (välja arvatud kolhoosid) ja ühiskondlikelt ettevõtetelt, asutistelt ja organisatsioonelt administratiivkorras (s. t. vaieldamatus korras ilma rahvakohtusse pöördumata).

Samas korras nõutakse sisse tähtajal eelarvesse kandmata jäetud asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt tööliste, teenistujate ja nendega võrdsustatud kodanike, samuti ka kooperatiivartellide liikmete töötasudest kinni peetud maksuliste maksete summad.

Põhimiseks sundsissenõudmise vahendiks on summade mahakirjutamine ettevõtte, asutise või organisatsiooni krediitasutises olevalt arvelt.

Mahakirjutamine maksmatise katteks toimub arveldus- või jooksvalt arvelt enne teisi olgugi varemsaabunud nõudmisi, välja arvatud pretensioonid¹, millel on prioriteet kõigi teiste pretensioonide sealhulgas ka maksude maksmatiste ees.

Viimaste hulka kuuluvad:

a) tööliste ja teenistujate nõudmised töötasu ja muude palgalepingust või tööseadusandlusest tulenevate väljamaksete alal;

b) nõudmised hüvitustele vigastuse ja surma puhul, sealhulgas ka seatud korras kapitaliseeritud maksete kujul ettevõtte, asutise või organisatsiooni likvideerimise puhul;

c) autorite ja nende õigusjärglaste nõudmised tasule nende autoriõiguse täieliku või osalise võõrandamise eest;

¹ NSVL KTK ja RKN-i 6. veebruari 1929. a. määrus (LSKK 1929, nr. 11, art. 98; 1932, nr. 24, art. 148 III osa).

d) autorite ja nende õigusjärglaste nõudmised tasule leiutiste eest, millele on antud autoritunnistused, teostamisele võetud tehniliste ja organisatsiooniliste täiustuste eest, samuti ka tasule leiutiste eest, mille kohta on välja antud patendid — viimased kuni 6000 rubla ulatuses;

e) kulla-, plaatina- ja haruldaste metallide tööstuse väärismetallide otsijate tasunõudmised ¹;

f) nõudmised sotsiaalkindlustuse alal.

Peale selle enne maksuliste ja teiste maksete ülekandmist eelarvesse on pank kohustatud välja andma majanduslike organisatsioonide nõudmisel (välja arvatud jaemüügi kaubanduslikud organisatsioonid) vahendeid nende edasilükkamatuiks vajadusteks ².

Panga pretensioonid rahuldatakse enne eelarve pretensioone ainult kahel juhul:

1) kui müüakse pangale laenu tagatiseks panditud varandus laenude katteks, mille tasumise tähtajad on möödunud;

2) kui pank katab tähtajaks tasumata laenud varumisorganisatsioonide ja põllumajandussaaduste varumise töonduste erilaenude arvetest, samuti ka kaubanduslike organisatsioonide laekumiste arvelt, mis kuulub erilaenude arvele kandmisele ³.

Maksmatiste sissenõudmine erilaenude arveid omavatelt organisatsioonidelt toimub nende arveldus- või jooksvatelt arvetelt.

¹ NSVL KTK ja RKN-i 8. mai 1929. a. määruse § 45 (LSKK 1929, nr. 33, art. 292).

² NSVL KTK ja RKN-i 26. jaan. 1938. a. määrus nr. 77 (LMKK 1938, nr. 7, art. 47).

³ NSVL KTK ja RKN-i 20. juuni 1935. a. määrus nr. 1247 (LSKK 1935, nr. 40, art. 336) ja 4. juuni 1936. a. määrus nr. 988 (LSKK 1936, nr. 3, art. 278).

Sissenõudmist teostav organ annab krediitasutistele korralduse maksuvõlglaste arvelt summade mahakirjutamiseks alljärgneva näidise kohaselt:

Tallinna Linna Keskrajooni Rahandusosakond
Mundi tän. 2, Tallinn

Operatsiooni nr.¹ Operatsiooni liigi nr.¹
Riigipanga Tallinna Osakonnale
korraldus nr. 35
21. novembril 1947. a.

Kirjutage maõa Tallinna Leivakombinaadi arveldusarvelt nr. 146 ja kandke kohalikku eelarvesse järgmiste maksmatiste katteks:

Maksu liik	Osa	§	Artikkel	Summa	Rahandusosakonna arve
Hoonetemaks	19	1	—	2869	1125
Maarendis	19	2	—	1426	1125
			Kokku:	4295	

Neli tuhat kakssada üheksakümmend viis rubla.

P. K.

Tallinna Linna Keskrajooni
Rahandusosakonna juhataja
R. Vari

Inspektor S. Toom

Sissenõudmist teostava organi korraldused võetakse vastu krediitasutise poolt, sõltumata sissenõutava summa suurusest ja olenemata maksuvõlglaste arve seisust.

Kui arvel ei ole küllaldaselt vahendeid pretensioonide täielikuks rahuldamiseks, toimub tasumine ositi, olenevalt

¹ Operatsiooni nr. ja operatsiooni liigi nr. märgitakse Riigipanga asutise poolt.

vahendite laekumisest maksuvõlglaste arvele. Kui maksuvõlglaste arvel olevaist summadest ei piisa kogu maksmatise katmiseks, kaetakse eelkõige eelmiste aastate maksmatis, siis viivis sellelt maksmatiselt; selle järel jooksva aasta esimese tähtaja järgne maksmatis, siis viivis sellelt maksmatiselt; järgmiseks kaetakse jooksva aasta teise tähtaja järgne maksmatis, siis viivis sellelt maksmatiselt jne., selle järel trahvid ja lõpuks jooksvad ja eelolevate tähtaegadega mak-
sed.

Maksnike maksukorraldused maksete eelarvesse kandmise kohta, mis on antud peale nende maksete tähtaegade möödumist, täidetakse krediitasutiste poolt samas korras ja sama järjestusega nagu sissenõudmise organite korraldusedki.

Sissenõudmist teostava organi korralduse saamise momendist lõpetab krediitasutis igasugused väljamaksed maksuvõlglaste arvelt ja teostab mahakandmisi ainult nende maksete katteks, millel on prioriteet maksete ees eelarvesse ja kui nende tähtajad on saabunud.

Töötasude väljamaksmise tähtpäeva eelpäeval on lubatud vahendite broneerimine asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt. Broneering algab sellekohase avalduse saamise järgnevast päevast ja kestab seni, kui arvele koguneb töötasude väljamaksmiseks piisav summa. 5 päeva pärast seda broneering lõpetatakse.

Näiteks: asutise töötajale makstakse töötasu 14. veebruaril. Seoses sellega, et asutise arvel on 15.000 rubla, kuna töötasude väljamaksmiseks on vaja 21.560 rubla, esitatakse 13. veebruaril pangale avaldus 21.600 rubla broneerimiseks. Alates 14. veebruarist pank säilitab kõik uued laekumised selle asutise arvele, kuni koguneb 21.560 rubla. See summa täitus 18. veebruaril. Kuni 22. veebruarini (incl.) hoiab pank seda summat asutisele väljaandmiseks tema arvelduse kohaselt töötasude väljamaksmiseks. Asutis sai kätte osakaupa 20.050 rubla ja 23-ks veebruariks jäi selliselt asutisel välja võtmata töötasude jaoks broneeritud summast 1510 rubla. 18. veebruaril saatis rahandusosakond

pangale korralduse 1234 rubla asutise arvelt mahakandmiseks hoonete- maksu maksmatise katteks. Seda korraldust võib pank täita alles peale broneeringu tähtaja möödumist — s. t. 23. veebruaril.

Maksmatise sissenõudmist võib pöörata ka maksuvõlg- lasel oma deebitoridelt saada olevaile summadele. Kuid sel- leks on vajalik, et deebitor võtaks võlgnevuse omaks või et sissenõudmist teostav organ esitaks pangale deebitorilt summade sissenõudmise kohta täite-dokumendid.

Täite-dokumentideks on: rahvakohtute poolt väljaantud täitelehed, notarite poolt väljaantud täitepealdised, riikliku ja ametkondlike arbitraazide käsud, maksniku poolt aktsep- titud tähtajaks tasumata makskorraldused ja maksunõuded.

Krediitasutised teostavad mahakirjutusi deebitori arvelt samas korras nagu maksuvõlglaste enda arvelt, pidades kinni sealjuures maksete katmise järjestusest. Deebitori arvelt mahakirjutatavad summad kantakse vahetult eelarvesse, mööda minnes maksuvõlglaste arvest. Kui deebitoriks on kolhoos, siis mahakirjutamine tema arvelt toimub reeglite kohaselt, mis on ette nähtud sissenõudmiste teostamiseks kolhoosidelt ¹.

Sissenõudmise vahendina on lubatud samuti panna arest maksuvõlglaste kassale. Sellele vahendile tuleb vaadata kui tõkkevahendile, kuna ei ole lubatud raha äravõtmine ette- võtete, asutiste ja organisatsioonide kassadest vahetult sisse- nõudmist teostava organi poolt. Maksuvõlglane on kohus- tatud viivitamatult sisse maksuma sularaha krediitasutisesse, kes kannab selle maksmatise katteks, kui ei ole teisi preten- sioone, millel on prioriteet.

Samas korras pannakse arest antud ettevõttele teatud eesmärkideks oma vahendite arvel avatud eriarvetele ja akreditiivile, samuti ka ülekandesummadele. Neil juhtumel suleb krediitasutis eriarve, akreditiivi või ülekande ja kan-

¹ Vt. lk. 79.

nab kasutamata summad maksuvõlglaste põhjarvele. Maks-
matis kaetakse silmas pidades järjestust¹.

Maksmatise sissenõudmine panga laenude arvel (mitte
maksniku enda vahendite arvel) avatud eriarvetest ja akre-
ditiividest on keelatud.

Sissenõudmise erandliku vahendina ja seda üksnes iga-
kordsel NSV Liidu rahandusministri eriloal kohaldatakse
kaupade üleskirjutamist ja nende müüki. See on seletatav
sellega, et kaubafondid koosnevad rõhuvas enamikus pla-
neeritavatest ja reguleeritavatest kaupadest, mis on määra-
tud kindlale tarbijate kontingendile NSV Liidu Valitsuse
poolt kinnitatud varustamisplaanide kohaselt.

Võivad ette tulla juhud, kus maksuvõlglaste — juriidilise
isikuna esineva majandusorganisatsiooni arvel puuduvad
maksmatise katmiseks vajalikud vahendid. Neil juhtumel
võib sissenõudmist pöörata selle majandusorganisatsiooni
koosseisu kuuluvate ettevõtete kaupadele ja arvetele. Sisse-
nõudmist teostatakse majandusorganisatsiooni enda poolt
osutatud ettevõttele.

Majandusorganisatsiooni osutamast keeldumisel teostab
sissenõudev organ sissenõudmist ettevõttele oma äranäge-
mise järgi.

Sissenõudmist võib pöörata samuti ka majandusorgani-
satsioonide arvetele, kui maksuvõlglasteks on nende koos-
seisu kuuluvad ettevõtted ning sissenõudmine nende ettevõ-
tete eneste arvetelt on võimatu või raskendatud.

Tuleb aga silmas pidada, et artelli tähtjaks tasumata
maksete sissenõudmist ei saa pöörata töendusliku koopera-
tiivi liidu arvetele, kuna töenduslik kooperatiivartell on
juriidiline isik ja tema võlgade eest ei vastuta töenduslike
kooperatiivide liit. Täpselt samuti ei tohi nõuda sisse trus-
tide maksmatise ministriumide peavalitsustelt.

¹ Vt. lk. 72.

Ainult äärmise abinõuna on lubatud pöörata sissenõudmist eelarvelise finantseerimise summadele ja seda vaid selle rahandusorgani loal, kes teostab maksuvõlglaste eelarvelist finantseerimist.

Näiteks: oblasti toiduainetetööstuse veskil nr. 5 on maksmatise hoonetemaksu arvel kahe esimese tähtaja ulatuses. Veski arveldusarvel puuduvad maksmatise katmiseks vajalikus suuruses summad veebruarikuust saadik — samuti ei ole debitoorseid summasid, millele võinuks pöörata sissenõudmist. Antud juhul on rajooni rahandusosakond õigustatud oblasti rahandusosakonna nõusolekul andma pangale korralduse kanda maksmatise katteks summasid vahenditest, mis veskil on saada oblasti eelarvest käibevahendite täiendamiseks.

Likvideeritava organisatsiooni või ettevõtte maksmatiste või jooksvate maksete sissenõudmine toimub likvideerimiskomisjoni arvel samas korras, mis on ette nähtud sissenõudmiseks maksuvõlglaste arvelt, kusjuures maksed, mille tähtajad ei ole veel saabunud, võivad olla kas kantud eelarvesse likvideerimiskomisjoni poolt enne oma tegevuse lõpetamist või võetud organisatsiooni või ettevõtte õigusjärglastele üleande-bilanssi.

Eelarvesse kandmisele kuuluvate maksete võtmine üleande-bilanssi vormistatakse eriaktiga, milles näidatakse ära õigusjärglane, maksete summad ja nende tasumise tähtajad.

IV. Maksmatiste sissenõudmise kord ja vahendid kolhoosidelt.

Maksmatiste sissenõudmine kolhoosidelt sundkorras on lubatud ainult kolhoosi enda maksuliste maksete osas. Iga suguste teiste, kolhoosnikute maksete katteks minevate summade sissenõudmine kolhoosidelt on keelatud.

Kolhooside maksuliste maksete maksmatiseid nõutakse sisse sundkorras aresti pealepanemise teel kolhoosi jooksvale arvele krediitasutistes (Riigipanga osakonnas, Põllumajanduspangas ja tööhoiukassas) või sissenõudmise pöö-

ramise teel kolhoosil deebitoridelt saada olevaile summadele.

Keelatud on pöörata sissenõudmist jaotamatule fondile, seemne- ja kindlustusfondidele, töönduslikele abimajandele, nende tooraineile ja küttele, elu- ja majandushooneile, põllumajanduslikule elus- ja eluta inventarile, koristamata saagile, loomasöödale, kindlustus-preemiale.

Toorained ja kütte, loomasööda, põllumajandusliku elus- ja eluta inventari ja seemne, millele ei saa sissenõudmist pöörata, määravad kindlaks liiduvabariikide ministrite nõukogud.

Sundsissenõudmise abinõude rakendamine kolhooside suhtes on lubatud ainult rahvakohtute otsuste alusel.

Enne maksmatise sissenõudmise asja andmist kohtusse võivad rahandusorganid tarvitusele maksudistsipliini rikujate kolhooside suhtes eelmõjutusabinõud. Muuhulgas rajooni (linna) rahandusosakondade juhatajad viivad läbi isiklikud vestlused kolhooside esimeestega; kolhooside esimehed kutsutakse rajooni (linna) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee koosolekule aruandmiseks kolhoosi finantsilisest olukorrast ja maksmatise tekkimise põhjustest.

Lõppeks enne asja andmist rahvakohtusse on rahandusorgan kohustatud maksuvõlglastele kolhoosile andma allkirja vastu kirjaliku hoiatuse asja üleandmisest rahvakohtusse maksmatise mittetasumise korral 10 päeva jooksul, arvates hoiatuse saamisest.

Toome siinkohal näite hoiatuse koostamisest:

Hoiatus

Kolhoosi „Punane Täht“ juhatus
Tartumaal, Ropka vald.

Maksuteate kohaselt 10. märtsist 1947. a. nr. 162 Teie olete kohustatud tasuma 1575 rubla — kop. kolhooside tulumaksu alljärgnevatel tähtaegadel:

25. märtsil 1947. a. 1575 rbl.

Tähendatud makse arvel 30-ndaks märtsiks 1947. a. on teil maksmatis summas 750 rbl. — kop.

Panen ette viivitamatult katta nimetatud maksmatis ja viivis sellelt 0,05% suuruses iga viivitatud päeva eest.

Kui kümne päeva jooksul, arvates käesoleva hoiatuse Teile kätteandmisest, Teie ei tasu täielikult maksmatist ja viiviseid, esitab Tartumaa Rahandusosakond NSVL KTK ja RKN-i 11. aprilli 1937. a. määruse alusel rahvakohtule avalduse maksmatise ja viivise sissenõudmiseks sundkorras.

30. märtsil 1947. a.

Maksuinspektor K. Mänd.

Allkiri

Hoiatuse maksmatise tasumise asjas kolhooside tulumaksu alal summas 750 rubla — kop. ja viiviste osas kätte saanud.

30. märtsil 1947. a.

Kolhoosi esimees *Lehtmets.*

Maksmatise mittetasumise korral kümne päeva möödudes peale hoiatuse kolhoosile andmist esitavad rahandusorganid avaldise rahvakohtule maksmatise sissenõudmiseks sundkorras.

Avaldis kolhoosilt maksmatise sissenõudmise kohta sundkorras esitatakse kolhoosi asukohta järgsesse rahvakohtusse kirjalikult allakirjutatult rajooni (linna) rahandusosakonna juhataja või tema asetäitja ja maksuinspektori poolt.

Avaldises peab olema ära tähendatud:

- a) kolhoosi nimetus ja asukoht;
- b) seadus, mille alusel kolhoos on maksustatud, maksumma ja maksu tasumise tähtajad;
- c) sissenõudmisele kuuluv maksmatise summa ja tähtaeg, mille osas taotletakse sissenõudmist.

Avaldis rahvakohtule koostatakse näiteks alljärgnevalt:

ENSV
Rahandusministeerium
Tartumaa TK
Rahandusosakond
10. aprillil 1947. a.
nr. 4—46.

Tartu 4. jaoskonna rahvakoh-
tule Tartu linnas, Soo tän. 8.

Kolhooside tulumaksu maks-
matise sissenõudmise asjas
750 rbl. suuruses summas kol-
hoosilt „Punane Täht“, mille
asukoht Tartumaal Ropka val-
las.

A v a l d i s

Põllumajapidamisest tulusid omavale kolhoosile „Punane
Täht“ esitati 1. märtsi 1941. a. seaduse alusel „Tulumaksu
kohta kolhoosidelt“ 10. märtsil 1947. a. maksuteade kolhoo-
side tulumaksu kohta 1575 rbl. suuruses, tasumistähtajaga
15. märts. 1947. a.

Vaatamata maksutähtaja möödumisele ei ole kolhoos
„Punane Täht“ tasunud eelnimetatud maksu käesoleva ajani
750 rbl. Seoses sellega, NSVL KTK ja RKN-i 11. aprilli
1937. a. määruse (LSKK 1937, nr. 30, art. 120) alusel, palub
Tartumaa TK Rahandusosakond rahvakohut teha otsus pöö-
rata sissenõudmine kolhoosi „Punane Täht“ jooksvale
arvele, mis asub Riigipanga Tartu Osakonnas, maksmatise
katmiseks koos viivistega 0,05% ulatuses iga viivitatud
päeva eest.

L i s a d: 1) Maksuteate ärakiri.

2) Hoiatuse ärakiri maksmatise sissenõudmise
asja rahvakohtusse andmise kohta.

3) Allkirjad maksuteate ja hoiatuse kättesaa-
mise kohta.

Tartumaa Rahandusosakonna juhataja J. Org.

Maksuinspektor K. Mänd.

Rahvakohtusse esitatavale kolhoosi maksmatise sissenõudmise avaldisele peavad olema tingimata lisatud:

a) maksuteate ärakiri või väljavõte kolhoosi isiklikust arvest (rajooni rahandusosakonna raamatupidamise materjalide järgi), kolhoosile maksuteate kätteandmise aja, maksu arvutuse (maksuobjektid ja maksumäärad), maksu suuruse ja tasumistähtaegade äranäitamisega;

b) ärakiri kolhoosile antud kirjalikust hoiatusest selle kohta, et maksmatise mittetasumise korral kümne päeva jooksul, arvates hoiatuse kätteandmise päevast, antakse asi rahvakohtusse (koos allkirjaga hoiatuse saamise kohta).

Kolhoosi maksmatise sundsissenõudmise asja arutamisel rahvakohtus on kohustatud rajooni (linna) rahandusosakonna esindajana viibima juures vastavate kirjalikkude volitustega varustatud maksuinspektor.

Peale rahvakohtu otsust ja täitelehe saamist rajooni (linna) rahandusosakond annab korralduse krediitasutisele kolhoosi jooksva arvel olevate summade ülekandmiseks eelarve arvele¹.

Krediitasutis, saanud rahandusosakonna korralduse, on kohustatud seda täitma saamise päeval või, kui korraldus saabus peale operatsioonitundide lõppu, hiljemalt järgmisel päeval.

Kolhoosi jooksvalt arvelt on lubatud teha mahakirjutusi mitte enam kui 70% ulatuses mahakirjutamise päeval jooksva arvel olevatest summadest — ülejäävaile 30%-le vahendeile sissenõudmist ei pöörata².

Kui 70%-st kolhoosi arvel olevatest rahasummadest ei piisa kogu maksmatise katmiseks, siis järgnevad mahakirjutamised teostatakse samuti vaid 70% ulatuses kõigist

¹ Korralduse näidisevorm vt. lk. 75.

² NSVL RKN-i 27. märtsi 1935. a. määrus „Finantside ja arvestuse korraldamisest kolhoosides“ (LSKK 1935, nr. 16, art. 125).

järgnevaist laekumistest kolhoosi jooksvale arvele kuni maksmatise täieliku katmiseni.

Kohtuotsuse olemasolul maksmatise sundkorras sissenõudmise kohta võib maksmatist sisse nõuda riiklikelt, kooperatiivsetelt (välja arvatud kolhoosid) ja ühiskondlikelt organisatsioonidelt, kes on kolhoosi-maksuvõlglaste deebitorid. Selleks ei ole nõutav täiendavat kohtuotsust; neil juhtudel aga, kui deebitoriks on teine kolhoos, võib sissenõudmine toimuda ainult kohtulikus korras.

Kolhoosi deebitoridelt sissenõutud summadest kantakse kolhoosi maksmatiste katteks ainult 70%; ülejäänud 30% kantakse kolhoosi jooksvale arvele.

Mitme kreditori nõudmiste olemasolul kaetakse maksmatise silmas pidades seatud järjestust¹:

V. Maksmatiste sissenõudmise kord ja abinõud elanikkonnalt.

Maksuliste maksete õigeaegse ja täieliku laekumise kindlakstegemiseks elanikkonnalt peavad rahandusorganid tegema ulatuslikult ja süstemaatiliselt massilist selgitustööd maksukohuslaste seas.

Selgitustööd tuleb teha kõigepealt üheaegselt ühe või teise maksu maksuteadete kätteandmise juures maksukohuslastele. Maksuteate kätteandmisel tuleb selgitada igale maksukohuslasele, missuguse seaduse alusel määratakse temale maks, milliste objektide või tuluallikate pealt ta peab maksma maksu, tasumistähtjad, kus ja mis kellaegadel toimub maksete vastuvõtmine ja lõpuks, millist vastutust ta kannab maksu tähtjaks tasumata jätmise korral.

Ajavahemikul peale maksuotsuste kätteandmist ja enne tasumistähtaaja saabumist on tarvis korraldada maksukohus-

¹ Vt. lk. 73.

laste koosolekud, olenevalt kohalikest tingimustest, kas majavalitsustes, majavalitsuse gruppides või külanõukogudes jne. Neil koosolekuil tuleb kodanikele eriti selgitada maksu tähtajalise tasumise tähtsust, maksmatise tekkimise lubamatust ja maksu tasumistähtaegade rikkumisega kaasuvat vastutust.

Maksu tasumise tähtaja möödumisel on otstarbekohane pidada maksuvõlglaste koosolekuid linna (rajooni, maa-konna, küla) tööraha saadikute nõukogudes, täitevkomitee esimehe või ühe liikme vastavasisulise ettekande ärakuulamisega.

Peale selle on otstarbekohane praktiseerida maksuvõlglaste väljakutsumist nõukogu esimehe või rahandusosakonna juhataja juurde isiklikuks vestluseks.

Lõpuks annab positiivseid tulemusi ka seltskondlik mõjutus mittemaksjaile — ametiühingute organisatsioonide kaudu.

Selleks saadetakse asutise, ettevõtte või organisatsiooni ametiühingu kohalikule komiteele nende töötajate nimekirjad, kellel on maksmatise hoonetemaksu, maarendise ja muude eelarvesse kuuluvate maksete alal.

Kui ka seltskondlikud mõjutamisabinõud ei anna tulemusi, on rahandusorganid kohustatud kohaldama maksuvõlglaste suhtes sundsissenõudmise abinõusid.

A. Sundsissenõudmise abinõud.

Maksu tähtajaks mittetasumise korral võib maksuvõlglaste suhtes rakendada järgmisi sundsissenõudmise abinõusid:

- a) vara üleskirjutamine, äravõtmine ja müümine;
- b) sularaha arestimine ja äravõtmine;
- c) sissenõudmise pööramine maksuvõlglasel üksikodanikelt, ettevõtetelt, asutistelt ja organisatsioonelt saada olevaile summadele, samuti ka palgale ja muudele töötasudele.

Sissenõudmist võib pöörata nii maksuvõlglaste enda kui ka tema perekonnaliikmete (mehe, naise, laste ja vanemate) varale, kui neil on ühine majapidamine.

Maksmatise sissenõudmine töötasust võib toimuda vaid sel juhul, kui on tegemist maksuvõlglaste enda teenistusega. On keelatud pöörata sissenõudmist maksuvõlglaste nende perekonnaliikmete isiklikule varale ja töötasule, kes on töölised, teenistujad või ühistöökodades töötavad kooperatiivsete artellide liikmed; samuti ei või pöörata sissenõudmist Nõukogude armees olevate perekonnaliikmete isiklikule varale.

Talumajapidamisele tervikuna või talumajapidamise üksikuile liikmeile arvatud maksete maksmatise sissenõudmist võib pöörata nii majapidamise (perekonna) peale kui ka üksikuile talumajapidamise liikmeile kuuluvale varale.

Näited: 1) kod. Silla majapidamisel on maksmatis põllumajandusmaksu arvel 250 rbl. ja viiviseid 5 rbl., seega kokku 255 rbl. Kod. Silla majapidamises on lehm, mullikas, kolm lammast, majapidamiskraam, kartuli ja aedvilja seeme.

Kod. Silla poeg, kes elab samas majapidamises, on palgalises teenistuses. Antud majapidamise maksmatise sissenõudmisel võib üles kirjutada ja ära võtta mullika. Kod. Silla poja töötasule põllumajandusmaksu maksmatise sissenõudmist ei saa pöörata.

2) Kod. Viilupi majapidamisel on maksmatis põllumajandusmaksu arvel 120 rubla suuruses ja viiviseid sellelt makselt 3 rbl. — seega kokku 123 rbl.

Kod. Viilupi majapidamises on lehm, viis lammast, majapidamistarbed, kartuli- ja aedviljade seeme. Perekonnapea kod. Viilup ise töötab palgalisena, saades palka 700 rbl. kuus. Antud juhul võib põllumajandusmaksu maksmatise sissenõudmist pöörata mitte ainult kod. Viilupi majapidamise varale, vaid ka perekonnapea palgale.

Kolhoosnikute ühiskonnistatud varale kui ka kolhoosnikuil kolhoosist tööpäeva eest saada olevale rahalistele summadele ja produktidele on keelatud sissenõudmist pöörata.

Hiljem jaotatud majapidamiste maksmatiseid nõutakse

sisse sellelt majapidamiselt, mis võttis endale tasumise kohustuse jaotusakti järgi. Kui see kohustus on jaotusaktis märkimata, siis nõutakse maksmatas sisse uuel kujunenud majapidamistelt sissenõudmist teostava organi arvestuse järgi.

B. Vara üleskirjutamine.

Maksude, lõivude ja maaelanikkonna endamaksustamise maksmatas sissenõudmise juures elanikkonnalt kirjutatakse vara üles enne asja kohtusse andmist, ilma maksuvõlglase sellekohase erihoiatusega; kuid vara üleskirjutamisel tehakse maksuvõlglasele hoiatus asja kohtusse andmise kohta.

Vara kirjutatakse üles maksuinspektori poolt maksuvõlglase enda või ühe tema täisealise perekonnaliikme ja kahe tunnistaja juuresolekul. Seejuures maksuinspektori ja vastavil juhtumel (maaelanikkonna endamaksustamise maksmatas sissenõudmise juures) külanõukogu volinikud on õigustatud pääsma kõigisse maksuvõlglase käes ja tema vara all olevasse ruumidesse ning on õigustatud üle vaatama ka kõiki maksuvõlglase hoiukohti ja panipaiku.

Vara üleskirjutust teostava ametiisiku nõudmisel on maksuvõlglane kohustatud avama kinnised ruumid, samuti kirstud, kapid ja muud hoiukohad.

Kui maksuvõlglane teeb takistusi ruumidesse pääsemiseks ja hoiukohtade ülevaatuseks, on maksuinspektor kohustatud kutsuma miilitsa või kohaliku töörahva saadikute nõukogu esindaja. Ühe juuresolekul neist esindajaist toimub ruumide ja hoiukohtade avamine ja koostatakse vara üleskirjutusakt. Üheaegselt koostatakse akt maksuvõlglase kohta vastupanu avaldamises tema järgnevas vastutusele võtmiseks.

Vara üleskirjutust teostavaile ametiisikuile on kateegooriliselt keelatud teha maksuvõlglase ja tema perekonnaliik-

mete isiklikke läbiotsimisi. Samuti on keelatud vägivaldselt avada kinnisi ruume ja hoiukohti miilitsa või kohaliku nõukogu esindaja juuresolekuta.

Maksuvõlglaste maksmatise, viivise ja trahvi katteks ei või üles kirjutada ega ära võtta järgmist vara ja väärtusi:

a) elumaja ühes majapidamise hoonetega või selle osad, välja arvatud juhud, mil maksuvõlgnik ja tema perekond temale kuulavas majas tegelikult ei ela, annavad selle maja üürile või kasutavad seda muul teel või hoopiski ei kasuta, vaid elavad alaliste üürilistena teises majas;

b) üks lehm või lehma puudumisel mullikas, sõltumata teiste loomade olemasolust majapidamises. On maksuvõlglasel lehm ja mullikas, võib sissenõudmist pöörata mullikale. Kolhoosnikute juures ei või üles kirjutada ega ära võtta samuti kodulinde, lambaid, kitsesid ja sigu poole normi piires, mis on kindlaks määratud antud rajooni põllumajanduslike artellide põhikirjaga, samuti toitu nende loomade ja lindude jaoks. Majapidamistes, kus ei ole ei lehma ega mullikat, ei tohi üles kirjutada ega ära võtta ainukest lammast, kitse või siga.

Hobuseid võib maksmatiste katteks ära võtta vaatamata sellele, et maksuvõlglastel neid kasutavad veotöönduses;

c) emapõdrad ja noored põdrad, samuti sõidupõdrad Kaug-Põhja taigade ja tundrate majapidamistele liiklemiseks vajalikul hulgal;

d) riided, jalanõud, pesu, vooditarbed, köögiriistad, voodid, lauad, toolid, kirstud, lambid, mis on maksuvõlgniku ja tema perekonna isiklikuks kasutamiseks, kõik laste asjad, toiduained, mis vajalikud maksuvõlglastele ja tema perekonnale kuni uue lõikuseni, maksukohuslastele käsitöönduse jätkamiseks vajalikud tööriistad; küte, elumaja kütteks vajalikul hulgal kütteperioodi kestel.

Ulalloeteldud kodumajapidamise tarvete, toiduainete, loomasööda jne. hulk, millele ei saa pöörata maksmatiste

sissenõudmist, on kindlaks määratud liiduvabariikide erimäärustega;¹

e) sotsiaalhoolekande organeilt saadavad summad; toetused ja pensionid, mida saavad sõjaväelaste perekonnad, samuti toetused, mida saavad lasterikkad ja vallasemad;

f) NSV Liidu ja liiduvabariikide ordenite järgi välja makstavad rahasummad;

g) riiklike masslaenude obligatsioonid ja raha ning asjade loteriide piletid kui ka riiklike laenude ja raha ning asjade loteriide võidusummad;

h) hoiusummad töö-hoiukassades, välja arvatud hoiusummade äravõtmine maksmatiste katteks kohtute ja kohtu-uurimisorganite otsustel kriminaalasjus;

i) posti teel saadetavad summad, olenemata sellest, kas maksuvõlgaseks on rahasaatja või rahasaaja;

j) riikliku kindlustuse organite poolt väljamaksmisele kuuluvad summad kahjude puhul, välja arvatud kohustuslikud kindlustusmaksed ja nende maksmatised, mis peetakse kinni kindlustustasu summadest.

Leedu, Läti, Eesti ja Moldaavia liiduvabariigis, kui ka Ukraina ja Valge-Vene liiduvabariigi lääneoblastites ei kuulu äravõtmisele peale selle veel järgmine varandus:

a) üks sahk, üks vedruäke, üks vanker, üks regi, üks hobune rakmetega, kaks lammast ja üks siga;

b) põllumajanduslike kultuuride seemned kohalike maaorganite poolt kindlaksmääratud normide järgi.

Peale selle on maksuinspektorid (külanõukogude volinikud) varanduse üleskirjutamisel kohustatud pöörama sissenõudmise ainult sellele varanduse hulgale, mis on küllaldane maksuvõlgnikul oleva maksmatise, viivise ja trahvi kui ka äravõetud varanduse realiseerimisega seoses olevate

¹ Vt. lk. 33.

kulude katmiseks. Seejuures maksuvõlglaste juhatamised, millistele esemetele esimeses järjekorras tuleb sissenõudmine pöörata, võidakse arvesse võtta ainult sel juhul, kui need juhatamised ei riku eelarve huvisid.

Ettevõtted, asutised, organisatsioonid ja üksikud kodanikud, kes pretendeerivad üleskirjutatud varandusele, tõendavad oma õigust sellele varandusele kohtu korras. Siiski on vaja silmas pidada järgmist:

kui varandus asub ruumis, mis on maksuvõlglaste ja temaga koos elunevate tema perekonnaliikmete kasutada, kui ka ruumis, mida maksuvõlglaste poolt kasutatakse tööduse otstarbel, — lasub varanduse kuuluvuse tõendamise kohustus kolmandatel isikutel, kes pretendeerivad sellele varandusele.

Kui aga üleskirjutatud varandus asub kõrvalise isiku (mittemaksuvõlglaste) või maksuvõlglastest eraldi elunevate sugulaste ruumis, lasub varanduse kuuluvuse tõendamise kohustus sissenõudval organil.

Varanduse nimekiri koostatakse erilistel varanduse üleskirjutamise aktide plankidel, mida tuleb hoida rajooni (linna) rahandusosakonnas (külanõukogus) kui kindla arvestamise planke.

Varanduse üleskirjutuseakt tuleb koostada loetavalt ja selgelt kolmes eksemplaris. Üks eksemplar aktist antakse maksuvõlglastele, teine saadetakse rahvakohtusse, kolmas jääb rahandusosakonda (külanõukogusse). Varanduse üleskirjutusaktis tuleb näidata:

a) varanduse üleskirjutusakti koostamise kuupäev ja koht;

b) üleskirjutusakti koostaja ametinimetus, perekonna-, ees- ja isanimi;

c) maksuvõlglaste perekonna-, ees- ja isanimi, tema isikliku arve number maksuraamatupidamise järgi, maksusta-

mise liik ja maksuvõlglaste ülalpidamisel olevate perekonnaliikmete arv;

d) tunnistajate perekonna-, ees- ja isanimi;

e) tähtjaks tasumata makse nimetus ja maksmatise summa;

f) varanduse üleskirjutusakti võetud varanduse täpne nimetus selle hulga või kaalu kui ka tundemärkide, eritunnuste ja varanduse kõlblikkuse astme äratähendamisega;

g) varanduse üleskirjutusakti võetud varanduse iga liiki varanduse hinne eraldi ja üleskirjutatud varanduse kogu väärtus;

h) maksuvõlglasel oleva ühte liiki varanduse hulk, mis üleskirjutusakti võtmata ja tuleb jätta maksuvõlglastele ning tema perekonnaliikmetele (toiduained, loomad, loomatoit ja muud).

Vara üleskirjutusaktile kirjutavad alla akti koostaja, maksuvõlglane ja üleskirjutuse juures viibivad tunnistajad.

Kui varanduse üleskirjutamisel maksuvõlglaste või tunnistajate poolt tuuakse ette suulisi avaldusi, märkusi või kaebusi üleskirjutusakti ebaõige koostamise kohta, kantakse need akti, avalduse kirjalikus vormis esitamisel aga tuleb sellest näidata aktis ja sissetulnud kirjalik avaldus tuleb lisada üleskirjutusakti juurde. Akti koostaja on kohustatud avaldama oma seisukoha maksuvõlglastelt ja tunnistajailt saabunud avalduste, märkuste ja kaebuste kohta.

Maksuvõlglastele kuuluv varandus peale loomade, lindude, põllumajandussaaduste, ehitiste ja väeringuliste väärtuste hinnatakse üleskirjutamist teostava isiku poolt riikliku kaubanduse jaemüügihindade järgi, arvesse võttes varanduse kulumist.

Loomad, linnud ja põllumajandussaadused hinnatakse riiklike sisseostuhindade järgi, hooned aga — möödunud aastal kindlustusmaksete võtmiseks kehtinud hindade alusel.

Eriti hinnaliste, haruldaste või tavalist hinda mitteoma-

vate esemete hindamiseks kutsutakse asjatundjad isikud — eksperdid.

Vääringulised väärtused, nagu kuld, hõbe, plaatina ja platinagrupi metallid esemetena, tükkidena, kangidena, müntidena, pangatähtedena, tšekkidena, väärtpaberifena jne. peab üleskirjutusakti sisse kantama, kohe ära võetama, selle kohta üleskirjutusaktis märkust tehes ja 24 tunni jooksul Riigipanga kohalikku osakonda hoiule antama.

Üleskirjutatud varandus, välja arvatud vääringulised väärtused, antakse kuni müügi otstarbel äravõtmiseni kohtu otsuse alusel, maksuvõlgasele hoiule allkirja vastu üleskirjutusaktil.

Toome varanduse üleskirjutusakti koostamise näite.

V a r a n d u s e ü l e s k i r j u t u s a k t n r . 1 2 5 .

Serdobski linn

20. augustil 1945. a.

Serdobski Linna Rahandusosakonna maksuinspektor Davõdov, Paul Viktori p. kodanik Solovjev'i, Nikolai Dimitri p. ja tunnistajate Gorbunovi, Sergei Konstantini p. ja Alpin'i, Vassili Ilja p. juuresolekul toimetas NSV Liidu Rahvako-missaride Nõukogu 28. aprilli 1944. a. määruse nr. 473 alu-sel kod. Solovjev'i N. D. vara üleskirjutust tema poolt ela-nikkonnalt võetava tulumaksu maksmatise 875 rbl. suuruses mitte äratasumise pärast. Kirjutati üles järgmine vara:

Jrk. nr. nr.	Üleskirju-tatud vara nimetus	Üleskirju-tatud vara tundemärgid ja eritunnused, kõlblikkuse aste	Üleskirjutatud vara hulk või kaal	Üleskirjuta-tud vara hinne, mis teostatud üleskirjutus-akti koosta-misel		Käesolevasse akti mitte võetud ühte-liiki vara hulk, millele ei või pöö-rata sissenõudmist	Üleskirjutatud vara hinne on kinnita-tud rajooni (linna) rahandusosakonna juhataja poolt	Märkmeid varanduse äravõtmise kohta
				Üksuse kohta	Kokku			
1.	Jalg-ratas	Moskva jalgratta-vabriku nr. 1032	1	600 rbl.	600 rbl.	—		
2.	Gram-mofon	Leningradi tehase	1	400 rbl.	400 rbl.	—		

Kokku kirjutatud varandust üles ühe tuhande rubla väärtuses.

Varanduse üleskirjutusakti koostamise juures viibiva maksuvõlglase Solovjev'i ja tunnistajate Gorbunov'i ning Alpin'i poolt ei esitatud avaldusi, märkusi või kaebusi.

Maksuinspektor *P. Davõdov.*

Maksuvõlglane *N. Solovjev.*

Tunnistajad: *S. Gorbunov, V. Alpin.*

Üleskirjutusaktis tähendatud varanduse võttis hoiule vastutusega selle alalhoiu eest Solovjev, Nikolai Dimitri p.

Hoidmise juhised ja kriminaalkorras vastutus üleskirjutatud varanduse raiskamise pärast, kaebuse kord kui ka maksmatise ja viivise tasumise kord on mulle teatatud ja ärakirja varanduse üleskirjutamisaktist olen saanud.

N. Solovjev.

Varanduse üleskirjutusakti summas üks tuhat rubla kin-
nitan.

Serdobski Linna Rahandusosakonna juhataja *O. Leonidov.*

22. augustil 1945. a.

Maksuvõlglasele võib anda õiguse üleskirjutatud ja temale hoiule antud varanduse kasutamiseks, kuid teda tuleb hoiatada vastutusest üleskirjutatud ja hoidmiseks üleantud varanduse alalhoiu suhtes. Selle varanduse raiskamist karistatakse kriminaalkorras ja tekitatud kahju nõutakse sisse raiskajalt.

Maksuvõlglane võib keelduda üleskirjutatud varanduse hoiule võtmisest või on olemas asjaolusid, mis ei luba üleskirjutatud varandust maksuvõlglase kätte hoiule usaldada. Neil juhtudel, annab nimekirja koostaja selle hoiule mõnele teisele isikule allkirja vastu üleskirjutusaktil.

Varanduse hoidmise eest on määratud kindlaks tasu $1^{1/2}\%$ määral varanduse hindest; peale selle tasutakse hoidmisega

seoses olnud tegelikud kulud. Need kulutused teostatakse maksuvõlglaste arvel.

Maksude ja trahvide alal, mis määratud rahandusorganite poolt, maksmatiste sissenõudmiseks koostatud varanduse üleskirjutusakt tuleb esitada hiljemalt järgmisel päeval rajooni (linna) rahandusosakonna juhatajale kinnitamiseks, maaelanikkonna endamaksustamise maksmatiste alal aga — külanõukogu esimehele, kes on kohustatud kolme päeva jooksul läbi vaatama ja kontrollima varanduse üleskirjutuse ja hindamise õigsust. Vajalikel juhtudel tuleb aktis ära tähendada, missugune varandus kuulub nimekirjast välja- ja jätmisele kui ebaõigelt üleskirjutatu.

Rajooni (linna) rahandusosakonna juhatajal (külanõukogu esimehel) on õigus anda luba maksukohuslasele üleskirjutatud varanduse või selle osa müümiseks maksmatise katteks.

C. Maksmatiste sissenõudmise asjade üleandmine rahvakohtusse.

Kui pärast varanduse üleskirjutust maksmatist ei tasuta, on rajooni (linna) rahandusosakond (või külanõukogu esimees) kohustatud andma rahvakohtusse avalduse üleskirjutatud varanduse maksuvõlglastelt äravõtmiseks temal riigi ja kohalike maksude alal olevate tähtajaks tasumata maksete katteks.

Rajooni (linna) rahandusosakonna avalduses, mis antakse rahvakohtule, peavad olema tähendatud järgmised andmed:

a) maksuvõlglaste perekonna-, ees- ja isanimi ning tema alaline elukoht;

b) seadus, mille alusel maksuvõlglast on maksustatud, samuti ka maksu summa ja selle tasumise tähtajad;

c) sissenõudmisele kuuluva maksmatise summa ja tähtaeg, mille eest seda nõutakse.

Sellele avaldusele tuleb lisada juurde järgmised dokumendid:

a) maksuteate ärakiri või väljavõte maksuvõlglase isiklikust arvest ühes temale maksuteate kätteandmise aja kui ka maksustamise objektide, määratud summade suuruse ja tasumise tähtaegade äratähendamisega ja

b) maksuvõlglase varanduse üleskirjutusakt.

Märkus: Kohtusse avalduse andmisel trahvi sissenõudmiseks trahvitu varanduse eelüleskirjutamist ei teostata ja kohtusse antavale avaldusele ei tule lisada juurde trahvivõlglase varanduse üleskirjutusakti.

Avaldus rahvakohtule koostatakse järgmiselt:

NSV Liidu
Rahandusministeerium
Kuntsevski Linna
Rahandusosakond
21. mail 1947. a.
Nr. 01-24.

Moskva oblasti Kuntsevski rajooni
2. jaoskonna rahvakohtule.

Kod. Speransk'ilt, Valentin Peetri p., kelle elukoht Moskva oblasti Kuntsevi linnas, Lenini tn. 21, elanikkonnalt võetava tulumaksu alal maksmatise 685 rbl. suuruses sissenõudmise asjas.

A v a l d u s.

Kodanik Valentin Peetri p. Speranski'le, kel on tulu korteri üürile andmisest ja põllumajapidamisest, on NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 30. aprillil 1943. a. seadluse „Elanikkonnalt võetava tulumaksu kohta“ § 19 põhjal 25. jaanuaril 1947. a. antud kätte maksuteade tulumaksu — 2740 rbl. suuruses tasumiseks järgmistel tähtaegadel:

- 15. märtsil 1947. a. — 25% ehk 685 rbl.
- 15. mail 1947. a. — 25% ehk 685 rbl.
- 15. augustil 1947. a. — 25% ehk 685 rbl.
- 15. novembril 1947. a. — 25% ehk 685 rbl.

Vaatamata teise tasumistähtaja — 15. mai 1947. a. möödumisele ei ole kod. V. P. Speranski kuni käesoleva ajani tasunud 685 rbl. Sellepärast Kuntsevi Linna Rahandusosakond palub NSV Liidu KTK ja RKN-i 11. aprilli 1937. a. määruse (LSKK 1937, nr. 30, art. 120) alusel rahvakohut mõista välja kod. Valentin Peetri p. Speranski'lt maksmatas kui ka viivis 0,2% määral iga viivitatud päeva eesti.

L i s a d : 1. Maksuteate ärakiri.

2. Varanduse üleskirjutusakt 18. maist 1947. a., nr. 76.

Kuntsevski Linna Rahandusosakonna juhataja *D. Danilov*.
Maksuinspektor *O. Fomitsev*.

Maaelanikkonnalt endamaksustamise alal maksmatiste sissenõudmise asja rahvakohtusse üleandmisel külanõukogu esimehe avaldus koostatakse samade andmete äranäitamisega, kuid sellele peavad olema lisatud juurde järgmised dokumendid:

a) väljavõte kodanike üldkoosoleku otsusest endamaksustamise kehtestamise ja endamaksustamisel määratud summa kohta, mis kinnitatud koosoleku poolt maksukohuslase majapidamise kohta ja

b) maksuvõlglaste varanduse üleskirjutusakt.

Rahvakohus temale sissetulnud maksmatiste sissenõudmise asjade läbivaatamisel juhendub NSV Liidu Kohtu Rahvakomissariaadi juhendist 1. veebr. 1945. a., nr. 7, kusjuures võttes vastu avalduse rahvakohtunik eelkohtuliku ettevalmistuse korras kontrollib, kas avalduse sisu vastab ülaltähendatud nõudmistele ja kas avaldusele on lisatud juurde kõik vajalikud dokumendid. Kui avaldus on esitatud nendest nõudmistest kinni pidamata, teatab kohtunik sellest rajooni (linna) rahandusosakonnale (külanõukogule) ja annab temale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks (puuduole-

vate dokumentide, õienduste jne. esitamiseks). Sel juhul, kui kohtuniku poolt näidatud tähtjaks puudusi ei kõrvaldata, jäetakse avaldusele käik andmata ja loetakse see mitteametuks, millest kohtunik teatab rajooni (linna) rahandusosakonnale (külanõukogule).

Toimetused üksikutelt kodanikelt varanduse äravõtmise kohta neil olevate maksmatiste katteks antakse üle rahvakohtule maksuvõlglase alalise elukoha järgi.

Toimetused maksmatiste sissenõudmiseks käsitöolistelt, kes töötavad ja keda maksustatakse väljaspool oma alalise elukoha rajooni, antakse üle rahvakohtusse maksuvõlglase maksustamise asukoha järgi.

Rahvakohus vaatab asja läbi viiepäevasel tähtjal, arvates avalduse sissetulemise päevast.

Maksmatiste sissenõudmise asjade, mis algatatud rajoonide (linnade) rahandusosakondade poolt, läbivaatamisel rahvakohtu poolt esineb kohtus maksuinspektor või tema abi, kes on varustatud kirjaliku volitusega.

Poolte, kellele on teatatud asja arutamisele määramisest, mitteilumuse juhul vaatab kohus asja läbi nende juuresolekuta.

Kui maksuvõlglane kuni asja läbivaatamiseni kohtus tasub ära maksmatise ja esitab kohtule selle kohta vastavad dokumendid, teeb rahvakohus määruse asja lõpetamise kohta.

Asja läbivaatamisel rahvakohus kontrollib:

a) kas antud maksustamise liik on seadusega ette nähtud;

b) kas on olemas seaduslikku alust kostja maksustamiseks antud maksuga;

c) kas rahandusorganite poolt on peetud kinni seadusega kindlaksmääratud korrast kostja (maksuvõlglase) antud maksuga maksustamiseks;

d) kas rahandusorganite poolt on võetud arvesse maksumoosid juhul, kui seaduse järgi kostjal (maksuvõlglasel) on õigus neile.

Kui kohus teeb kindlaks, et maksusuurus on arvatud ebaõieti, peatab tema menetluse antud asjas ja saadab materjalid rajooni (linna) rahandusosakonnale kontrollimiseks. Rajooni (linna) rahandusosakonna juhataja mittenoostumisel rahvakohtu määrusega võib asja uuendada, kuid selleks on vaja, et avaldus sissenõudmise kohta oleks kinnitatud oblasti (krai) rahandusosakonna juhataja või mitteoblastilise jaotusega autonoomse või liiduvabariigi rahandusministeeriumi poolt.

Näiteks: 1. Moskva linna Krasno-Presnenski rajooni rahvakohtusse saabus 15. aprillil 1946. a. varanduse äravõtmise asi rätsep P. J. Fedorov'ilt maksmatise katteks vallaliste, üksikute ja vähelapseliste NSV Liidu kodanike maksu alal 540 rbl. suuruses esimese tasumise tähtaja järgi ja viivise katteks 0,1% määral iga viivitatud päeva eest.

Asja läbivaatamisel kohus tegi kindlaks, et Fedorov'il on üks laps, kuid maks oli arvatud 6%, aga mitte 1% määral tulust, s. o. ei olnud arvesse võetud ühe lapse olemasolu kod. Fedorovil. Kohus peatas asjatoimetuse ja saatis materjali rajooni rahandusosakonna juhatajale kontrollimiseks. Pärast kontrollimist rajooni rahandusosakonna juhataja määras kindlaks õige maksumäära esimese tähtaja järgi 90 rbl. suuruses ja saatis toimiku rahvakohtule menetluse uuendamiseks ja maksmatise 90 rbl. suuruses ja viivise 0,1% määral iga viivitatud päeva eest sissenõudmiseks.

2. Klinski rajooni rahvakohtule saabus 5. nov. 1945. a. varanduse äravõtmise asi talupoeg P. J. Saveljev'ilt maksmatise katteks põllumajandusmaksu alal esimese ja teise tasumise tähtaja järgi 1906 rbl. 64 kop. suuruses ja viivise katteks 0,2% määral iga viivitatud päeva eest. Saveljev esitas rahvakohtule kolhoosi „Krasnõi pahari“ õiendise selle kohta, et tema ja kõik tema perekonnaliikmed astusid kolhoosi 25. oktoobril 1945. a., millest ei olnud teatatud rajooni rahandusosakonnale.

Seoses sellega, et üksiktalumajapidamised, kes astusid kolhoosi peale esimest tasumise tähtaega, peavad eelolevate tähtaegade järgi tasuma maksu kolhoosnikele ettenähtud maksumäärade järgi, peatas

rahvakohus menetluse Saveljevi asjas ja saatis kogu materjali rajooni rahandusosakonna juhatajale maksu kolhoosnikuile ettenähtud maksu-määrade järgi ümberarvestamiseks. Rajooni rahandusosakond arvutas maksu ümber, määras maksmatise suuruse kindlaks summas 1429.98 rbl. ja andis toimetuse uuesti kohtusse Saveljev'ilt maksmatise, ja viivise — 0,2% määral iga viivitatud päeva eest, katteks varanduse äravõtmiseks.

Rahvakohus, tehes kindlaks seaduslikult maksustamisele võetud maksukohuslase poolt maksu tähtjaks tasumata jätmise fakti, teeb otsuse: a) maksuvõlglaselt üleskirjutatud varanduse äravõtmiseks kohtule esitatud üleskirjutusakti järgi hulgal, mis on vajalik maksmatise katteks ühes seadusega kindlaksmääratud viivise juurdearvamisega; b) maksuvõlglaselt kohtukulude sissenõudmiseks 3 kuni 10 rbl. suuruses.

Rahvakohus ei aruta maksmatiste kustutamise kui ka maksuvõlglaele maksmatise tasumise tähtaja pikendamise või ajatamise küsimust.

Kui rahvakohus maksmatise sissenõudmise asja läbivaatamisel teeb kindlaks maksu mittetasumise kuritahtliku iseloomu, teeb kohus, ühel ajal otsusega maksuvõlglaselt varanduse äravõtmise kohta määruse asja üleandmiseks prokurörile uurimiseks ja süüdlaste kriminaalvastutusele võtmiseks. Kui aga asi kriminaalvastutusele võtmiseks kuritahtliku mittemaksmise pärast oli alustatud prokuratuuri poolt enne maksuvõlglaele varanduse äravõtmise asja läbi vaatamist kohtu poolt, otsustab kohus ühel ajal kriminaal-asjaga ka varanduse äravõtmise küsimuse.

Oma otsuse täitmiseks maksmatise katteks varanduse äravõtmise kohta annab rahvakohus välja rajooni (linna) rahandusosakonnale (külanõukogule) täitelehe. Rahvakohtu otsuste peale võivad kaevata pooled (rahandusosakond ja maksuvõlglane) kõrgemalseisvale kohtule 10-päevasel tähtajal neile otsuse kuulutamise päevast arvates. Siiski kaebuse andmine ei peata kaevatud otsuse täideviimist.

D. Üleskirjutatud vara äravõtmine.

Saanud rahvakohtult täitelehe maksuvõlgaselt riiklike ja kohalike maksude alal maksmatiste katteks varanduse äravõtmiseks, viib maksuinspektor selle täide viivitamatult, maksuvõlgasele maksmatise vabatahtlikuks tasumiseks ilma mingisugust soodustustähtaega andmata.

Siiski, kui maksuvõlglane pärast kohtuotsust varanduse äravõtmise kohta tasub ära maksmatise, siis varandust ära ei võeta.

Varanduse äravõtmine toimub maksuinspektorite poolt maksuvõlgase või ühe tema täisealise perekonnaliikme ja kahe tunnistaja kohustuslikul juuresolekul. Varanduse äravõtmise kohta koostatakse akt kahes eksemplaris. Selles aktis peab olema tähendatud:

äravõtmise kuupäev;

äravõtmist toimetava ametiisiku perekonna-, ees- ja isanimi;

maksuvõlgase perekonna-, ees- ja isanimi;

maksuvõlgase isikliku arve number, maksustamsie liik ja maksuvõlgase täpne aadress;

tunnistajate perekonna-, ees- ja isanimed;

täitelehe väljaandnud rahvakohtu nimetus ja selle lehe väljaandmise kuupäev;

äravõetud varanduse üksikasjaline loetelu ühes selle eritunnuste äratähendamisega;

järjekorra numbrid, mille all äravõetud varandus on sisse kantud vastavasse üleskirjutusakti;

äravõetud varanduse iga liigi hulk või kaal ja hinne üleskirjutusakti järgi, mis kinnitatud rajooni (linna) rahandusosakonna juhataja või külanõukogu esimehe poolt ja äravõetud varanduse koguväärtus.

Aktile kirjutab alla varanduse äravõtmist teostav isik, maksuvõlglane või tema perekonna täisealine liige ja tunnistajad.

Akti teine eksemplar antakse maksuvõlglastele allkirja vastu esimesel eksemplaril.

Maksuvõlglane või tema perekonna täisealine liige ja tunnistajad on õigustatud tegema aktil kirjalikke avaldusi varanduse äravõtnud isiku poolt nende arvates toimunud ebaõige tegevuse kohta. Sel juhul varanduse äravõtnud ametiisik on kohustatud nende avalduste sisu kohta avaldama oma seisukoha.

Üleskirjutatud varanduse äravõtmise akt koostatakse umbes nii:

Üleskirjutatud varanduse äravõtmise akt nr. 45.

Serdobski linn

26. august. 1945. a.

Serdobski Linna Rahandusosakonna maksuinspektor Davõdov, Paul Viktori p., kodanik Solovjevi, Nikolai Dimitri p. ja tunnistajate Skvortsova, Olga Nikolai tr. ja Gorini, Vassili Ivani p. juuresolekul teostas Serdobski linna 2. jaoskonna rahvakohtu täitelehe 25. august. 1945. a. nr. 268 põhjal järgmise varanduse äravõtmist, mis tähendatud kod. Solovjevi N. D. juures koostatud üleskirjutusaktis 20. august. 1945. a. nr. 125:

Jrk. nr.	Müügiks äravõetud varanduse üksikasjaline loetelu ja selle eritunnused	Hulk	Varanduse hinne üleskirjutusakti järgi, mis kinnitatud rajooni (linna) rahandusosakonna juhataja poolt	Märkmeid
1.	Moskva tehase jalgratas nr. 1032	1	600 rbl.	—
2.	Leningradi tehase grammofon	1	400 rbl.	—

Kokku võetud ära varandust ühe tuhande rubla väärtuses.

Maksuinspektor *P. Davõdov*.

Tunnistajad: *O. Skvortsov*, *V. Gorin*.

Arakirja aktist sai: *N. Solovjev*.

Varanduse äravõtmisel avaldusi või kaebusi maksuvõlglaste või tunnistajate poolt ei esitatud.

E. Äravõetud vara realiseerimine.

Maksuvõlglaselt äravõetud varanduse hoidmine rahandusosakondade ja külanõukogude juures on keelatud.

Äravõetud varandus, välja arvatud hooned, loomad, linnud, põllumajandussaadused, põllumajanduslik inventar ja vääringulised väärtused, antakse üle riiklikule või koöperatiivsele kaubandusorganisatsioonile, kellega sõlmitakse leping temale üleantud varanduse realiseerimiseks. Lepingus määratakse kindlaks varanduse realiseerimise tingimused, milles tuleb ette näha realiseeritud varanduse arvevõtmise kord kaubandusorganisatsioonide poolt iga üksiku maksuvõlglaste kohta eraldi. See arvestus on vajalik selleks, et kindlustada maksukohuslasele varanduse või varanduse realiseerimisest saadud summade tagastamise võimalust, kui sissenõudmisele kuuluva maksmatise suurust vähendatakse või isik, keda on maksustatud, vabastatakse täielikult maksust (näiteks, maksukohuslase kaebuse põhjal, tuluallika lõppemisel jne.). Seejuures juhul, kui ei ole võimalik tagastada varandust selle äramüümise tõttu, tasutakse selle väärtus rahas selle eelarve summadest, mille tuludesse olid arvatud varanduse realiseerimisest saadud summad. Tagasimaksmine toimub summade ulatuses, mis selle varanduse realiseerimisest tegelikult saadud.

Varanduse realiseerimise eest rajooni (linna) rahandus-

osakond või külanõukogu maksab kaubanduslikule organisatsioonile komisjonitasu kuni 15% ulatuses varanduse hindesummast.

Loomad, linnud, põllumajandussaadused, põllumajanduslik inventar ja hooned, mis ära võetud kohtuotsuste põhjal, realiseeritakse hinde järgi, mis kinnitatud rajooni (linna) rahandusosakonna juhataja poolt järgmises korras:

a) tööloomad, tõuloomad, piimalehmad ja põllumajanduslik inventar — kolhoosidele või sovhoosidele;

b) produktiivsed loomad, linnud ja põllumajandussaadused — riiklikele varumisorganisatsioonidele;

c) hooned — riiklikele asutistele ja ettevõtetele, kolhoosidele ja muudele kooperatiivsetele ning ühiskondlikele organisatsioonidele.

Kui ostjate puudumisel jäävad hooned müümata, antakse need tasuta üle rajoonide (linnade) tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteedele või külade tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteedele. Neil juhtudel maksmatis kirjutatakse maha summas, mis ei ületa hoonete hinnet.

Hoonete, põllumajandusliku inventari kui ka põllumajandussaaduste, loomade ja lindude müük üksikutele kodanikele on keelatud.

Vääringuliste väärtuste realiseerimine toimub eri korras, mis on määratud kindlaks NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi ja NSV Liidu Riigipanga juhatuse erijuhendiga.

Vääringuliste väärtuste müük sissenõudmist toimetavate organite poolt on keelatud.

Eriekspertiisi poolt muinsus- ja kunstiesemeteks tunnistatud asjad, millel on muuseumiline või teaduslik tähtsus ja mis kuuluvad erilisele arvelevõtmisele, antakse sissenõudeorganite poolt tasuta üle vastava liiduvabariigi muuseumide ja teaduslike asutiste korraldusse. Maksmatis neil juh-

tudel kirjutatakse maha nende esemete väärtuse summas, mis ekspertiisi poolt kindlaks määratud.

Sissenõudmist teostavate organite töötajad ei ole õigustatud ostma maksuvõlglaste üleskirjutatud varandust ei enesele isiklikult ega oma asutise vajadusteks.

Varanduse kaubanduslikule organisatsioonile müügiks üleandmisel kui ka äravõetud varanduse ja loomade kolhoosidele, riiklikele varumisorganisatsioonidele ja teistele organisatsioonidele müümisel koostatakse äravõetud varanduse realiseerimise akt.

Selles aktis peab olema näidatud: realiseerimise kuupäev; järjekorra number varanduse üleskirjutamise akti järgi; müüdüd või müümiseks üleantud varanduse üksikasjaline loetelu ja eritunnused; organisatsiooni nimetus, kellele varandus müüdüd või müügiks üle antud; müügist saadud summa või varanduse müügilevõtnud organisatsiooni poolt kindlaksmääratud müügihind.

Varanduse müügile võtnud organisatsioon on kohustatud selle realiseerima hiljemalt kuu aja jooksul ja summad, mis saadud müüdüd varanduse eest, kandma üle Riigipanga osakonda rajooni (linna) rahandusosakonna arvele, kes teostab sissenõudmist. Varanduse realiseerimisest laekuvad summad lähevad nende maksete katteks, mille mittetasumise pärast on võetud ära maksuvõlglaste varandus. Seejuures kaetakse esimeses järjekorras sissenõudmisega ühenduses olevad kulud, siis antud liigi maksu maksmatis eelmiste aastate eest, viivis sellelt maksmatiselt; siis jooksva aasta esimese tähtaja maksmatis, viivis sellelt maksmatiselt; jooksva aasta teise tähtaja maksmatis, viivis sellelt maksmatiselt jne., peale selle kaetakse trahvid ja lõpuks jooksvad maksed.

Varanduse realiseerimisest ülemäära sisse tulnud summad makstakse maksukohuslasele tagasi ülemäära tasutud summade tagasimaksmise kohta kindlaksmääratud korras.

Maksukohuslase nõusolekul võib ülemäära sissetulnud summasid kanda temal võlgu olevate muude maksete katteks.

F. Maksmatiste sissenõudmise pööramise kord palgale.

Kui maksuvõlglasel ei ole varandust, millele seaduse järgi võib maksmatise sissenõudmist pöörata, on maksuinspektor kohustatud kontrollima, kas maksuvõlglane ei ole palgalises töös ja kas temal ei ole saada rahasummasid üksikuilt kodanikelt, asutistelt, ettevõtteilt ja organisatsioonidelt. Maksuvõlglase palgalises töös olemise fakti kindlaks tegemisel algatab rajooni (linna) rahandusosakond menetluse rahvakohtus maksmatise sissenõudmise pööramise kohta maksuvõlglase palgale. Rahvakohtule antavas avalduses tuleb kohuslikult näidata, millistelt isikutelt ja organisatsioonidelt maksuvõlglasel on rahasummasid saada. Kohtusse antavale avaldusele tuleb lisada juurde: akt maksuvõlglasel varanduse puudumise kohta, millele seaduse järgi võib maksmatise sissenõudmist pöörata ja õiendis maksuvõlglase töökohast või organisatsioonidelt ja üksikuilt kodanikelt temal saadaolevate rahasummade kohta.

Siiski tuleb silmas pidada, et neil juhtudel, kui on olemas rahvakohtu otsused maksmatiste sissenõudmise pööramise kohta maksuvõlglase varandusele, mille väärtus ei kata kogu maksuvõlga, võib sissenõudmist pöörata maksuvõlglase palgale ja teistele temale kuuluvatele summadele ilma täiendava kohtuotsuseta.

Rahvakohtu otsuse olemasolul kinnipidamisi palgast maksmatiste katteks lubatakse ainult järgmistel määradel:

10% palga juures mitte üle 100 rbl. kuus;

20% palga juures üle 100 rbl. kuni 300 rbl. kuus;

30% palga juures üle 300 rbl. kuus.

Kuupalga koosseisu, millest toimub kinnipidamine maksmatiste katteks, arvatakse kõik palga summad, mis on saadud maksuvõlglase poolt kuu jooksul (põhipalk, väljamak-

sed ületunni- ja tükitööde eest, isiklikud lisatasud, premiiaal-ergutusliku töötasu puhul makstavad preemiad jne.).

Kinnipidamise määrad (10, 20 ja 30%) maksmatiste katteks käivad ainult palga kohta. Seepärast summade väljamaksmisel, mis kuuluvad maksuvõlglasele müüdüd toodete ja toiduainete eest, mittepalgalisena kaupade veo ja muude tööde täitmise eest, võib sissenõudmist pöörata kõigile nendele summadele täielikult või määral, mis on vajalik maksmatise tasumiseks.

Sissenõudmist ei või pöörata töölistele ja teenistujatele teenistusest vabastamise puhul makstavale vallandustoetusele, töölistele ja teenistujatele kuuluvate nende poolt oma töö juures kasutatavate tööriistade ja muude asjade kulumise amortisatsiooniks makstavatele kompensatsioonisummadele.

Rahandusorganid, saanud rahvakohtu täitelehe sissenõudmise pööramiseks maksuvõlglase palgale, annavad korraldused vastavate summade kinnipidamise kohta. Korraldused antakse ettevõtetele, asutistele ja organisatsioonidele maksuvõlglase töökoha järgi või kellelt temal on saada rahasummasid müüdüd toodete, mittepalgalisena koormate veo ja muude tööde täitmise eest. Korralduses on vaja näidata maksuvõlglaselt kinnipidamise üldsumma ja millise makse tasumiseks tuleb teostada kinnipidamist. Summade laekumise kontroll lasub rahandusorganitel.

Pärast seda, kui rahandusorganilt on saadud korraldus summade kinnipidamiseks töölistelt ja teenistujatelt maksmatiste tasumiseks maksude alal, ettevõtted, asutised ja organisatsioonid on kohustatud regulaarselt iga töötasu või muude summade väljamaksmisel maksuvõlglasele pidama kinni vastavad summad ja kinnipeetud summad kandma üle Riigipanga asutisse kuni maksmatise täieliku tasumiseni. Kinnipeetud summade üleandmisel on vaja täpselt näidata maksuvõlglase perekonna-, ees- ja isanimi kui ka maksuliik, mille katteks tuleb arvestada kinnipeetud summad.

VI. Trahvide ja mittemaksuliste tulude sissenõudmine.

Trahvide sissenõudmine, mis määratakse administratiivkorras ja arvatakse vahetult eelarvesse, toimub samas korras nagu maksude sissenõudmine.

Kui trahv on määratud ettevõttele, asutisele, organisatsioonile (välja arvatud kolhoosid), toimub sissenõudmine administratiivkorras (ilma asja kohtule üle andmata).

Kolhoosidele ja üksikuile kodanikele määratud trahvide sissenõudmine toimub rahvakohtu otsusel.

Siiski mõnede trahviliikide alal on valitsuse määrustega määratud kindlaks administratiiv-sissenõudmise kord ka kodanikelt nende palgast kinnipidamise teel. Sellisteks trahvideks on näiteks trahvid, mis määratakse sanitaar- ja kaubandusinspeksiooni, tööinspeksiooni, riikliku tuletõrje järelevalve organite ja teiste poolt.

Trahvid määratakse nende määrade piirides, mis on määratud kindlaks NSV Liidu Valitsuse vastavate seaduste, seadluste ja määrustega.

Tähtjaks tasumata trahvide sissenõudmisel ei kohaldata aegumistähtaegu, mis määratud kindlaks tsiviil-õigusvahetorkordade tarvis.

Trahvid, mis määratakse töörahva saadikute kohalike nõukogude täitevkomiteede sundmääruste alusel, nõutakse sisse eri aegumistähtaegade piires, mis määratud kindlaks liiduvabariikide seadusandlusega. Näiteks Vene NFSV-s kohaldatakse viiekuust aegumise tähtaega nende trahvide määramiseks ja sissenõudmiseks.

Trahvide sissenõudmisel administratiivkorras ettevõtelt, asutistelt ja organisatsioonidelt kohaldatakse korda, mis määratud kindlaks neilt maksuliste maksete sissenõudmiseks.

Rahvakohtu otsusel trahvi sissenõudmisel ei teostata varanduse eelüleskirjutamist, vaid varandus kirjutatakse üles

alles pärast kohtuotsuse tegemist. Organ, kes määras trahvi, on kohustatud 10 päeva enne asja kohtusse üleandmist saatma trahvitule hoiatuse selle kohta, et asi antakse üle rahvakohtusse, kui trahvi ei tasuta ära 10-päevalisel tähtajal, arvates hoiatuse saamisest.

Avaldus kohtule peab sisaldama järgmised andmed:

a) trahvitu perekonna-, ees- ja isanimi ning tema alaline elukoht;

b) seadus, seadlus või määrus, mille alusel trahv määratud;

c) määratud trahvi suurus, tasumiseks määratud tähtaeg ja sissenõudmisele kuuluv summa;

d) trahvitu töökoha asukoht või osutamine sellele, et tema ei ole palgalises töös ega ole tööndusartelli liikmeks.

Avaldusele peavad olema lisatud juurde:

a) trahvimääramise otsuse ära kiri ja ära kiri protokolli ning aktist, mille alusel trahv määratud;

b) allkiri trahvitule asja kohtusse üleandmise hoiatuse kätteandmise kohta.

Pärast kohtuotsuse tegemist toimub varanduse üleskirjutus ja selle realiseerimine samas korras, mis määratud kindlaks maksmatiste sissenõudmiseks maksude alal.

Palgast kinnipeetava trahvi sissenõudmisel organ, kes määras trahvi, annab vastava korralduse ettevõttele, asutisele või organisatsioonile. Kinnipidamine toimub samas korras, nagu maksudegi sissenõudmisel.

Erikorras toimub kohtuotsuse järgi trahvide sissenõudmine põllumajandussaaduste kohustuslike normide riigile mittetäitmise eest.

A. Rahandusorganite poolt sissenõutavad trahvid.

Kõik trahvid, mis määratakse rahandusorganite poolt üksikuile kodanikele, nõutakse nende 15-päevalisel tähtajal mitte äratasumisel sisse ainult rahvakohtu otsusel.

Trahvide hulka, mis nõutakse sisse rahvakohtu otsusel, kuuluvad:

a) trahvid, mis määratakse käsitöölisele NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt kinnitatud käsitööstuste registreerimise eeskirjade rikkumise eest, kui ka trahvid maksukohuslaste poolt saadud tulude kohta mittetähtjaks tuludeklaratsioonide (avalduste) esitamise eest;

b) trahvid, mis määratakse asutiste, organisatsioonide ja ettevõtete juhatajaile ja pea- (vanemaile) raamatupidajaile rahandusorganeile vajalike andmete mitteesitamise pärast ja nimelt:

majade valitsejaile, majade valdajaile, pea- (vanemaile) raamatupidajaile — andmete mitteesitamise pärast isikute kohta, kel on iseseisvaid tuluallikaid;

majanduslike organisatsioonide ja ettevõtete juhatajaile — kindlaksmääratud riikliku ja maksundusliku registreerimise korra rikkumise eest;

juhatajaile ja vanemaile (pea-) raamatupidajaile (kolhoosides — arveametnikele) — maksu aruannete ja arvutuste, vastavatel juhtudel aga ettevõtte või majandusliku organisatsiooni (sealhulgas kolhoosi) majandusliku tegevuse kohta aastaaruannete mitteesitamise või mitteõigeaegse esitamise eest;

asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide pea- (vanemaile) raamatupidajaile — töolistelt ja teenistujailt ning nendega võrdsustatud isikult maksuliste maksete mitte kinnipidamise või ebaõige kinnipidamise kui ka kinnipeetud summade eelarvesse mitteõigeaegse üleandmise eest.

Rahandusorganid teostavad ka teiste organite poolt määratud mõningate trahvide sissenõudmist, mis määratud:

1) Varumisministeeriumi poolt — põllumajandussaaduste riigile mitteõigeaegse äraandmise eest;

2) Riikliku Arbitraaži organite poolt — NSV Liidu Valit-

suse poolt kinnitatud metsa kasutamise majandus-tehnikaliste tingimuste rikkumise asjades;

3) riiklike inspektorite poolt abinõude täitmise kontrollimisel suhkrupeedi kahjuri vastu võitlemise alal — nende abinõude mittetäitmise eest.

Trahvide määramine ja sissenõudmine põllumajandussaaduste riigile mitte tähtajal äraandmise eest toimub korras, mis määratud kindlaks NSV Liidu Kohtu Rahvakomisariaadi, NSV Liidu Varumise Rahvakomissariaadi ja NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendiga, mis kinnitatud NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt 24. novembril 1942. a. Sama juhendi korras toimub ka tähtajaks äraandmata jäetud põllumajandussaaduste turuväärtuse sissenõudmine.

Rajooni rahandusosakonnad teostavad kohuslike riiginormide mittetäitmise eest määratud trahvide ja äraandmata jäetud põllumajandussaaduste turuväärtuse sissenõudmist rahvakohtu täitelehtede järgi, millele peab olema lisatud juurde maksuvõlglaste varanduse üleskirjutusakt. Üleskirjutus toimub Varumisministeeriumi organite poolt. Varandus hinnatakse turuhindade järgi. Üleskirjutatud varandus realiseeritakse riikliku kaubandusvõrgu või kolhoosi kaudu komisjoni alusel.

Maksuvõlglaste või muude isikute vastutavale hoiule antud üleskirjutatud varanduse raiskamise juhul koostab rajooni rahandusosakond selle kohta akti, mille saadab Varumisministeeriumi volinikule süüdlaste isikute kriminaalvastutusele võtmiseks. Ülejäänud varandus realiseeritakse üldistel alustel.

Kui varanduse müügist saadud summad ei kata trahvi ja tähtajaks andmata jäetud toiduainete turuväärtust, siis esimeses järjekorras kaetakse komisjoni tasu, siis kohustuse täitmata osa väärtus ja ainult ülejääk arvatakse rahatrahvi katteks. Seejuures rahandusorgan (maksuinspektor)

on kohustatud teatama sellest Varumisministeeriumi rajoonivolnikule varanduse täiendavaks üleskirjutamiseks.

Juhul, kui kõrgemalseisev kohtuinstants tühistab või muudab rahvakohtu otsuse ja vabastab maksuvõlglaste vastutusest, sel ajal kui üleskirjutatud varandus juba on realiseeritud ja seda natuuras tagastada osutub võimatuks, tagastavad rahandusorganid varanduse realiseerimisest saadud summad ilma kolhoosile või kaubanduslikule organisatsioonile selle varanduse realiseerimise eest makstud komisjoni tasu maha arvamata.

Rahandusorganid peavad pidama eriarvestust täiteletehete ja summade kohta, mis esitatud sissenõudmiseks rahvakohtu otsuste järgi kui ka nende summade laekumise arvestust. Nemad on kohustatud teatama Varumisministeeriumi rajoonivolnikule summade laekumistest ja rahvakohtutele — kohtuotsuste täitmisest.

Rahandusorganid nõuavad sisse ka trahvid, mis määratud kolhoosidele Varumisministeeriumi organite poolt rahvakohtu otsuste järgi riigile põllumajandussaaduste mitteäraandmise eest.

Toimetused trahvide sissenõudmiseks NSV Liidu Valitsuse poolt kinnitatud metsakasutamise majandus-tehniliste tingimuste rikkumise pärast esitatakse riiklikule arbitraažile metsamajandite poolt. Sissenõudmine toimub riikliku arbitraaži käsu alusel.

Trahvid kohustuslike abinõude mittetarvitusele võtmise eest suhkrupeedi kahjuri vastu võitlemise alal ajavahemikul 1. aprillist kuni 1. augustini määratakse kolhooside esimeestele, põlluharimise brigaadide brigadiiridele, sovhooside direktoritele jne. Trahvid määratakse ka kolhoosidele, kes rikkudes kohustuslike abinõude eeskirju mehaanilise ja keemilise võitluse alal suhkrupeedi kahjuriga võimaldasid tunduvaid peetide vigastusi.

Rikkumise iseloomu ja määratud trahvimäära kohta

koostatakse akt, mis saadetakse rajooni rahandusosakonnale. Trahvimääramise õigsuse küsimus abinõude mittetarvitusele võtmise pärast suhkrupeedi kahjuriga võitlemise alal otsustatakse lõplikult rajooninõukogu täitevkomitee poolt. Trahvi sissenõudmine toimub rajooni rahandusosakonna poolt, saades riikliku inspeksiooni akti, ilma rahvakohtu poole pööramata.

B. Kohtutäiturite poolt sissenõutavad trahvid.

Kohtutäiturid nõuavad sisse tähtjaks tasumata jäänud trahvid, mis määratud administratiivkorras, välja arvatud trahvid, mis määratakse ja nõutakse sisse rahandusorganite poolt, ja trahvid, mis peetakse kinni ettevõtete, asuliste ja organisatsioonide poolt administratiivkorras tööliste ja teenistujate palgast.

Kohtutäiturite poolt sissenõudmisele kuuluvate trahvide hulka kuuluvad:

kõik trahvid, mis määratud miilitsaorganite poolt töörahva saadikute nõukogude kohalike täitevkomiteede sundmääruste rikkumise eest, sealhulgas trahvid, mis määratakse kolhoosidele ja üksiktalunikele viljaga kauplemise eest enne riikliku viljavarumise plaani täitmist, kodanikele passide kaotamise eest ja teised;

trahvid metsakasutamise eeskirjade rikkumise eest, mis määratud nii kohtuliku vastutuse korras kui ka metsakasutamise majandus-tehniliste tingimuste rikkumise eest, mis nõutakse sisse rahvakohtu kaudu tsiviilkorras;

trahvid, mis määratakse rajoonide maaosakondade juhatajate ja peaaagronoomide poolt kolhooside esimeestele, sovhooside direktoritele, brigadiiridele, sovhooside osakondade juhatajatele abinõude mittetarvitusele võtmise eest võitluse alal umbrohuga, kahjuritega ja põllumajanduslike kultuuride haigustega;

trahvid, mis määratakse rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt rajooni maaosakonna peazootehniku ettepanekul abinõude mitterakendamise pärast noorloomade alalhoidmiseks ja kariloomade suurendamiseks kolhoosides ja sovhoosides, kui ka trahvid, mis määratakse rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt hobusekasvatuse inspeksiooni ettepanekul.

Kui neid trahve ei tasuta vabatahtlikult seatud tähtaegadeks, antakse asi nende sissenõudmiseks üle rahvakohtusse trahvi määranud organi kirjaliku avaldusega. Neil juhtudel, kui trahvid määratakse kohalike täitevkomiteede poolt peazootehniku, hobusekasvatuse inspeksiooni jne. ettepanekul, esitatakse avaldused rahvakohtusse nende inspeksioonide poolt.

Pärast seda, kui kohus on teinud otsuse, kirjutab kohtutäitur viivitamatult varanduse üles ja võtab ära, realiseerides selle korras, mis seatud kohtuotsuste täitmiseks.

C. Ettevõtete, asutiste ja organisatsioonide poolt sissenõutavad trahvid.

Ettevõtted, asutised ja organisatsioonid nõuavad trahvid sisse administratiivkorras palgast kinnipidamise teel, kui see otseselt on ette nähtud antud liigi trahvi reguleerivas määruses.

Sellisteks trahvideks on näiteks: trahvid tööraamatute ärakaotamise eest nende hooletu hoidmise tagajärjel, mis määratakse raamatute omanikele; trahvid, mis määratakse tulekaitse organite poolt tulekaitse määruste rikkumise eest; trahvid detsentraliseeritud varumiste korraldamise eeskirjade ja piiris-kokkuostuhindade rikkumise eest, mis määratakse Varumisministeeriumi organite poolt ametiisikutele; trahvid, mis määratakse Varumisministeeriumi organite poolt varumisorganisatsioonide juhatajaile Varumisministeeriumi organite poolt kindlaksmääratud aruannete mitteõigeaegse

esitamise eest põllumajandussaaduste vastuvõtmise kohta kokkutoojailt; trahvid kütteaine ülekulutamise eest, mis peetakse kinni traktoristide garanteeritud miinimumist. Kütteaine ülekulu taastamise juures järgmises kvartaalis sissenõutud trahvisummad tagastatakse traktoristidele.

Trahvid, mis määratakse antud ettevõtte administratsiooni poolt ametiisikuile, peetakse kinni asutiste või organisatsioonide poolt nende palgast administratsiooni korraldusel. Trahvid, mis määratakse teiste organite poolt, peetakse kinni palgast nende organite korraldusel, mis antud üle ettevõtte, asutise või organisatsiooni, kus töötab trahvitu, arveosakonda.

Kinnipidamine toimub korras, mis määratud kindlaks maksude ja mittemaksuliste maksete sissenõudmiseks.

Näiteks: Linna tuletõrjevalitsuse ülem akti alusel tulekaitse määruste rikkumiste kohta tegi otsuse Kiievi linna 312. keskkooli direktorile trahvi määramiseks 100 rbl. suuruses. Ettekirjutus trahvisumma kinnipidamiseks direktori palgast antakse üle tuletõrjevalitsuse ülema poolt kooli raamatupidamise, kes täidab selle ettekirjutuse viivitamatult selle saamisel ja kannab kinnipeetud trahvisumma üle 3-päevalisel tähtajal liidu eelarve tuludesse, teatades sellest linna tuletõrjevalitsusele.

Ettekirjutus palgast trahvi kinnipidamiseks koostatakse umbes sellises vormis:

UNSV
Siseasjade Rahvakomissariaat
Linna Tuletõrjevalitsus
21. märts. 1945. a.
Nr. 45
Kiievi linn
Veressajevi uul. nr. 26

Kiievi linna Lenini rajooni
keskkooli nr. 312 raamatupi-
damisele.

Linna tuletõrjevalitsuse ülema otsusega 20. veebruarist 1945. a. nr. 45 on kod. Sinitsenkot, Vassili Peetri p., kes töötab Kiievi linna Lenini rajooni keskkooli nr. 312 direkto-

rina, trahvitud tuletõrje julgeoleku eeskirjade rikkumise eest 100 rublaga.

Trahvi kod. Sinitsenko V. P. poolt vabatahtlikult mittemtasumisel teen NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määruse 13. augustist 1942. a. nr. 1364 „Vastutusest tuletõrje julgeoleku eeskirjade rikkumise pärast“ § 5 põhjal ettepaneku pidada kinni kod. Sinitsenko palgast igas kuus à rbl. 5.— kuni tema poolt trahvisumma täieliku tasumiseni.

Kinnipeetud summa kanda Riigipanga Lenini osakonda NSV Liidu eelarve tuludesse.

Kinnipeetud summa kohta esitage õiendis linna tuletõrjevalitsusele aadressil: Kiievi linn, Veressajevi uul. maja nr. 26, 5. maiks 1945. a.

Allkirjad: Linna tuletõrjevalitsuse ülem *P. Kazatšenko*.

Inspektor *V. Bogatõrev*.

D. Trahvide eelarvesse arvamine ja kontroll nende laekumiste üle.

Administratiiv- või kohtukorras määratavad trahvid arvatakse 1935. a. peale liidu eelarve tuludesse, välja arvatud trahvid metsa rikkumiste eest Vene NFS Vabariigis, samuti välja arvatud ka need juhud, kui valitsuste määrustes, mis näevad ette trahvide võtmist, on olemas erijuhised trahvide muuks kasutamiseks.

Näiteks: Vastavalt NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrusele 12. juunist 1941. a. nr. 1572 trahvid, mis määratakse energiatarvitamise eeskirjade rikkumise eest, arvatakse alates 1. aprillist 1941. a. liidu eelarvesse 50% suuruses Energiämüügi poolt saadud ja tasutud trahvisummade rahast. Need trahvid nõutakse sisse Elektri- jaamaade Ministeeriumi rajoonivalitsuste ja energiakombinaatide poolt ja kantakse eelarvesse igas kvartaalis mitte hiljem möödunud kvartaalile järgneva kuu 15-ndaks päevaks.

Trahvid metsarikkumiste eest Vene NFS Vabariigis arvatakse täielikult kohaliku eelarve tuludesse, seejuures tuleb silmas pidada, et kõik trahvid, mis määratud kohtuliku vastutuse korras, kantakse 10% suuruses metsakaitse töötajate premeerimise fondi, ülejäänud 90% aga arvatakse Vene NFSV-s kohaliku eelarve tuludesse, ülejäänud liiduvabariikides aga liidu eelarve tuludesse.

Eelarve tuludesse ei arvata trahve, mis võetakse:

a) majandusorganisatsioonide poolt sõlmitud lepingute alusel;

b) krediitasutiste poolt dokumendikäibe eeskirjade rikkumise eest;

c) kommunaalorganite poolt kommunaalteenuste kasutamise eeskirjade rikkumise eest;

d) raudtee ja veetranspordi organite poolt kehtivate transpordi kasutamise eeskirjade rikkumise eest.

Need trahvid jäävad vastavate organisatsioonide bilanssi.

Rahandusorganid võtavad arvele ettevõtted, asutised ja organisatsioonid, kel on õigus nõuda sisse trahve, mis laekuvad eelarve tuludesse, samuti määravad kindlaks süstemaatilise kontrolli õigeaegse sissenõudmise ja sissenõutud trahvisummade seatud tähtaegadeks eelarvesse täieliku ülekandmise järgi.

Samuti teostavad rahandusorganid kontrolli ettevõtete, asutiste ja organisatsioonide poolt mittemaksuliste tulude sissenõudmise ja eelarvesse sissemaksmise järgi.

E r i t i :

riigilõivu võtmise alal kohtuorganite, notariaalkontorite, töörahva saadikute külanõukogude, riiklike arbitraazide, perekonnaseisuaktide registreerimise osakondade ja teiste poolt;

lõivu võtmise alal patentide väljaandmise eest leiutistele, õiguste ülemineku äramärkimise eest patendi järgi ja NSV Liidu ministeeriumide, NSV Liidu Ministrite Nõukogu

juures olevate peavalitsuste, Tsentrosojusi, NSV Liidu Riikliku Plaanikomisjoni Leiutiste Büroo, Uleliidulise Kaubanduspalati kui ka liiduvabariikide kohaliku tööstuse, kommunaalmajanduse ja haridusministeeriumide poolt väljaantud litsentside eest;

passimaksu alal majaraamatute, passide sissekirjutamise ja väljakirjutamise plankide, aadresslaudade plankide, leitud ja kaotatud dokumentide avalduste eest miilitsaorganite poolt;

maksete võtmise alal tööraamatute ja nende lisalehtede eest, mis antakse välja töölistele ja teenistujatele ettevõtete, asutiste ja organisatsioonide poolt.

VII. Maksete pikendamine ja ajatamine.

Maksniku avaldusel on rahandusorganeil õigus üksikuil juhtudel anda makse pikendust terves summas teatud tähtaja peale või selle ajatamist mitme tähtaja peale. Avaldus makse pikendamiseks või ajatamiseks antakse maksniku poolt sellele rajooni (linna) rahandusosakonnale, kes toimetab sissenõudmist.

Erijuhtudel maksniku avaldusel võivad anda makse pikendust või ajatamist ka kõrgemalseisvad rahandusorganid. Avaldused vaadatakse läbi 10-päevalisel tähtajal, arvestes avalduste saamisest. Üldreeglina avalduse andmine ei peata makse sissenõudmist, kuid üksikuil juhtudel rahandusorgan võib peatada sissenõudmist kuni makse pikenduse või ajatamise küsimuse otsustamiseni.

Iga avalduse kohta tehakse rahandusorgani poolt motiveeritud otsus, milles peab olema ära näidatud põhjus, mis kutsus välja taotluse rahuldamise või selle rahuldamata jätmise, samuti ka, kas tuleb juurde arvata viivist pikendatud või ajatatud makselt.

Kui pikendatud või ajatatud makse summat, millele kuni makse uue tähtajani ei tule viivist juurde arvata, ei tasuta

kindlaksmääratud tähtajaks, toimub sissenõudmine viivise juurdearvamisega maksmatise tekkimise momendist arvates.

Kodanikele võivad makseid pikendada ja ajatada jooksva aasta piires rajoonide (linnade) rahandusosakonnad, kolhoosidele aga — rajoonide (linnade) tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteed vastavate rajoonide (linnade) rahandusosakondade ettepanekul.

Oblastitesse jagunemata liiduvabariikide ministrite nõukogud, autonoomsete vabariikide ministrite nõukogud, kraide (oblastite) tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteed võivad üksikutele kolhoosidele, kes on kannatanud loodusõnnetuste läbi, anda pikendust tulumaksu maksmisel kuni üheks aastaks, arvates viimase maksutähtaja möödumisest.

Riiklikelt, kooperatiivsetelt (peale kolhooside) ja ühiskondlikelt ettevõtetelt, asutistelt ja organisatsioonidelt vahetult kohalikesse eelarvetesse arvatavate maksete pikendamist ja ajatamist teostavad kohalikud rahandusorganid kuuluvuse järgi.

Riiklikelt, kooperatiivsetelt (peale kolhooside) ja ühiskondlikelt ettevõtetelt, asutistelt ja organisatsioonidelt vabariiklikesse eelarvetesse laekuvate maksete pikendamist ja ajatamist võivad lubada igal üksikul juhul kvartaali piires:

a) oblastite (kraide) rahandusosakonnad ja autonoomsete NS vabariikide rahandusministeeriumid — summas mitte üle 200.000 rbl.;

b) liiduvabariikide rahandusministeeriumid — summas üle 200.000 rbl.

Riiklikelt, kooperatiivsetelt (peale kolhooside) ja ühiskondlikelt ettevõtetelt, asutistelt ja organisatsioonidelt liidu eelarvesse laekuvate maksete pikendamist ja ajatamist võivad lubada igal üksikul juhul kvartaali piires:

a) liiduvabariikide rahandusministeeriumid (peale Vene NFSV) — summas mitte üle 1 miljoni rubla;

b) Vene NFSV Rahandusministeerium — summas kuni 3 miljonit rubla;

c) kraide (oblastite) rahandusosakonnad ja autonoomsete NS vabariikide rahandusministeeriumid — summas mitte üle 200.000 rubla;

d) Moskva Linna Rahandusvalitsus ja Leningradi Rahandusosakond — summas mitte üle 500.000 rubla.

Liidu eelarvesse laekuvate maksete pikendamist ja ajatamist suurematele summadele kui eespool tähendatud, võib anda ainult NSV Liidu Rahandusministeeriumi loal.

Kraide (oblastite) rahandusosakonnad kui ka autonoomsete NS vabariikide rahandusministeeriumid võivad anda üksikutele rajoonide ja linnade rahandusosakondadele õiguse pikendada ja ajatada liidu eelarvesse laekuvaid makseid kvartaali piires mitte üle 25.000 rbl.

VIII. Maksete kustutamine ja ebaõigelt laekunud maksete tagasimaksmine.

Rahandusorganeil on õigus kustutada sissenõudmiseks lootusetuid makseid. Elanikkonnale maksmatiste kustutamine toimub ainult järgmistel juhtudel:

a) kui osutub võimatuks nõuda sisse maksmatist ühe aasta jooksul pärast tema tekkimist varanduse või tuluallika puudusel, millele seaduse järgi võib pöörata sissenõudmist, mis peab olema tõendatud maksuvõlglaste mitte vähem kui kolmekordse ülevaatusega;

b) maksuvõlglaste ühe aasta jooksul mitteleidmisel, kes ühes perekonnaga on lahkunud oma alalise elukoha rajoonist ja alalises elukohas varanduse puudumisel, millele seaduse järgi võib pöörata sissenõudmist.

Sissenõudmise võimatus peab olema tõestatud vastava

aktiga, mis koostatud maakohtades maksuinspektori poolt koos maksuagendiga või linnades majavalitsuste esindajatega.

Ülevaatusaktis peab olema tähendatud akti koostamise kuupäev; akti koostaja perekonna-, ees- ja isanimi; maksuvõlglase perekonna-, ees- ja isanimi, tema aadress, isikliku arve number ja maksustamise liik; arvutatud ja laekunud summa ja maksmatise suurus iga makse alal eraldi; maksuvõlglase töövõimetute perekonnaliikmete arv ja töövõimeliste perekonnaliikmete tegevusala; maksuvõlglase tuluallikad ja varandus ülevaatuses päevaks kui ka asjaolud, mis kinnitavad maksmatise sissenõudmise lootusetust.

Akt ülevaatuses tulemuste kohta kirjutatakse alla maksuinspektori ja maksuagendi (maakohtades) või maksuinspektori ja majavalitsuse esindaja (linna-asulais) poolt ja kinnitatakse rajooni (linna) rahandusosakonna juhataja poolt.

Rajoonide ja ilma rajoonilise jaotuseta linnade rahandusosakonnad võivad kustutada maksmatise elanikkonnalt summas kuni 1000 rbl.; autonoomsete NS vabariikide rahandusministeeriumid, kraide, oblastite, ringkondade ja rajoonilise jaotusega linnade ning maakondade rahandusosakonnad — summas kuni 10.000 rbl.; liiduvabariikide rahandusministeeriumid — summas üle 10.000 rbl.

Ei ole lubatud kustutada maksmatist, mis nõutakse sisse palgast kinnipidamise teel.

Maksete kustutamine kolhoosidele, seoses loodusõnnestuste tagajärjel asetleidnud kahjuga, toimub liiduvabariikide ministrite nõukogude otsuste alusel. Taotlus selleks peab olema algatatud autonoomsete vabariikide ministrite nõukogude või kraide, oblastite, linnade ja rajoonide tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt.

Kõigil teistel juhtudel toimub kolhooside maksmatiste kustutamine ainult NSV Liidu Ministrite Nõukogu otsuste alusel.

Ettevõtete, asutiste ja organisatsioonide (peale kolhooside) maksmatiste kustutamine maksete alal, mis laekuvad liidu eelarvesse, toimub:

a) maksete alal, mis laekuvad liidu eelarvesse:

- 1) oblastite (kraide) rahandusosakondade ja autonoomsete NS vabariikide rahandusministeeriumide poolt — summas mitte üle 25.000 rbl.;
- 2) liiduvabariikide rahandusministeeriumide poolt — summas mitte üle 50.000 rbl.

Maksmatiste kustutamine maksete alal summas üle 50.000 rbl. toimub ainult NSV Liidu Rahandusministeeriumi loal.

b) Maksete alal, mis laekuvad vabariiklikesse eelarvetesse:

- 1) oblastite (kraide) rahandusosakondade ja autonoomsete NS vabariikide rahandusministeeriumide poolt — summas mitte üle 25.000 rbl.;
- 2) liiduvabariikide rahandusministeeriumide poolt — summas üle 25.000 rbl.

Maksete alal, mis laekuvad kohalikesse eelarvetesse, toimub maksmatiste kustutamine kohalike rahandusorganite poolt kuuluvuse järgi piiramata summades.

Kohalikud rahandusorganid kustutavad maksmatise elanikkonnalt ilma maksniku avalduseta kõikide maksete alal summas mitte üle 3 rbl., põllumajandusmaksu ja endamakustamise alal aga — mitte üle 1 rbl.

Kui ühe või teise makse alal on tekkinud ülemaksed (seoses kustutamise või kaebuse põhjal maksusumma muutmisega, tuluallika lõppemisel jne.), on vaja uuesti kontrollida, kas maksnikul ei ole maksmatise teiste maksete liikide järgi ja ainult pärast seda ülemäära tasutud summa arvata järjekordse makse katteks või tagastada maksnikule tema avalduse põhjal. Avaldus peab olema esi-

tatud mitte hiljem kui üks aasta, arvates nende summade eelarvesse arvamise ajast.

Ülemäära tasutud summad makstakse tagasi mitte rohkem kui 12 kuu eest, mis möödunud enne avalduse esitamise päeva.

IX. Kaebuste esitamine ja maksnike vastutus.

Maksnikud võivad kaevata ametiisikute ebaõige tegevuse peale maksude ja mittemaksuliste maksete sissenõudmise alal. Kaebused esitatakse rahandusorganitele ja teistele organitele, kellele need ametiisikud alluvad või kelle korraldusel toimub sissenõudmine. Sissetulnud kaebused peavad olema vaadatud läbi kindlaksmääratud tähtjaks. Tehtud otsuse peale võib omakorda kaevata edasi ühe kuu jooksul kõrgemalseisvatele organile. Kaebuse esitamine ei peata otsuse täitmist ja ainult üksikutel juhtudel võib maksniku erilisel palvel sissenõudmist peatada kuni kaebuse läbivaatamiseni.

Otsuseid sissenõudmise peatamiseks võivad teha nii rahandusorganid ja teised organid, kes teostavad maksete sissenõudmist, kui ka nende kõrgemalseisvad organid.

Makse tasumisest kuritahtliku kõrvalehoidumise ja masilise äraütleamise, üleskirjutatud ja hoiuleantud maksuvõlglase varanduse raiskamise, sissenõudmist teostavatele organitele nende nõudmisel maksnike varanduse üle andmete andmisest keeldumise kui ka teadlikult valeandmete andmise eest võetakse süüdlased kriminaalvastutusele.

Peale vastutuse kriminaalkorras kannavad need isikud ka materiaalset vastutust; neilt nõutakse sisse riigile tehtud kahju.

Ametiisikud vastutavad abinõude mittetarvitusele võtmise eest riiklike, kooperatiivsete ja ühiskondlike ette-

võtete, asutiste ja organisatsioonide kohustuste täpseks täitmiseks eelarvesse vahendite sissenõudmise alal. Neile määratakse distsiplinaarkaristused, vastavatel juhtudel aga vastutavad nemad kriminaal- ja tsiviilkorras.

Tekstis esinevate lühendite seletusi.

- Art. — artikkel
KTK — Kesktäitevkomitee
LMKK — NSV Liidu valitsuse määruste ja korralduste kogu
MTJ — Masina-traktorijaam
PK — Pitseri koht
RKN — Rahvakomissaride Nõukogu
LSKK — NSV Liidu töölis-talupoegade valitsuse seaduste ja korralduste kogu
TsPK — Tsiviilprotsessi koodeks

SISUKORD.

Sissejuhatuseks	Lk.
	3

I o s a .

NSVL Rahanduse Rahvakomissariaadi 17. mai 1944. a. juhend nr. 264 „Tähtjaks tasumata maksude ja mittemaksumuliste maksete sissenõudmise korra kohta“	7
I. Uldeeskirjad	7
II. Sissenõudmise organid	8
III. Maksete maksmatiseks arvamine ja viiviste võtmine	11
IV. Maksmatiste, viiviste ja trahvide sundsissenõudmise kord riiklikelt, kooperatiivsetelt (välja arvatud kolhoosid) ja ühiskondlikelt organisatsioonelt, ettevõtetelt ja asutistelt	17
V. Maksmatiste, viiviste ja trahvide sundsissenõudmise kord kolhoosidelt	23
VI. Maksmatiste, viiviste ja trahvide sundsissenõudmise kord elanikkonnalt	26
VII. Maksete pikendamine ja ajatamine	45
VIII. Maksmatiste kustutamine ja ebaõigelt laekunud summade tagasimaksmine	48
IX. Kaebuse kord ametiisikute tegevuse ja korralduste peale maksete sissenõudmise alal	51
X. Vastutus maksete sissenõudmise eeskirjade rikkumise eest	52
XI. Juhendi rakendamise kohta	52
XII. Lisad	56

II o s a . Õppevahend.

I. Sissenõudmise organid	67
II. Maksete arvamine maksmatiseks ja viiviste arvutamine	69
III. Maksmatiste sissenõudmise kord ja vahendid asutistelt ja organisatsioonidelt (välja arvatud kolhoosid)	73
IV. Maksmatiste sissenõudmise kord ja vahendid kolhoosidelt	79

	Lk.
V. Maksmatiste sissenõudmise kord ja vahendid elanikkonnalt	84
A) Sundsissenõudmise abinõud	85
B) Vara üleskirjutamine	87
C) Maksmatiste sissenõudmise asjade üleandmine rahvakohtusse	94
D) Uleskirjutatud vara äravõtmine	100
E) Äravõetud vara realiseerimine	102
F) Maksmatise sissenõudmise pööramise kord palgale	105
VI. Trahvide ja mittemaksuliste tulude sissenõudmine	107
A) Rahandusorganite poolt sissenõutavad trahvid	108
B) Kohtutäiturite poolt sissenõutavad trahvid	112
C) Ettevõtete, asutiste ja organisatsioonide poolt sissenõutavad trahvid	113
D) Trahvide eelarvesse arvamine ja kontroll nende laekumiste üle	115
VII. Maksete pikendamine ja ajatamine	117
VIII. Maksete kustutamine ja ebaõigelt laekunud maksete tagasimaksimine	119
IX. Kaebuste esitamine ja maksnike vastutus	122

Tõlkinud A. Aksel.

Vastutav toimetaja M. Lausmaa.

Keeleline toimetaja M. Tedre.

Ladumisele antud 16. XII 1947. Trükkimisele antud 25. II 1948. Trüki-
arv 2200. Paber 56 × 79, $\frac{1}{16}$. Trükipoognaid 8. Arvutuspoognaid 7,3.
Trükitähti trükipoognas 36 680. MB-02808. Tellimise nr. 248.

Trükikoda „Oktoober“, Tallinn, Tartu mnt. 49.

На эстонском языке.

Взыскание налогов и неналоговых платежей.

Rbl. 9.—

A-17126

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00456904 4

48 309